

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA

**POWIATOWA STACJA
SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA
W PILE**

**INFORMACJA
O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
NA TERENIE POWIATU PIŁSKIEGO
W 2021 ROKU**

PIŁA

MARZEC, 2022 ROK

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	6
II. Stan sanitarny zakładów żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.....	15
III. Jakość wody przeznaczonej do spożycia	36
IV. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk	39
V. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą.....	52
VI. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy oraz nadzoru nad chemikaliami....	56
VII. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych ...	68
VIII. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	80
IX. Oddział Laboratoryjny	85
X. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	88
XI. Zakończenie	106

WSTĘP

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu pilskiego w 2021 roku było działanie na rzecz zapobiegania powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia, a także promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody oraz chemikaliami.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (PPIS) w Pile realizuje zadania określone w przepisach prawa, w szczególności ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r., poz. 195).

Rok 2021 był rokiem pełnym wyzwań związanych z epidemią zarówno w powiecie pilskim jak i w całym kraju. Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS) byli i nadal są zaangażowani w działania przeciwepidemiczne związane z walką z wirusem SARS-CoV-2 przy wykorzystaniu narzędzi informatycznych jak:

System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS) – jest to program przygotowany dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wykorzystywany do zapobiegania rozprzestrzenianiu się pandemii COVID-19. Obecnie system służy do wprowadzania danych związanych z zakażeniami wywołanymi wirusem SARS-Cov-2, który zapewnia cyfrową obsługę procesów związanych z epidemiologią, ze szczególnym uwzględnieniem COVID-19. Do systemu trafiają informacje od obywateli, którzy zgłaszają się za pomocą elektronicznych formularzy (*poprzez stronę gov.pl*) lub telefonicznie (*pod numerem całodobowej infolinii +48 222 500 115*). Korzyści tego systemu dla obywatela, to:

- sprawniejsza i szybsza obsługa zgłoszenia;
- możliwość skorzystania z usługi online, bez konieczności dzwonienia na infolinię;
- wygodna obsługa 24 h / 7, za pomocą różnych narzędzi (komputera, tabletu, a także telefonu komórkowego typu smartfon);
- system jest zintegrowany z systemem Ewidencji Wjazdu do Polski (EWP).

Kolejnym systemem informatycznym usprawniający pracę m.in. inspekcji sanitarnej jest **system Ewidencji Wjazdu do Polski (EWP)**, który obsługuje całość procesu zlecenia badań w kierunku COVID-19 i sprawdzania ich wyników, obsługi kwarantanny oraz izolacji.

Dane dotyczące sytuacji epidemicznej w zakresie zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 dostępne są na rządowej stronie internetowej gov.pl (Raport zakażeń koronawirusem SARS-Cov-2).

Podejmowano działania edukacyjne, promocyjne, przeciwepidemiczne prowadzące do zmniejszenia zakażeń na terenie powiatu pilskiego. Priorytetem działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest dbanie o dobro społeczeństwa, by zapewnić szeroko rozumiane bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców.

Jednocześnie w dalszym ciągu sprawowano zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny w zakresie zdrowia publicznego w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganiu powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

W roku 2021 (stan na 31.12.2021 r.) w ewidencji komórek organizacyjnych PSSE w Pile znajdowały się 3183 obiekty nad którymi sprawowano nadzór. Realizacja zadań statutowych odbywała się zgodnie z „Planem zasadniczych przedsięwzięć na rok 2021”, obejmującym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogram nadzoru nad obiektami.

Oprócz bieżącego nadzoru, Państwowa Inspekcja Sanitarna realizowała na terenie powiatu pilskiego kontrole wypełnienia zasad bezpieczeństwa ograniczających rozprzestrzenianie się wirusa SARS-Cov-2, wprowadzonych przepisami dotyczącymi ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Kontrolowano działalność różnych branż świadczących usługi dla obywateli:

- usługi gastronomiczne, fryzjerskie i kosmetyczne, hotelowe;
- z obszaru kultury i rozrywki (kina, muzea, domy i ośrodki kultury, koncerty i widowiska, kluby nocne i dyskoteki);
- z obszaru handlu (centra handlowe, sklepy mało- i wielkopowierzchniowe);
- z obszaru sportu i rekreacji (siłownie, kluby fitness, baseny, pilski aquapark);
- z obszaru transportu (środki komunikacji publicznej – autobusy/busy miejskie, podmiejskie, ogólnopolskie);
- dodatkowo miejsca kultu religijnego.

Kontrole prowadzono samodzielnie oraz z udziałem funkcjonariuszy policji, straży miejskiej, inspekcji transportu drogowego, służby celnej, od poniedziałku do niedzieli, w godzinach popołudniowych i popołudniowych.

W 2021 roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pile przeprowadzili 13705 kontroli, w tym 2510 kontroli, wynikających z bieżącego nadzoru, 2061 kontroli przestrzegania zasad bezpieczeństwa, ograniczających rozprzestrzenianie się wirusa SARS-CoV-2 oraz 9134 wywiadów epidemicznych.

Ocenę stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu za rok 2021 opracowano na podstawie wyników przeprowadzonych kontroli, pobranych do badań laboratoryjnych próbek żywności i wody, a także na podstawie zgłoszeń chorób zakaźnych i zawodowych oraz przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych i ich analizy.

Tabela 1. Działalność kontrolno – represyjna w latach 2020 – 2021

L.p.	Działalność kontrolno-represyjna	2020 rok	2021 rok
1.	Obiekty pod nadzorem sanitarnym PPIS w Pile (stan na 31.12)	3093	3183
2.	Liczba przeprowadzonych kontroli, wizytacji i wywiadów	13427	13705
3.	Liczba decyzji merytorycznych	6159	584
4.	Liczba decyzji ustalające opłatę za czynności kontrolne	144	164
5.	Liczba postanowień	204	182
6.	Liczba opinii sanitarnych	256	188
7.	Liczba skarg i interwencji	81	74
8.	Liczba mandatów / kwotę	48 / 8950,-zł.	136 / 16650,-zł
9.	Liczba pobranych próbek, w tym:	2051	2638
	wody*	777	899
	produktów spożywczych	244	290
	kosmetyków i przedmiotów użytku	7	5
	na nosicielstwo pałeczek Salmonelli i Shigelli	1023	1444
10.	Liczba wykonanych badań w ramach nadzoru sanitarnego i na zlecenie, w tym :	12881	12765
	wody	3919	2941
	kału w kierunku obecności pałeczek Salmonella i Shigella	8655	9507
	skuteczności procesów sterylizacji	245	259
	środowisko szkolne**	62	58

* dotyczy próbek wody pobranych z nadzoru i na zlecenie

** dotyczy badań z nadzoru

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH

Działania podejmowane przez Sekcję Epidemiologii w 2021 roku wynikały z aktualnej sytuacji epidemicznej powiatu pilskiego i skierowane były na ochronę zdrowia i życia ludzkiego, ze szczególnym uwzględnieniem działań związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 oraz zwalczaniem skutków epidemii COVID-19. Ponadto prowadzono działania w zakresie:

- wczesnego wykrywania i zwalczania chorób zakaźnych, ognisk chorób zakaźnych, zakażeń zakładowych oraz ognisk zatruc pokarmowych w ramach zabezpieczenia przeciwepidemicznego mieszkańców;
- szczegółowego opracowywania dochodzeń epidemiologicznych dotyczących zachorowań na choroby zakaźne celem wdrożenia działań profilaktycznych i przeciwepidemicznych;
- nadzoru nad osobami pokąsanymi przez zwierzęta;
- nadzoru nad nosicielami zakaźnych schorzeń jelitowych;
- nadzoru nad realizacją programu eradykacji wirusa Polio, Odry i Różyczki;
- nadzoru nad epidemią grypy w oparciu o program SENTINEL;
- prowadzenia rejestrów chorób zakaźnych;
- podejmowania działań związanych z systemem wczesnego ostrzegania przed zagrożeniami oraz atakami biologicznymi, obejmujący kraje UE;
- sporządzania raportów o zgonach, zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na wybrane choroby zakaźne;
- nadzoru nad właściwą realizacją Programu Szczepień Ochronnych oraz prowadzenia działań wobec osób uchylających się od wykonywania obowiązku szczepień ochronnych;
- poprawy jakości udzielanych świadczeń medycznych w ramach kontroli nad obiektami lecznictwa zamkniętego i otwartego.

I.1. Nadzór nad chorobami zakaźnymi

Analizę sytuacji epidemicznej przeprowadzono w oparciu o zgłoszone i zarejestrowane zakażenia i choroby zakaźne, zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2021 r. poz. 2069 ze zm.). Liczbę

zachorowań i współczynnik zapadalności (obliczony na 100 tys. mieszkańców powiatu pilskiego) dla poszczególnych chorób zakaźnych w 2021 roku w porównaniu do roku 2020 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Liczba zachorowań i współczynniki zapadalności* dla poszczególnych chorób zakaźnych w latach 2020 - 2021

Jednostka chorobowa		2020		2021	
		Liczba zachorowań	zapadalność *	Liczba zachorowań	zapadalność *
Salmonelozy	Zatrucia pokarmowe	7	5,1	12	8,8
	Posocznica	-	-	1	0,7
	Zakażenia pozajelitowe	1	0,7	1	0,7
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez C.difficile	3	2,2	19	13,9
Giardioza(lamblioza)		-	-	1	0,7
Wirusowe zakażenia jelitowe	wywołane przez rotawirusy	4	2,9	11	8,1
	wywołane przez norowirusy	-	-	6	4,4
	inne określone wirusy	3	2,2	8	5,9
	inne nie określone	1	0,7	-	-
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		4	164,3	6	246,5
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	Ogółem	10	7,3	9	6,6
	w tym u dzieci do lat 2	7	287,6	4	164,3
Płonica (szkarlatyna)		4	2,9	4	2,9
Inwazyjna choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae	zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	-	-	1	0,7
	Posocznica	1	0,7	2	1,4
	inna określona i nieokreślona	1	0,7	2	1,4
Inwazyjna Choroba wywołana przez Strptococcus pyogenes	Róża	7	5,1	3	2,2
Borelioza z Lyme		60	44,1	52	38,2
Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		19	13,9	18	13,2
Ospa wietrzna		117	86,0	260	191,2
WZW typu B – przewlekłe		8	5,9	7	5,1
WZW typu C – ostre		1	0,7	1	0,7
WZW typu C – przewlekłe		5	3,7	9	6,6
Wirusowe zapalenie opon mózgowych		-	-	1	0,7
Zapalenie mózgu inne i nieokreślone		-	-	1	0,7
Grypa		1	0,7	-	-
Kiła		4	2,9	1	0,7
Nowo wykryte zakażenie HIV		1	0,7	1	0,7
Rzeżączka		-	-	1	0,7
Gruźlica		10	7,3	7	5,1
Covid-19		dane dostępne na rządowej stronie internetowej gov.pl			

* zapadalność liczona na 100 tys. mieszkańców powiatu pilskiego

W 2021 roku wśród mieszkańców powiatu pilskiego zarejestrowano 439 zakażeń i chorób zakaźnych oraz 120 pokąsań przez zwierzęta; w 2020 r. zarejestrowano 259 zakażeń i chorób zakaźnych (bez zakażeń wirusem SARS-CoV-2) oraz 107 pokąsań przez zwierzęta.

Przeprowadzono 9134 wywiady epidemiczne w zakresie zakażeń i chorób zakaźnych, 96 kontroli podmiotów leczniczych oraz 2061 kontroli w zakresie przestrzegania ograniczeń, nakazów i zakazów w związku wystąpieniem stanu epidemii wywołanego zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 (2020 r. - 10803 wywiady epidemiczne w zakresie zakażeń i chorób zakaźnych, 22 kontrole podmiotów leczniczych oraz 764 kontrole w zakresie przestrzegania ograniczeń, nakazów i zakazów w związku wystąpieniem stanu epidemii wywołanego zakażeniami wirusem SARS-CoV-2). Na dzień 31.12.2021 r., tak samo jak w analogicznym okresie roku poprzedniego liczba osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych (rodziców i opiekunów prawnych) wynosiła 56, liczba dzieci nie szczepionych – 45. W roku 2021 zgłoszono 18 niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP) po szczepieniu szczepionką przeciw COVID - 19 (2020 r. - 2 NOP).

I.1.1. Choroby szerzące się drogą pokarmową

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 12 zachorowań wywołanych przez *paleczki Salmonella*, współczynnik zapadalności wyniósł 8,8 (2020 r. - 7 zachorowań, współczynnik zapadalności 5,1). Z tego 11 osób zostało hospitalizowanych. Wszystkie zachorowania zostały potwierdzone badaniami laboratoryjnymi. Z przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych, podobnie jak w latach poprzednich wynikało, że domniemanym źródłem zakażenia w przeważającej liczbie zachorowań były jaja oraz mięso drobiowe. Miejscem spożycia zakażonych produktów były mieszkania prywatne – żywienie indywidualne.

Ponadto w 2021 roku zgłoszono zachorowania na :

- *wirusowe zakażenia jelitowe* – ogółem 25 zachorowań (w tym 6 zachorowań u dzieci do lat 2):
 - wywołane przez *rotawirusy* - 11 zachorowań (2020 r. - 1 zachorowanie);
 - wywołane przez *norowirusy* - 6 zachorowań (2020r. - 0 zachorowań);
 - inne określone *zakażenia jelitowe* - 8 zachorowań (2020 r. - 2 zachorowania);
- *biegunki i zapalenia żołądkowo - jelitowe bliżej nieokreślone o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu* - 9 zachorowań (w tym 4 zachorowania u dzieci do lat 2):

Wszystkie osoby zostały hospitalizowane.

Ponadto zgłoszono 19 zachorowań wywołanych przez *Clostridium difficile*, współczynnik zapadalności 13,9. Z tego 16 osób było hospitalizowanych (2020 r. - 3 zachorowania, współczynnik zapadalności 2,2).

W roku 2021, tak samo jak w roku 2020, nie zarejestrowano ognisk choroby przenoszonej drogą pokarmową.

I.1.2. Choroby w zakresie, których prowadzi się szczepienie ochronne, w tym objęte programami eliminacji

Zarejestrowano 7 przypadków zachorowań na *przewlekłe WZW typu B*, współczynnik zapadalności wyniósł 5,1. Wszyscy chorzy leczeni byli ambulatoryjnie (2020 r. - 8 zachorowań, współczynnik zapadalności 5,9).

W roku 2021 r. podobnie jak w roku 2020 nie zarejestrowano podejrzeń i zachorowań na *świnę i różyczkę oraz nagminne porażenie dziecięce*.

I.1.3. Neuroinfekcje, inwazyjna choroba meningokokowa, choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae* oraz *Haemophilus influenzae*

W roku 2021 r. zgłoszono 5 zachorowań na inwazyjną chorobę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae*, współczynnik zapadalności 3,7. Jedno zachorowanie przebiegało pod postacią zapalenia opon mózgowych i dotyczyło 25-letniej kobiety, zamieszkałej na wsi. Chora została hospitalizowana. Zejściem choroby było wyzdrowienie pacjentki. Dwa zachorowania przebiegały pod postacią posocznicy i dotyczyły 60-letniego mężczyzny zamieszkałego na wsi i 72-letniej kobiety z miasta, gdzie zejściem choroby był zgon pacjentki. Ponadto wystąpiły dwa zachorowania u mieszkańców Piły, przebiegające pod postacią zapalenia płuc. Dotyczyły one 68-letniego mężczyzny oraz 95-letniego mężczyzny, u którego nastąpił zgon. (w roku 2020 zgłoszono: 2 zachorowania na inwazyjną chorobę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae*, współczynnik zapadalności 1,4).

Poza tym w roku sprawozdawczym zgłoszono jedno zachorowanie na *Wirusowe zapalenie opon mózgowych* u 2- miesięcznego dziecka z licznymi wadami serca, zamieszkałego na wsi oraz jedno zachorowanie na *Zapalenie mózgu inne i nieokreślone w przebiegu Covid-19*. Zachorowanie dotyczyło 14-letniej dziewczynki, mieszkanki Piły. Dzieci zostały hospitalizowane w Szpitalu Klinicznym w Poznaniu.

I.1.4. Choroby przenoszone drogą płciową

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 1 zachorowanie na kiłę, które dotyczyło 44 - letniej mieszkanki Piły oraz zgłoszono 1 zachorowanie na rzeżączkę u 45 - letniej kobiety zamieszkałej na wsi (2020 r. - 4 zachorowania na *kiłę*, współczynnik zapadalności 2,9).

Ponadto, tak jak w roku poprzednim, rozpoznano 1 *zakażenia HIV* u 40 letniej mieszkanki powiatu pilskiego, współczynnik zapadalności wyniósł 0,7.

I.1.5. Choroby odzwierzęce i zapobieganie wściekliznie

Na terenie powiatu pilskiego doszło do 120 przypadków pokąsań przez zwierzęta z tego u 18 osób podjęto szczepienia p/wściekliznie (2020 r. - 107 przypadków pokąsań przez zwierzęta, z tego u 19 osób podjęto szczepienia p/wściekliznie). W większości przypadków doszło

do pokąsań przez zwierzęta domowe (psy, koty), w dwóch przypadkach przez nietoperza i w jednym przez szczura. Podobnie jak w latach ubiegłych nie stwierdzono zachorowań na *wściekliznę u ludzi i zwierząt* oraz zachorowań na *włośnicę, leptospirozę, tasiemczyce w tym bąblowice oraz toksoplazmozę*.

I.1.6. Inne choroby zakaźne

Ponadto w roku sprawozdawczym zarejestrowano:

- 260 zachorowań na *ospę wietrzną*, współczynnik zapadalności 191,2, z tego 3 chorych zostało hospitalizowanych (2020 r. - 117 zachorowań, współczynnik zapadalności wyniósł 86,0);
- 4 zachorowania na *plonicę*, współczynnik zapadalności 2,9 (2020 r. - 4 zachorowania, współczynnik zapadalności 2,9);
- 52 zachorowania na *boreliozę*, współczynnik zapadalności wyniósł 38,2 (2020 r. - 60 zachorowań, współczynnik zapadalności 44,1). Hospitalizowana została 1 osoba. Analiza przeprowadzonych wywiadów wykazała, że większość osób chorych zostało ukąszonych przez kleszcze, podczas przebywania na terenie kompleksów parkowo-leśnych na terenie powiatu pilskiego;
- 10 zachorowań na *wirusowe zapalenie wątroby typu C*, z tego 9 zakwalifikowano jako przewlekłe i bliżej nieokreślone WZW typu C oraz wystąpiło 1 zachorowanie na ostre WZW typu C. Hospitalizowano 2 chorych. (2020 r. - 5 przewlekłych i bliżej nieokreślonych oraz 1 ostre WZW typu C);
- 2 *pozajelitowe zakażenia pałeczkami Salmonella Enteritidis*. Pierwsze zakażenie wystąpiło u 76-letniego mężczyzny, zamieszkałego w mieście i przebiegało pod postacią zakażenia układu moczowego. Natomiast drugie zgłoszono jako posocznicę u 58-letniej kobiety, mieszkanki Piły. Chorzy zostali hospitalizowani (2020 r. - 1 zakażenie układu kostnowstawowego);
- 1 zachorowanie na *giardiozę (lamblioza)*, u 22-letniej kobiety zamieszkałej w Pile, stwierdzone przez lekarza na podstawie objawów klinicznych oraz przesłanek epidemiologicznych, a które z powodu braku specjalistycznych badań laboratoryjnych zostało zgłoszone jako przypadek prawdopodobny. Chora leczona ambulatoryjnie;
- 1 *podejrzenie zachorowania na grypę*, rozpoznane przez lekarza rodzinnego na podstawie objawów klinicznych, nie potwierdzonych badaniami laboratoryjnymi, chory został hospitalizowany (2020 r. - 161 podejrzeń zachorowań, z tego 22 osoby skierowano do szpitala oraz zarejestrowano 1 zachorowanie potwierdzone laboratoryjnie – grypa typu A);

- zgłoszono 7 zachorowań na *gruźlicę płuc*, współczynnik zapadalności 5,1. Zachorowania dotyczyły mężczyzn w przedziale wiekowym 37-70 lat zamieszkałych w Pile (w tym jeden obywatel Ukrainy) oraz jednego 55-letniego mężczyzny mieszkańca wsi. Wśród osób chorych 1 osoba przebywała na rencie oraz 1 osoba na emeryturze; 3 osoby były bezrobotne i 2 osoby pracujące. (w 2020 r. - 10 zachorowań, współczynnik zapadalności 7,3).

I.1.7. COVID-19

Dane dotyczące sytuacji epidemicznej w zakresie zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 na terenie powiatu pilskiego w roku 2021 dostępne są na rządowej stronie internetowej gov.pl (Raport zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2).

Za naruszenie zasad odbywania obowiązkowej kwarantanny nałożono 3 administracyjne kary pieniężne na kwotę 3 tys. zł.

I.2. Nadzór nad zakażeniami szpitalnymi

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Pile sprawowała nadzór nad pięcioma podmiotami lecznictwa stacjonarnego: Szpital Specjalistyczny w Pile i Szpital Powiatowy w Wyrzysku, Ars Medical sp. z o. o. w Pile z oddziałami szpitalnymi oraz dwa szpitale udzielające świadczeń zdrowotnych w ramach chirurgii jednego dnia z możliwością czasowego pobytu pacjenta (do 24 godzin). W szpitalach funkcjonują Zespoły i Komitety Kontroli Zakażeń Zakładowych. W 2021 roku przeprowadzono 2 kontrole zakażeń szpitalnych: w Szpitalu Powiatowym w Wyrzysku oraz w Ars Medical sp. z o. o. w Pile .

I.3. Nadzór nad szczepieniami ochronnymi

Obowiązkowi poddawania się szczepieniom ochronnym podlegają osoby przebywające na terenie Polski przez okres dłuższy niż 3 miesiące. Obowiązek ten wynika z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit b i ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020 r., poz. 1845) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 753 ze zm.). Rozporządzenie to określa wykaz chorób zakaźnych objętych obowiązkiem szczepień ochronnych od dnia urodzenia do 19 roku życia (dzieci i młodzież) oraz osób dorosłych przeciwko 13 chorobom zakaźnym. Obowiązkiem szczepień ochronnych są objęte następujące choroby zakaźne:

- 1) błonica,
- 2) gruźlica,
- 3) inwazyjne zakażenie *Haemophilus influenzae typu b*,

- 4) inwazyjne zakażenia *Streptococcus pneumoniae*,
- 5) krztusiec,
- 6) nagminne zapalenie przyusznic (świnka),
- 7) odra,
- 8) ospa wietrzna,
- 9) ostre nagminne porażenie dziecięce (poliomyelitis),
- 10) różyczka,
- 11) tężec,
- 12) wirusowe zapalenie wątroby typu B,
- 13) wścieklizna.

Program Szczepień Ochronnych (PSO) jest jednym z najważniejszych programów profilaktycznych mających wpływ na stan zdrowia publicznego. Szczegółowe wskazania dotyczące stosowania poszczególnych szczepionek w ramach Programu Szczepień Ochronnych (PSO) są opublikowane w formie komunikatu Głównego Inspektora Sanitarnego na podstawie art. 17 ust. 11 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2021 r. poz. 2069 ze zm.). Program Szczepień Ochronnych uwzględnia choroby zakaźne objęte obowiązkiem szczepień ochronnych, osoby i grupy osób obowiązane do poddawania się szczepieniom ochronnym oraz jednolity schemat stosowania poszczególnych preparatów szczepionkowych oraz uwzględnia wskazania do szczepień obowiązkowych i zalecanych.

Corocznie w PSSE w Pile dokonywana jest analiza wykonania szczepień ochronnych oraz sporządzane jest sprawozdanie roczne. Analiza uwzględnia stan zaszczepienia przeciwko poszczególnym chorobom zakaźnym dzieci z poszczególnych roczników oraz osób z określonych grup zawodowych i grup ryzyka podlegających obowiązkowi szczepień. Procent realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych podobnie jak w roku poprzednim kształtował się na poziomie ok. 99%. Wprowadzenie obowiązkowych szczepień ochronnych przeciw wybranym chorobom zakaźnym zmniejsza społeczne skutki związane z ciężkimi zdrowotnymi następstwami chorób zakaźnych, w tym związanych z kosztami leczenia chorób zakaźnych oraz ich powikłań.

Nalożenie przez ustawodawcę powszechnego obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym przeciw wybranym chorobom zakaźnym, zapewnia odpowiednio wysoki odsetek osób poddających się szczepieniom i skutecznie zmniejsza ryzyko epidemicznego szerzenia się chorób zakaźnych w populacji. Uzyskanie wysokiego odsetka osób uodpornionych (sięgającego dla poszczególnych chorób 95 - 98%) w wyniku powstania odporności zbiorowiskowej, zapewnia bowiem ochronę przed zakażeniem również osobom nieszczepionym, osobom, które pomimo szczepień ochronnych, nie uzyskały odporności przeciwko tym chorobom, lub które nie mogły być szczepione z powodu trwałych przeciwwskazań do wykonania szczepień. Dla uzyskania

wysokiego stopnia uodpornienia populacji znaczenie ma przekazanie rodzicom i opiekunom dzieci wyczerpujących informacji o wskazaniach, korzyściach i zasadach prowadzenia szczepień oraz o możliwości wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych, co może być znaczącą przeciwwagą dla ruchów antyszczepionkowych, prowadzących nie zawsze rzetelną, społeczną dyskusję wokół znaczenia szczepień ochronnych dla zdrowia ludzi.

W 2021 roku na terenie powiatu pilskiego 44 podmioty medyczne realizowały Program Szczepień Ochronnych (41 podmiotów Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz ENEL-MED w Pile, Oddział Noworodkowy i Szpitalny Oddział Ratunkowy Szpitala Specjalistycznego w Pile). Liczba dzieci niepoddanych obowiązkowym szczepieniom ochronnym nie uległa zmianie w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego. Do PSSE w Pile w 2021 r., tak samo jak w roku 2020, nie zgłoszono dzieci zamieszkałych na terenie powiatu pilskiego, których rodzice uchylają się od obowiązku szczepień ochronnych (2019 r. - zgłoszono 15 dzieci). Obecnie w rejestrze prowadzonym przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Pile znajduje się ogółem 45 dzieci (2020 r. - 45 dzieci) zamieszkałych na terenie powiatu pilskiego, których rodzice lub opiekunowie prawni w liczbie 56 osób (2020 r. - 56 osób) uchylają się od obowiązkowych szczepień ochronnych.

W roku 2021 zarejestrowano 18 niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP) po szczepieniu szczepionką przeciw Covid-19 (2020 r. - 2 niepożądane odczyny poszczepienne po szczepionkach: 1. Infanrix HEXA; 2. BEXERO).

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Pile posiada Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek, który został opracowany w celu zapewnienia jednolitego obiegu dokumentacji dotyczącej realizacji szczepień ochronnych, usprawnienia obrotu szczepionkami zakupionymi do realizacji PSO oraz uzyskania bieżących danych o ich dostępności i rozmieszczeniu.

Transport szczepionek z PSSE w Pile do placówek medycznych organizują świadczeniodawcy z zabezpieczeniem łańcucha chłodniczego (termotorby z wkładami chłodzącymi). W placówkach POZ szczepionki są prawidłowo przechowywane w urządzeniach chłodniczych z zapewnieniem ciągłości łańcucha chłodniczego w temp. od +2 do +8 stopni C. Każdego dnia kontrolowane są wskazania termometrów a ich wartości są rejestrowane.

PSSE w Pile dysponuje odpowiednią liczbą urządzeń chłodniczych. Istnieje system ciągłego monitorowania temperatury w urządzeniach chłodniczych w magazynie szczepionek. Jest to system elektroniczny do monitoringu całodobowego z funkcją odczytu temperatury, rejestracji i powiadamiania alarmowego (w przypadku odchyień od normy) na telefon komórkowy Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile, Zastępcy Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, kierownika Sekcji Epidemiologii oraz 4 wyznaczonych

pracowników PSSE w Pile. Urządzenia chłodnicze w przypadku przerw w dostawie prądu zasilane są przez agregat prądotwórczy.

Podsumowanie

Sytuacja epidemiologiczna w roku 2021 w porównaniu z rokiem 2020 kształtowała się następująco:

1. Nastąpił *wzrost* ogólnej liczby zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne, z uwagi na znaczny wzrost zachorowań na COVID-19 i ospę wietrzną.
2. W roku 2021 zarejestrowano 18 niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP) po szczepieniu szczepionką przeciw Covid-19 (2020 r. - 2 niepożądane odczyny poszczepienne po szczepionkach: 1. Infanrix HEXA; 2. BEXERO).
3. Do PSSE w Pile w 2021 r. podobnie jak w 2020 r. żaden z podmiotów leczniczych nie zgłosił dzieci, których rodzice uchylają się od obowiązku szczepień ochronnych wobec powyższego w rejestrze prowadzonym przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Pile znajduje się, analogicznie jak w roku 2020 ogółem 45 dzieci zamieszkałych na terenie powiatu pilskiego, których rodzice lub opiekunowie prawni w liczbie 56 osób, uchylają się od obowiązkowych szczepień ochronnych.

II. STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA, MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ

II.1. Zakres nadzoru sanitarnego

Nadzór nad jakością i bezpieczeństwem żywności oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością opiera się na dwojakim systemie kontroli: wewnętrznym prowadzonym w danym zakładzie oraz zewnętrznym sprawowanym przez organy urzędowej kontroli żywności takie jak Państwowa Inspekcja Sanitarna. Działalność Sekcji Higieny Żywności i Żywienia (SHŻiŻ) w 2021 roku miała za zadanie sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz produktami kosmetycznymi, poprzez prowadzenie efektywnej działalności kontrolnej w podległych zakładach, zmierzającej do wyegzekwowania przestrzegania obowiązujących przepisów prawa krajowego i europejskiego w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia. W roku sprawozdawczym w związku z wystąpieniem w kraju epidemii pracownicy Sekcji HŻiŻ brali również czynny udział w realizacji zadań związanych z zapobieganiem i przeciwdziałaniem epidemii COVID-19. W 2021 r. pod nadzorem sanitarnym znajdowało się ogółem 1818 zakładów (2020 r. - 1769), w tym:

- 100 zakładów produkcji żywności (m.in. wytwórnie lodów, przetwórnie owocowo-warzywne, lodziarnie, piekarnie, ciastkarnie, cukiernie, zakłady garmażeryjne);
- 810 zakładów obrotu żywnością (m.in. kioski, sklepy spożywcze/markety, magazyny hurtowe);
- 325 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego (m.in. zakłady małej gastronomii, restauracje);
- 215 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego (m.in. bloki żywienia w szpitalach, stołówki szkolne, stołówki przedszkolne, bloki żywienia w domach opieki społecznej);
- 74 środków transportu żywności;
- 57 wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością, w tym 1 wytwórnia materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością;
- 34 zakłady wprowadzające do obrotu produkty kosmetyczne;
- 203 producentów pierwotnych; w tym Rolniczy Handel Detaliczny (RHD) oraz dostawcy bezpośredni.

W nadzorowanych zakładach przeprowadzono ogółem 903 kontrole sanitarne (2020 r. - 672). W związku z trwającą w Polsce sytuacją epidemiczną przeprowadzono 622 kontrole w zakresie przestrzegania przez podmioty przepisów przeciwepidemicznych.

W dni wolne od pracy przeprowadzono 69 kontroli sanitarnych dotyczących warunków produkcji, przechowywania i sprzedaży żywności oraz 158 kontroli w zakresie przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych. Wydano 422 (2020 r. - 372) decyzje administracyjne, wyszczególnione w poniższej tabeli.

Tabela 3. Zestawienie ilości wydanych decyzji w latach 2020-2021

DECYZJE	Lata	
	2021	2020
wstrzymania działalności produkcyjno-handlowej lub ograniczenia produkcji	1	0
nakazujące doprowadzenia zakładu do właściwego stanu sanitarno-technicznego	1	6
poszerzające działalność produkcyjno-handlową	27	29
wygasające związane ze zmianą zakresu działalności	21	30
zatwierdzające zakład do prowadzenia działalności	146	110
wykreślające zakład - zaprzestanie prowadzenia działalności	89	79
warunkowego zatwierdzenia zakładu	1	1
płatnicze obciążające podmioty gospodarcze kosztami przeprowadzonych kontroli	131	105
umorzenia wszczęcia postępowania	1	3
decyzje zatwierdzające – czasowe z określonym terminem działalności	1	6
uchylająca	1	0
prolongaty	2	3
RAZEM	422	372

Ponadto wydano 250 (2020 r. – 147) zaświadczeń o wpisie do rejestrów zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w tym 50 niewymagających decyzji zatwierdzenia tj. dla rolników indywidualnych, prowadzących produkcję pierwotną/podstawową obejmującą działalność w zakresie upraw, zbiorów produktów podstawowych (zboż, owoców, warzyw, grzybów i runa leśnego), producentów żywności w warunkach domowych, podmiotów prowadzących sprzedaż artykułów spożywczych opakowanych - trwałych mikrobiologicznie oraz dla zakładów działających na rynku materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktów z żywnością.

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością uwzględniającymi przepisy w zakresie wymagań higienicznych.

Zgodnie z wymaganiami prawa żywnościowego przedsiębiorcy branży spożywczej są zobowiązani do zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, poprzez stosowanie zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej

(GMP) oraz wdrożenie i utrzymanie kontroli wewnętrznej w zakładach w oparciu o zasady systemu HACCP – Analiza Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli.

Za stwierdzone uchybienia podczas prowadzonego nadzoru nałożono 56 (2020 r. - 47) mandatów karnych, na łączną kwotę 11000 zł. (2020 r. - 8850 zł).

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 295 (2020 r. - 251) próbek środków spożywczych oraz próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (5). Zdyskwalifikowano 7 próbek, uwagami opatrzone 5 próbek środków spożywczych. Pobieranie próbek prowadzone było zgodnie z procedurą pobierania próbek w ramach nadzoru bieżącego. Większość próbek pobrano z miejsc obrotu żywnością.

W 2021 r. na prośbę producenta rozpatrzono 15 pism związanych z wystawieniem Health Certificate na eksportowaną skrobię ziemniaczaną zgodnie z art. 217 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania, wystawiono 15 certyfikatów. Rozpatrzono również 12 wniosków o dokonanie granicznej kontroli sanitarnej, w związku z importem z Wielkiej Brytanii (kawa ziarnista, materiały i wyroby do kontaktu z żywnością – bibuła filtracyjna do herbaty i kawy w kapsułkach, folia polipropylenowa) oraz importem osłonek poliamidowych do wędlin (reklamacja, zwrot eksportowy z Mołdawii – podczas kontroli nie wydano świadectwa jakości). Ponadto rozpatrzono 45 wniosków o dokonanie granicznej kontroli sanitarnej, w związku z eksportem (herbaty, kawy palonej mielonej, kawy w kapsułkach, kawy rozpuszczalnej i skrobi ziemniaczanej), do różnych krajów świata (Republiki Białorusi, Macedonii Północnej, Egiptu, Wielkiej Brytanii, Omanu, Hong Kongu, Bahrain, Ukrainy, Malezji, Chile, Turcji, Maroka). Przeprowadzono 57 kontroli obejmujących sprawdzenie dokumentacji i oględziny partii produktów. Z uwagi na złożone wnioski wydano 56 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych, w tym: przez środki spożywcze (48) i przez materiał lub wyrób do kontaktu z żywnością (8).

Na terenie powiatu pilskiego wpisanych do rejestru jest 191 producentów pierwotnych i dostawców bezpośrednich, 9 producentów rolnych z produkcją podstawową w ramach rolniczego handlu detalicznego, w tym 1 inkubator przedsiębiorstwa lokalnego oraz 3 dostawców bezpośrednich. Przeprowadzono 13 kontroli sanitarnych gospodarstw rolnych, w tym 2 kontrole związane z poborem próbek w ramach urzędowej kontroli żywności. Ponadto przeprowadzono 3 kontrole sanitarne produkcji w ramach rolniczego handlu detalicznego. Dla rolników indywidualnych, prowadzących produkcję podstawową, wydano 10 zaświadczeń o wpisie do rejestru zakładów oraz 5 w zakresie RHD.

Na terenie powiatu pilskiego działa 16 zakładów produkcji żywności pochodzenia niezwierzęcego w warunkach domowych. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 3 kontrole sanitarne.

W okresie sprawozdawczym przyjęto 22 interwencje, w związku z czym przeprowadzono 22 kontrole. Interwencje konsumentów dotyczyły m.in.:

- wprowadzania do obrotu artykułów spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości/terminu przydatności do spożycia oraz o zmienionych cechach organoleptycznych;
- niehigienicznej sprzedaży żywności;
- brak zachowania bieżącego stanu sanitarno – higienicznego w zakładzie;
- obecności ciała obcego w mięsie oraz szkodników w wyrobach cukierniczych;
- obecności szkodników w zakładzie;
- niewłaściwej jakości serwowanych dań;
- nielegalnej produkcji kosmetyków.

W 5 zakładach potwierdziły się interwencje dotyczące:

- wprowadzania do obrotu artykułów spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości/terminu przydatności do spożycia;
- obecności szkodników w wyrobie cukierniczym (zasuszona larwa karaczana).

We wszystkich przypadkach prowadzono w trybie pilnym postępowanie ustawowe, zgodnie z posiadanymi kompetencjami. Osobom wnoszącym interwencje z podaniem danych osobowych udzielano każdorazowo pisemnej odpowiedzi. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono 5 mandatów karnych na łączną kwotę 1050 zł. Pozostałe przypadki nie kwalifikowały się do nałożenia mandatu karnego.

Kontrole tematyczne i akcyjne przeprowadzane były w związku z poleceniami rekomendowanymi przez GIS/WPWIS, obejmowały różne zakresy tematyczne, m.in.:

- wystąpienie w Polsce sytuacji epidemicznej wynikającej z zagrożenia wirusem SARS -CoV-2, przeprowadzano kontrole w zakresie przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych. Kontrolowano sklepy, miejsca sprzedaży z punktów otwartych (stragany, kramy na wolnej przestrzeni), restauracje. Przeprowadzono 622 kontrole, w tym 158 w dni wolne od pracy. Za nieprzestrzeganie nakazu zakrywania przy pomocy maseczki ust i nosa nałożono 42 mandaty karne na kwotę 3050 zł.; 9 osób odmówiło przyjęcia mandatu karnego, w związku z powyższym PPIS skierował wnioski do sądu o ukaranie;
- w dni wolne od pracy przeprowadzono 69 kontroli sanitarnych dotyczących warunków produkcji, przechowywania i sprzedaży żywności (w tym w okresie letnim - 68), w wyniku których nałożono 5 mandatów karnych na kwotę 750 zł;
- 14 kontroli z oceną placówek, w których żywione były dzieci i młodzież wypoczywająca w okresie letnim;

- 10 kontroli tematycznych oraz 9 przeglądów stron internetowych będących pod nadzorem PPIS w Pile w zakresie sprzedaży suplementów diety zawierających w składzie zakazaną substancję - johimbinę;
- dokonano przeglądu stron internetowych w sprawie sprzedaży produktów „kryształy japońskie” wśród których nie stwierdzono powyższych produktów;
- w okresie od 20.06.2021 r. do 30.09.2021 r. prowadzono wzmożony nadzór sanitarny w zakresie warunków sprzedaży żywności (105 kontroli - 16 mandatów karnych na kwotę 3050 zł), żywienia zbiorowego typu otwartego w sezonie letnim (68 kontroli - 4 mandaty karne na kwotę 700 zł.), warunków przechowywania wód butelkowanych i napojów (99 kontroli - brak nieprawidłowości). Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w ww. zakresach dotyczyły: przerywania ciągłości łańcucha chłodniczego, niewłaściwego przechowywania żywności niezgodnie z deklaracją producenta, brak zachowanego bieżącego stanu sanitarno – higienicznego, brak źródła pochodzenia na wprowadzane do obrotu mięso mielone, stwierdzenia artykułów spożywczych po upływie terminów przydatności do spożycia/dat minimalnej trwałości, niewłaściwym magazynowaniu żywności, która była narażona na zanieczyszczenia, brak skutecznie prowadzonej dezynfekcji naczyń stołowych, brak prowadzonych rejestrów wynikających z monitorowania krytycznych punktów kontroli w systemie HACCP; w związku z unijną akcją kontrolną dotyczącą materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością zawierających niedozwolony składni – bambus; przeprowadzono kontrole sanitarne, podczas których nie stwierdzono w obrocie ww. produktów;
- w związku z zorganizowanym w okresie przedświątecznym Pilskim Jarmarkiem Bożonarodzeniowym przez Prezydenta Miasta Piły, przeprowadzono 7 kontroli sanitarnych stoisk ze sprzedażą żywności, w wyniku których nie stwierdzono nieprawidłowości;
- w okresie przed Świątami Bożego Narodzenia przeprowadzono 3 kontrole sanitarne tematyczne związane ze sprzedażą ryb żywych, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości;
- zwracano szczególną uwagę podczas 55 kontroli bieżących na prawidłowość doboru wkładek absorpcyjnych oraz spełnienie przez nich odpowiednich wymagań, w tym zapewnienie zdolności absorpcji oraz braku bezpośredniego kontaktu z żywnością absorbera;
- podczas 228 bieżących kontroli sprawdzano pochodzenie wprowadzanego do obrotu towaru w związku występowaniem przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF) oraz prowadzeniem wzmożonego nadzoru nad sprzedażą mięsa wieprzowego i dziczyzny;
- zwracano również szczególną uwagę na stan sanitarno-higieniczny koszy zakupowych podczas bieżących kontroli (48).

II.2. Stan sanitarny określonych grup obiektów

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Rysunek 1. Zakład – manufaktura lodów tradycyjnych

Rysunek 2. Sklep piekarniczo - cukierniczy

Do grupy obiektów, w których nie stwierdzono zakładów niezgodnych ocenionych z arkuszem oceny stanu sanitarnego należą: wytwórnie lodów, automaty do lodów, wytwórnie tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych, ciastkarnie, piekarnie, przetwórnice owocowo – warzywne i grzybowe, wytwórnie naturalnych wód mineralnych, naturalnych wód źródłanych i stołowych, wytwórnie koncentratów spożywczych, wytwórnie chrupek chipsów i prażynek, dostawców bezpośrednich, producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni, producenci żywności w warunkach domowych, inne wytwórnie żywności, kioski, apteki, w obiektach ruchomych i tymczasowych, w środkach transportu, innych zakładach obrotu żywnością, wytwórnie i miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Do grupy obiektów sklasyfikowanych, w których stwierdzono zakłady niezgodne należą: zakłady garmażeryjne (40%), sklepy spożywcze, w tym super i hipermarkety (24%), magazyny hurtowe (8,7%), zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym zakłady małej gastronomii (8,3), producenci pierwotni i rolniczy handel detaliczny (6,6%), zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w tym stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych (1,3%).

Odsetek obiektów żywności i żywienia o stanie sanitarnym niezgodnym z wymaganiami w latach 2020 – 2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Odsetek obiektów żywnościowo-żywnościowych o niezgodnym stanie sanitarnym

Lata	Odsetek obiektów o złym stanie sanitarnym (%)
2020	11,0
2021	11,0

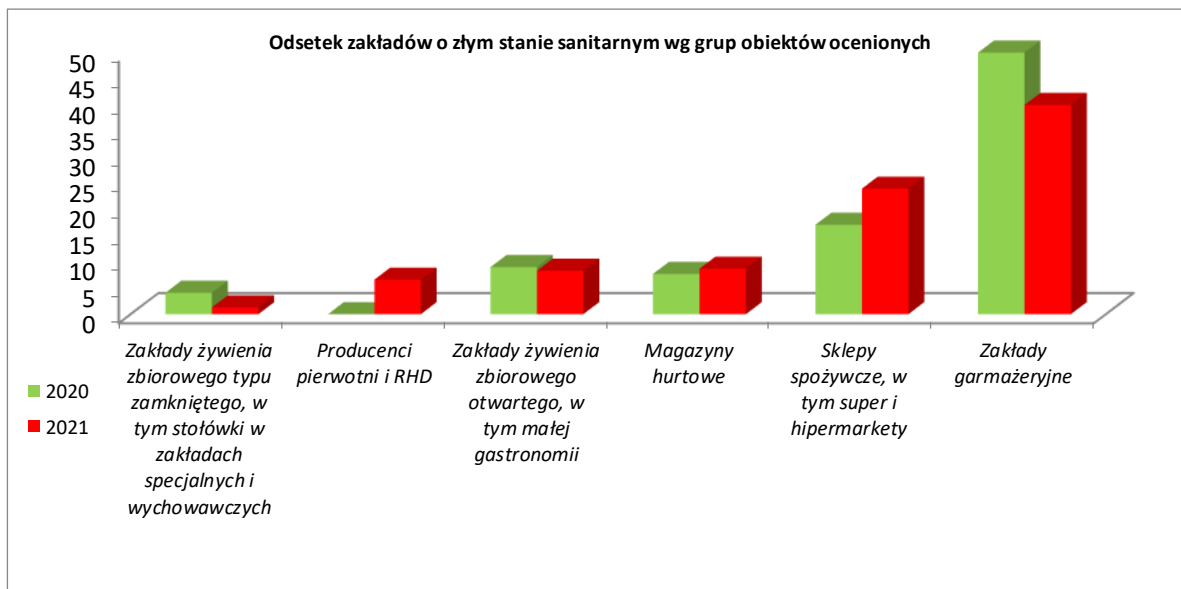
Porównując lata 2020 – 2021 obserwujemy utrzymanie na tym samym poziomie liczby zakładów nie spełniających wymagań sanitarno – higienicznych.

Zestawienie zakładów o złym stanie sanitarnym według grup obiektów przedstawia poniższa tabela:

Tabela 5. Grupy obiektów o złym stanie sanitarnym (porównanie lat 2020-2021)

Lp.	Grupy obiektów	2020	2021
		(%)	(%)
1.	Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w tym stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	4,1	1,3
2.	Producenci pierwotni i RHD	0	6,6
3.	Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym zakłady małej gastronomii	9,0	8,3
4.	Magazyny hurtowe	7,7	8,7
5.	Sklepy spożywcze, w tym super i hipermarkety	17,1	24,0
6.	Zakłady garmażeryjne	50	40

Odsetek zakładów o złym stanie sanitarnym według grup obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny poziomu występującego ryzyka w latach 2020-2021 przedstawia poniższy wykres:

Wykres 1. Odsetek zakładów o złym stanie sanitarnym w latach 2020-2021

Porównując lata 2020-2021 nastąpiło pogorszenie stanu sanitarnego w następujących grupach zakładów ocenionych, tj. w magazynach hurtowych, sklepach spożywczych, w tym super i hipermarketach, u producentów pierwotnych, w tym rolniczy handel detaliczny. Należy dodać, iż wysoka procentowość obiektów o złym stanie sanitarnym w zakładach garmażeryjnych i u producentów pierwotnych i rolniczym handlu detalicznym dotyczy wyłącznie niewielkiej ilości sklasyfikowanych zakładów z ogólnej liczby nadzorowanych obiektów.

II.3. Stwierdzone uchybienia w najbardziej znaczących grupach obiektów

Do znaczących grup obiektów, w których stan sanitarny stanowił realne zagrożenie dla bezpieczeństwa żywności należą:

II.3.1. Zakłady garmażeryjne

W 2021 roku pod nadzorem było 6 obiektów (2020 r. - 10), skontrolowano 5 zakładów - 83% (2020 r. - 60%). Przeprowadzono 8 kontroli. Dokonano oceny stanu sanitarnego w 5 zakładach 83% (2020 r. - 60%), w tym 2 zakłady uznano za niezgodne z wymaganiami, co stanowi 40% (2020 r. - 50%).

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości:

- brak monitorowania krytycznych punktów kontroli wynikających z systemu HACCP;
- brak przestrzegania segregacji asortymentowej;
- niewłaściwe magazynowanie żywności, niezgodnie z deklaracją producenta.

Nałożono 3 mandaty karne na kwotę 450 zł. Wydano 1 decyzję administracyjną - prolongatę brak zachowania segregacji asortymentowej. W tej grupie 6 obiektów posiada wdrożone zasady GHP/GMP oraz system HACCP (Analiza Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli).

II.3.2. Producenci pierwotni i rolniczy handel detaliczny

W 2021 roku pod nadzorem było 203 producentów pierwotnych, w tym rolniczy handel detaliczny (RHD) oraz dostawcy bezpośredni (2020 r. - 188), skontrolowano 15 zakładów - 7,4% (2020 r. - 5,8%). Przeprowadzono 16 kontroli. Dokonano oceny stanu sanitarnego w 15 zakładach 7,4% (2020 r. - 5,8%), w tym 1 producenta pierwotnego działającego w ramach RHD uznano za niezgodny z wymaganiami, co stanowi 6,6% (2020 r. - 0%). Stwierdzona nieprawidłowość to: brak zachowanego bieżącego stanu sanitarnego. W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością nałożono 1 mandat karny na kwotę 200 zł.

II.3.3. Sklepy spożywcze i supermarkety

W 2021 r. pod nadzorem było 428 obiektów (2020 r. - 422), skontrolowano 189 zakładów 44% (2020 r. - 42%). Przeprowadzono 241 kontroli, w tym 24 kontrole interwencyjne. Dokonano oceny stanu sanitarnego w 139 zakładach - 33% (2020 r. - 28%), z czego 33 zakładów uznano za niezgodne z wymaganiami. Wskaźnik obiektów niegodnych wyniósł 24% (2020 r. - 17,1%).

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- artykuły spożywcze po upływie daty minimalnej trwałości /terminu przydatności do spożycia;
- przerwany łańcuch chłodniczy środków spożywczych łatwo psujących się;
- zły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i urządzeń;
- brak segregacji artykułów spożywczych w urządzeniach chłodniczych oraz brak rozdzielczości sprzedaży;
- niewłaściwe magazynowanie artykułów spożywczych;
- brak zabezpieczenia środków spożywczych przed wewnętrznymi i zewnętrznymi zanieczyszczeniami;
- brak identyfikacji źródła pochodzenia na wprowadzane do obrotu artykuły spożywcze.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono 35 mandatów karnych na kwotę 7250 zł. Wydano 12 decyzji administracyjnych (6 poszerzających działalność, 5 wygasających, 1 prolongatę). Ponadto wydano 33 decyzje zatwierdzające oraz 23 decyzje wykreślające. W tej grupie 395 obiektów posiada wdrożone zasady GHP/GMP, a 75 wdrożony system HACCP.

II.3.4. Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym zakłady małej gastronomii

W 2021 r. nadzorowano 325 obiektów (2020 r. - 240), skontrolowano 189 zakładów- 58% (2020 r. - 63%). Przeprowadzono 225 kontroli, w tym 8 kontroli interwencyjnych. Dokonano oceny stanu sanitarnego w 132 zakładach - 40% (2020 r. - 46,25%), w tym 11 zakładów uznano za niezgodne z wymaganiami. Wskaźnik obiektów niezgodnych wyniósł 8,3% (2019 r. - 9,0%).

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- narażenie żywności na zanieczyszczenia;

- niewłaściwe magazynowanie artykułów spożywczych;
- nieprzestrzeganie stanowisk pracy;
- brak segregacji artykułów spożywczych w urządzeniach chłodniczych;
- zły stan sanitarno-higieniczny w zakładzie;
- brak skutecznie prowadzonej dezynfekcji naczyń;
- brak zachowanego stanu sanitarnego;
- artykuły spożywcze po upływie daty minimalnej trwałości/ terminu przydatności do spożycia;
- stwierdzono rozbieżności pomiędzy dokumentacją a realizacją zamierzeń wynikających z GHP i systemu HACCP, w tym brak monitorowania krytycznych punktów kontroli.

W tej grupie obiektów, w wyniku stwierdzonych nieprawidłowości lub niewłaściwego stanu sanitarno – higienicznego, nałożono na osoby winne zaniedbań 13 mandatów karnych na kwotę 2350 zł. Wydano 26 decyzji administracyjnych (14 poszerzających działalność, 11 wygasających, 1 zatwierdzającą zakład warunkowo). Ponadto wydano 28 decyzji zatwierdzających oraz 34 decyzje wykreślające. Wdrożone zasady dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej (GHP/GMP) posiada 297 obiektów, a 130 wdrożony system HACCP.

II.3.5. Magazyny hurtowe

W 2021 roku pod nadzorem było 74 obiekty (2020 r. - 76), skontrolowano 29 hurtowni 39% (2020 r. - 28%). Przeprowadzono 46 kontroli, w tym 11 kontroli interwencyjnych. Dokonano oceny stanu sanitarnego w 23 obiektach - 31% (2020 r. - 17.1%), w tym 2 zakłady uznano za niezgodny z wymaganiami, co stanowi 8,7% (2020 r. - 7,7%).

Stwierdzone nieprawidłowości to:

- artykuły spożywcze po upływie daty minimalnej trwałości/ terminu przydatności do spożycia;
- zły stan sanitarno-higieniczny w zakładzie.

Nałożono 2 mandaty karne na kwotę 350 zł. Wydano 2 decyzje zatwierdzające oraz 5 decyzji wykreślających; 72 obiekty posiadają wdrożone zasady GHP/GMP, a 17 wdrożony system HACCP.

II.3.6. Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w tym stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych

W 2021 r. pod nadzorem było 215 obiektów (2020 r. - 216), skontrolowano 86 zakładów, co stanowi 40% (2020 r. - 25,4%). Przeprowadzono 89 kontroli, w tym 1 kontrolę interwencyjną. Dokonano oceny stanu sanitarnego w 78 zakładach 36,3% (2020 r. - 22,7%), w tym 1 zakład uznano za niezgodny z wymaganiami. Wskaźnik obiektów niezgodnych wyniósł 1,3% (2020 r. - 4,1%). Stwierdzono brak prowadzonej dezynfekcji jaj. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 200 zł. Wydano 6 decyzji administracyjnych (2 poszerzające działalność, 1 wygasającą,

1 nakazującą poprawę stanu sanitarno-technicznego, 1 umorzenie, 1 uchylającą). Ponadto wydano 8 decyzji zatwierdzających oraz 8 decyzji wykreślających. W tej grupie zakładów 207 obiektów posiada wdrożone zasady GHP/GMP, a 70 obiektów posiada wdrożony system HACCP.

II.4. Stan sanitarny środków transportu żywności

W roku 2021 skontrolowano 74 środki transportu, w tym 58 środków transportu stanowiących samodzielny, pojedynczy zakład, należących do osób prywatnych i firm transportowych. Podczas przeprowadzanych kontroli sprawdzano przede wszystkim stan higieniczno-techniczny pojazdów, w tym poziom czystości pojazdów i wyposażenia, karty mycia i dezynfekcji pojazdów, przestrzeganie zasad higieny, w tym higieny osobistej osób odpowiedzialnych za warunki transportu. Zwracano uwagę na zapewnienie odpowiedniego, niezbędnego wyposażenia i sprzętu w celu zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego i sposobu monitorowania warunków transportu.

Wydano 58 decyzji zatwierdzających środki transportu do przewozu artykułów spożywczych. Dodatkowo skontrolowano 16 środków transportu będących na stanie zakładu z czego w okresie letnim skontrolowano 5 środków transportu, jako kontrole akcyjne w zakresie oceny stanu sanitarno-higienicznego środka transportu oraz warunków transportu żywności z uwzględnieniem jej terminów przydatności do spożycia oraz dat minimalnej trwałości.

II.5. Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych

W 2021 roku pobrano 290 próbek środków spożywczych i 5 próbek przedmiotów użytku do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli, monitoringu oraz próbki do badań laboratoryjnych wspólnych w ramach kontroli urzędowej i monitoringu. Zgodnie z rocznym planem pobierania próbek na rok 2021 zaplanowano 109 próbek do badań w kierunku zanieczyszczeń fizykochemicznych oraz 174 próbek do badań w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych. Roczny plan został zrealizowany w 100%. Poza planem pobrano 12 próbek środków spożywczych. Zdyskwalifikowano 7 próbek, uwagami opatrzone 5 próbek środków spożywczych. Pobór próbek prowadzony był zgodnie z procedurą pobierania próbek w ramach nadzoru bieżącego.

Tabela 6. Liczba zbadanych, w tym zdyskwalifikowanych próbek w 2021 r.

Badanie w kierunku zanieczyszczeń	Liczba próbek				
	pobranych	zdyskwalifikowanych/ opatrzonych uwagą	krajowe	import	UE
chemicznych	109 plan w tym: 5 PU	2 zdyskwalifikowana 3 opatrzone uwagą	87	9	13
	7 poza planem	-	6	-	1
mikrobiologicznych	174 plan	5 zdyskwalifikowanych 2 opatrzone uwagą	154	-	20
	5 poza planem	-	5	-	-

Przyczyną dyskwalifikacji/opatrzenia uwagami próbek było:

- przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu patuliny;
- przekroczenie kryteriów mikrobiologicznych;
- przekroczenie zawartość związków polarnych;
- błędne oznakowanie dotyczące wartości odżywczej.

We wszystkich stwierdzonych niezgodnościach postępowano zgodnie z „Algorytmem postępowania z próbkami żywności i przedmiotami użytku oraz wynikami badania próbek” tzn. przekazywano wyniki badań odpowiednio do właściwego terenowo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego /Powiatowego Lekarza Weterynarii nadzorującego zakład produkcyjny oraz do zakładu, w którym pobierano próbki.

Zgodnie z rocznym planem poboru próbek pobrano 1 próbkę z grupy produkty i wyroby przemysłu piekarskiego zawierająca mąkę kukurydzianą lub sojową do badań laboratoryjnych w kierunku GMO, potencjalnie wyprodukowaną z GMO. W powyższej próbce nie stwierdzono obecności organizmów zmodyfikowanych genetycznie. Ze względu na oznaczoną ilość GMO produkt nie wymagał oznakowania.

II.6. Suplementy diety

W trakcie kontroli sanitarnych sprawdzano prawidłowość znakowania środków spożywczych, w tym ze szczególnym uwzględnieniem suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia i żywności wzbogaconej. Oceniono oznakowanie 35 suplementów diety, 9 żywności wzbogaconej oraz 3 środki specjalnego przeznaczenia. Nie stwierdzono nieprawidłowości w oznakowaniu ww. produktów.

W ramach urzędowej kontroli żywności pobrano do badań laboratoryjnych 1 próbkę suplementu diety w kierunku WWA. Pobrano także 5 próbek posiłków gotowych do spożycia dla niemowląt i małych dzieci oraz 30 próbek mleka modyfikowanego w kierunku mikrobiologicznym, 3 środki spożywcze specjalnego przeznaczenia dla niemowląt i małych dzieci w kierunku mykotoksyn, 1 próbkę suplementu diety w kierunku 3MCPD, 1 próbkę produktów zbożowych do dalszego żywienia dzieci i niemowląt w kierunku akrylamidu, 1 próbkę mleka początkowego w kierunku oleju mineralnego, 1 próbkę środka spożywczego przeznaczenia medycznego i 1 próbkę mleka początkowego dla niemowląt w kierunku metali, 2 próbki środków spożywczych zastępujących posiłek na substancje dodatkowe, 3 próbki produktów zbożowych do dalszego żywienia dzieci i niemowląt w kierunku alkaloidów tropanowych oraz 4 próbki gotowych posiłków i deserów dla dzieci w kierunku azotanów.

Z ww. asortymentu opatrzone uwagami 2 próbki w zakresie oznakowania.

II.7. Oświadczenia żywieniowe i zdrowotne

Podczas kontroli sanitarnych sprawdzano również implementację unijnych przepisów dotyczących oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych, ujętych w rozporządzeniu (WE) Nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności oraz w rozporządzeniu Komisji (UE) Nr 432/2012 z dnia 16 maja 2012 r. ustanawiającym wykaz dopuszczonych oświadczeń zdrowotnych dotyczących żywności, innych niż oświadczenia odnoszące się do zmniejszenia ryzyka choroby oraz rozwoju i zdrowia dzieci, uwzględniając różne formy prezentacji i reklamy, w tym w sprzedaży „na odległość” przez Internet.

Podczas kontroli sanitarnych przeprowadzonych w zakładach obrotu żywnością oceniono 38 środków spożywczych, w tym 15 suplementy diety, 3 środki spożywcze specjalnego przeznaczenia, 6 żywności wzbogaconej i 14 artykułów spożywczych ogólnego spożycia. Oceniane produkty zawierały 23 oświadczenia żywieniowe, 10 oświadczeń zdrowotnych oraz 4 oświadczenia żywieniowe i zdrowotne. Użyte oświadczenia były zgodne z przepisami prawa żywnościowego.

II.8. System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w ramach funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach (RASFF) otrzymał 64 powiadomienia dotyczące niebezpiecznej żywności i pasz oraz wyrobów do kontaktu z żywnością (55 powiadomień dotyczyło produktów spożywczych, w tym 6 suplementów diety oraz 9 powiadomień dotyczyło wyrobów do kontaktu z żywnością).

Przesłane powiadomienia ze względu na rodzaj podzielone były na:

- alarmowe, w tym również niezgodności (41),
- informacyjne (24).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile, przesłał do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, w celu dalszej weryfikacji oceny ryzyka formularz powiadomienia dotyczący produktu pn. „Bezpośredni sok jabłkowy 100% tłoczony”, ze względu na stwierdzone przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu patuliny. W związku z powyższym przeprowadzono kontrolę interwencyjną w sklepie, podczas której zabezpieczono przedmiotowy produkt. Zabezpieczony produkt został zgodnie z własną procedurą zutylizowany na polecenie centrali sklepów, o czym poinformowano PPIS w Pile.

Środki spożywcze przesyłane w systemie RASFF kwalifikowane do oceny ryzyka były na podstawie kryteriów mikrobiologicznych oraz zanieczyszczeń chemicznych i fizycznych. Do zanieczyszczeń najczęściej występujących należały zanieczyszczenia: chemiczne (50), mikrobiologiczne (14). Przeprowadzono 45 kontroli w zakładach wskazanych w listach

dystrybucyjnych. Nadto 90 razy przekazywano telefoniczne informacje podmiotom wskazanym w listach dystrybucyjnych o kwestionowanych produktach objętych powiadomieniami, które potencjalnie zostały zakupione uzyskując tym samym zwrotne odpowiedzi drogą e-mailową, pisemną o podjętych przez podmiot działaniach wyjaśniających. Przeprowadzone kontrole sanitarne oraz uzyskane informacje na piśmie wykazały, że produkty kwestionowane, zostały wycofywane z obrotu, zgodnie z własną procedurą, bądź zostały sprzedane indywidualnym klientom. Również we własnym zakresie podmioty podejmowały działania polegające na wcześniejszym wycofywaniu z obrotu produktów niebezpiecznych, zgodnie z własnymi procedurami, po otrzymaniu informacji z centrali bądź od producentów. W sporadycznych przypadkach w zakładach wywieszane były informacje dla klientów o możliwości zwrotu kwestionowanego towaru. Grupy żywności objęte powiadomieniami to: produkty spożywcze ogólnego spożycia, surowce (surowe mięso drobiowe, jego elementy), suplementy diety oraz materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością.

W środkach spożywczych ogólnego spożycia stwierdzono:

1. Zanieczyszczenia chemiczne:

- zanieczyszczenie surowców tlenkiem etylenu wykrytego w sezamie, mące chleba świętojańskiego (użytej do: kremów do tortów, serków homogenizowanych o różnych smakach, szprotów w puszkach, pączków z polewą, lodów, sosu), w gumie guar (użytej do produkcji napojów roślinnych – ryżowo - kokosowo-sojowy), suplementy diety (granulat użyty do produkcji);
- obecność niezadeklarowanej substancji – syldenafilu (suplement diety);
- przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu glikolu propylenowego (E1520) (napoje marki Monster i Burn);
- estry 3 - MCPD na poziomie 5138 ± 1028 ug/kg (w produkcie frytura gastronomiczna);
- wykrycie glutenu na poziomie powyżej 20 mg/kg (posypka bezglutenowa wyprodukowana w Niemczech);
- przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – chlorpiryfosu metylowego ($0,053 \pm 0,027$ mg/kg) - (grejfruty, mandarynki z Turcji);
- niedeklarowane orzechy (orzeczki ziemne, migdały, orzechy nerkowca lub orzechy laskowe) - pasta orzechowa z Holandii;
- substancji alergennej - gluten (pieprz czarny mielony z Wietnamu);
- substancje powodujące alergie lub reakcje nietolerancji w produktach (chipsy z puree ziemniaczanego o różnych smakach) - stwierdzenie 2-chloroetanolu (ekologiczna kurkuma użyta do produkcji ekologicznego makaronu z kurkumą i pieprzem);
- zawyżona zawartość siarczynów w przeliczeniu na SO₂ (herbatniki maślane);

- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu deoksyniwalenolu (DON) - ziarno kukurydzy;
- brak na opakowaniu deklaracji o substancji konserwującej - kwas sorbowy i kwas benzoesowy (sosa z UE);
- przekroczenie stwierdzenia przekroczenia NDP pozostałości pestycydu - chlorotalonilu ($0,49 \pm 0,25$ mg/kg) w produkcie pn. bazyli z Egiptu;
- obecność ochratoksyny A (OTA) na zawyżonym poziomie (mąka żytnia razowa typ 2000)

2 Zanieczyszczenia mikrobiologiczne:

- obecność *Salmonella Enteritidis* - (2 x uda z kurczaka, mrożone mięso z nogi kurczaka, mięso drobiowe, jaja świeże x 2, skórki szyi kurcząt);
- *Clostridium* redukujących siarczyny w próbkach 1 z 5 (woda źródlana, niegazowana);
- obecność bakterii *Salmonella Stanleyville* - (indyk);
- obecność *Salmonelli spp.* (ziele angielskie z Meksyku).

W suplementach diety stwierdzono:

- obecność niezadeklarowanej substancji - sildenafilu w produkcie pn. Total Men;
- zanieczyszczenie surowców tlenkiem etylenu, użytych w suplementach diety („Molekin Osteo”, „Innovit Vitamin D”, „Allnutrition Good Trip”, „Allnutrition Redox Extreme”, „Floractin”);

W wyrobach do kontaktu z żywnością stwierdzono:

- przekroczenie dopuszczalnego poziomu migracji specyficznych pierwszorzędowych amin aromatycznych (2 x łyżka nylonowa z Chin, chochła z Chin);
- użycie niedozwolonych biosubstancji: mielonego lub sproszkowanego bambusa zmieszanego z tworzywem sztucznym (kubek z melaminy z nadrukiem bambusowy, misy dzbanki, patery, łyżka, widelce, zestawy naczyń dla dzieci) oraz łuski ryżowej i PP (kubki i lunchboxy).

W związku z przesłanymi powiadomieniami RASFF w 3 przypadkach przekazano sprawę do rozpatrzenia Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii, z uwagi na właściwość organu.

Zgłoszone produkty w systemie nie spełniały wymagań przepisów prawnych i stanowiły potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów.

Z uwagi na ważność funkcjonującego systemu RASFF, na bieżąco pracownicy w ramach samokształcenia udoskonalają wiedzę z zakresu wewnętrznych procedur postępowania w razie pojawienia się żywności i materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością o niewłaściwej jakości zdrowotnej.

II.9. Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów

W dobie panującej epidemii nadzór nad obrotem grzybami świeżymi, suszonymi i przetworami grzybowymi w okresie grzybobrania ograniczono do udzielania porad osobom zainteresowanym w odniesieniu do przynależności gatunkowej grzybów. Udzielono 5 porad w ww. sprawie. Na stronie internetowej znajdowały się informacje dotyczące podstawowych zasadach bezpieczeństwa dla osób zbierających i spożywających grzyby oraz zasad wprowadzania do obrotu handlowego grzybów świeżych.

II.10. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

W 2021 r. nadzorem objęta była 1 wytwórnia przedmiotów użytku oraz 56 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Łącznie przeprowadzono 12 kontroli (w tym 1 zakład produkcyjny), z czego 1 zakład sklasyfikowano, uzyskał on ocenę zgodną z wymaganiami. Stwierdzono, że zakład posiada wymaganą dokumentację na wprowadzane do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością.

W ramach funkcjonowania systemu RASFF otrzymano 9 powiadomień, w tym 5 informacyjnych, 4 alarmowych, dotyczących: łyżki nylonowej z Chin, chochli z Chin, kubków z melaminy z nadrukiem bambusowym (misy dzbanki, patery, łyżki, widelce, zestawy naczyń dla dzieci) oraz łuski ryżowej i PP (kubków i lunchboxow). Powyższe produkty pochodziły z Chin. W związku z powyższym przeprowadzono 6 kontroli oraz 8 rozmów telefonicznych. Po wcześniejszych informacjach od dostawców, podmioty własnymi procedurami wycofywały produkty.

W ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano do badań laboratoryjnych 5 próbek wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością tj. 2 próbki wyrobów szklanych (kieliszki, szklanki kryształowe), 2 próbki wyrobów z melaminy (zestaw naczyń i miseczka) oraz 1 próbkę materiałów z tworzyw sztucznych (kubki do napojów). Pobrane próbki nie były kwestionowane w zakresie badanych parametrów.

II.11. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W roku sprawozdawczym 2021 objęto nadzorem 34 obiekty wprowadzające do obrotu produkty kosmetyczne, w tym 29 sklepów oraz 5 hurtowni. Dokonano 1 oceny zgodności oznakowania opakowania jednostkowego produktu kosmetycznego. Ponadto w 1 markecie oferującym również do sprzedaży produkty kosmetyczne oceniono oznakowanie, w tym zgodności oświadczeń z wymaganiami zawartymi w obowiązujących przepisach prawnych. Oceniano różne formy oświadczeń umieszczanych na opakowaniach produktów kosmetycznych w zakresie ich zgodności z kryteriami, dotyczącymi uzasadnień określonych w rozporządzeniu (WE) nr 655/2013, których niezgodności ze wspólnymi kryteriami mogłyby mieć niekorzystne

skutki dla zdrowia konsumentów. Nie zakwestionowano żadnego produktu kosmetycznego. W kontrolowanych zakładach (sklepach i hurtowniach kosmetycznych) nie stwierdzono w sprzedaży produktów kosmetycznych testowanych na zwierzętach. Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, dotyczącą nielegalnej produkcji produktów kosmetycznych oraz suplementów diety. Podczas kontroli interwencyjnej ustalono, iż skarga okazała się bezzasadna, ponieważ podmiot nie prowadził działalności związanej z produkcją produktów kosmetycznych oraz suplementów diety. Prowadził wyłącznie działalność w zakresie produkcji obuwia oraz jej hurtowej sprzedaży.

Śledzono również strony internetowe z ofertami sprzedaży produktów kosmetycznych na terenie powiatu pilskiego. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tej formie sprzedaży produktów kosmetycznych.

W ramach unijnego systemu RAPEX w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów kosmetycznych w roku 2021 r. otrzymano 1 powiadomienie o umieszczeniu, w tym systemie czterech notyfikacji, dotyczących obecności w obrocie produktów kosmetycznych (w sieci ogólnopolskiej), uznanych za stwarzające zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów. Przeprowadzono 7 kontroli (5 w sklepach kosmetycznych i 2 w sklepach spożywczych) - nie stwierdzono w obrocie handlowym notyfikowanych w systemie RAPEX produktów kosmetycznych.

II.12. Ocena sposobu żywienia

Żywnienie zbiorowe zamknięte jest szczególnie ważnym elementem podstawowej formy żywienia dla określonych grup ludności (pacjentów szpitali, dzieci w szkołach, przedszkolach i żłobkach, na obozach i koloniach, pracowników korzystających ze stołówek pracowniczych, pensjonariuszy domów opieki społecznej oraz domów wczasowych).

W 2021 roku oceniono sposób żywienia w (79) zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego. Oceny żywienia dokonano na podstawie jadłospisów dekadowych w stołówkach przedszkoli (24), w tym żywienia w systemie cateringowym (10), stołówkach szkolnych (14), w tym żywienia w systemie cateringowym (2), blokach żywieniowych domów opieki społecznej (7), w tym żywienia w systemie cateringowym (1), bloku żywieniowym w szpitalach (4), w tym żywienia w systemie cateringowym (3), w stołówkach na koloniach/półkoloniach/ (14), w tym w systemie cateringowym (13), w stołówkach domów wczasowych (1), stołówkach w żłobkach i domach małego dziecka (7), w tym żywienia w systemie cateringowym (6), w stołówkach bursach i internatach (2), w bufetach przy zakładach pracy (1), zakład usług cateringowych (1), stołówce w domu dziecka i młodzieży w systemie cateringowym (1), stołówkach w zakładach specjalnych i wychowawczych (2), inne zakłady żywienia (1).

Podczas bieżących kontroli wydano zalecenia do jadłospisów dekadowych: w 1 punkcie wydawania posiłków w żłobku o zwiększenie porcji produktów nabiałowych oraz owoców i warzyw, w 2 punktach wydawania posiłków w szkołach podstawowych o zwiększenie częstotliwości podawania ryb i/lub przetworów rybnych, w 2 punktach wydawania posiłków w niepublicznych przedszkolach gdzie zalecono zwiększenie częstotliwości podawania ryb i/lub przetworów rybnych oraz owoców i warzyw, w 1 bloku żywieniowym w internacie zalecono zwiększenie częstotliwości podawania ryb i/lub przetworów rybnych oraz zmniejszenie ilości potraw smażonych w ciągu tygodnia, w 2 stołówkach w zakładach specjalnych i wychowawczych zalecono zwiększenie podaży roślin strączkowych suchych, częstotliwości podawania ryb i/lub przetworów rybnych oraz warzyw i owoców. Podczas kontroli kolonii letnich wydano zalecenia do jadłospisu w 2 obiektach o zwiększenie porcji ryby i/lub przetworów rybnych w tygodniu oraz w 1 obiekcie o zwiększenie porcji owoców i warzyw. W ocenianych jadłospisach w domach pomocy społecznej poddanych ocenie stwierdzono zbyt małą ilość warzyw i owoców, porcji ryby i/lub przetworów rybnych, małą podaż roślin strączkowych suchych oraz zalecono ograniczenie potraw smażonych w dekadzie.

Pozostałe jadłospisy dostosowane były do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach oraz Norm żywienia dla populacji Polski – redakcja naukowa Mirosław Jarosz.

We wszystkich kontrolowanych szpitalach poddano ocenie jadłospisy dekadowe. Ocena końcowa sposobu żywienia/ jadłospisu była w każdym przypadku zadowalająca. Nie stwierdzono nieprawidłowości eliminujących pozytywną ocenę jadłospisów. W każdym kontrolowanym zakładzie zwrócono uwagę na poprawę jadłospisu w punkcie dotyczącym podawania ryb lub przetworów rybnych, która była zbyt mała – w dekadzie serwowana była 1 raz porcja ryby, natomiast według zaleceń winna wynosić 3 razy w dekadzie bądź 2 razy w tygodniu. W jednym zakładzie zwrócono uwagę na zwiększenie wprowadzania do jadłospisu roślin strączkowych suchych, które powinny być podawane 1-2 razy w tygodniu lub 2 razy w dekadzie.

W trakcie dokonywania ocen jadłospisów sprawdzano sposób żywienia według obowiązującego rozporządzenia tj.:

- aby na całodzienne żywienie składały się środki spożywcze pochodzące z różnych grup spożywczych;
- posiłki (śniadania, obiady, kolacje) zawierały produkty następujących grup środków spożywczych: produkty zbożowe lub ziemniaki, warzywa lub owoce, mleko lub produkty mleczne, mięso, ryby, jaja, orzechy, nasiona roślin strączkowych i inne nasiona oraz tłuszcze;

- zupy, sosy oraz potrawy sporządzane były z naturalnych składników, bez użycia koncentratów spożywczych;
- od poniedziałku do piątku były podawane nie więcej niż dwie porcje potrawy smażonej;
- napoje przygotowywane na miejscu zawierały nie więcej niż 10g cukru w 250 ml produktu gotowego do spożycia;
- każdego dnia były podawane: co najmniej dwie porcje mleka lub produktów mlecznych, co najmniej jedna porcja z grupy mięso, jaja, orzechy, nasiona roślin strączkowych, warzywa lub owoce w każdym posiłku, co najmniej jedna porcja produktów zbożowych w śniadaniu, obiedzie i kolacji;
- w żywieniu całodziennym było podawane przynajmniej pięć porcji warzyw lub owoców;
- co najmniej raz w tygodniu była podawana porcja ryb.

II.13. Informacja o współpracy z innymi jednostkami kontrolnymi, środkami masowego przekazu

W roku sprawozdawczym współpracowano z:

1. Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcją Ochrony Środowiska w ramach zawartego porozumienia o współpracy przeprowadzono
 - 1 kontrolę z udziałem Inspekcji Ochrony Środowiska, podczas której pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności truskawki świeże w kierunku obecności metali szkodliwych dla zdrowia, natomiast przedstawiciele IOŚ pobrali do badań próbkę gleby na zawartość metali ciężkich i minerałów (N,P,K). Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.
 - 1 wspólną kontrolę w gospodarstwie rolnym z udziałem Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa delegatura w Pile. Przedstawiciele PPIS w Pile w wytypowanym gospodarstwie pobrali do badań w ramach urzędowej kontroli żywności sałatę świeżą w kierunku zanieczyszczeń chemicznych - azotany. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Natomiast przedstawiciel PIORiN przeprowadził kontrolę w zakresie stosowania środków ochrony roślin.

2. Powiatowym Inspektorem Weterynarii

Zgodnie z zawartym porozumieniem ramowym pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Pile, a Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Pile o współdziałaniu i współpracy pomiędzy inspekcjami, przeprowadzono 1 wspólną kontrolę zakładu produkcyjnego. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. W związku z wystąpieniem stanu epidemii na prośbę/zgłoszenie Inspekcji Weterynaryjnej przekazywano informacje czy w planowanym do kontroli zakładzie, gospodarstwie rolnym przebywają osoby poddane obowiązkowej kwarantannie bądź izolacji domowej.

3. Wojskowym Ośrodkiem Medycyny Prewencyjnej w Bydgoszczy

W ramach współpracy przeprowadzono 1 wspólną kontrolę w zakładzie garmażeryjnym podczas której stwierdzono nieprawidłowości. W związku z tym nałożono mandat karny.

4. Funkcjonariuszami Policji z terenu powiatu pilskiego

W ramach współpracy przeprowadzono 2 wspólne kontrole z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Pile, w okresie letniego wypoczynku dzieci i młodzieży; nie stwierdzono nieprawidłowości.

5. Środkami masowego przekazu

Na stronie internetowej stacji umieszczono informacje dotyczące:

- suplementów diety pt. „Co warto wiedzieć o suplementach diety”;
- rekomendacji Głównego Inspektora Sanitarnego dla bezpiecznej uprawy owoców i warzy;
- podstawowych zasadach bezpieczeństwa dla osób zbierających i spożywających grzyby oraz zasad wprowadzania do obrotu grzybów;
- eksportu żywności do Chin dla eksporterów w sprawie rejestracji podmiotów prowadzących produkcję/ przetwórstwo eksportowanych środków spożywczych;
- dobrej praktyki w postępowaniu z żywymi rybami będącymi przedmiotem sprzedaży detalicznej.

Podsumowanie

Po przeprowadzeniu analizy działań, które wynikały z prowadzonego nadzoru nad obiektami żywnościowo-żywnościowymi stwierdza się utrzymanie stanu sanitarnego obiektów w stosunku do roku 2020. W celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności w dalszym ciągu kontynuowany będzie nadzór sanitarny, szczególnie w zakresie realizacji zamierzeń na rok 2022:

- przeprowadzania kontroli w obiektach, które uzyskały ocenę niezgodną w roku 2021 oraz tam gdzie nie zostały one przeprowadzone;
- wzmożonego nadzoru nad obiektami sezonowymi, zlokalizowanymi na trasach turystycznych;
- prawidłowego znakowania środków spożywczych, uwzględniając wymagania rozporządzenia 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji

2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 oraz znakowania suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i środków spożywczych wzbogaconych;

- wdrażania systemów kontroli wewnętrznej, zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP w obiektach żywnościowo - żywieniowych;
- nadzoru nad jakością mikrobiologiczną i chemiczną środków spożywczych, przedmiotów użytku, produktów kosmetycznych, realizowanego zgodnie z rocznym planem poboru próbek na rok 2022;
- bezpieczeństwa materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością;
- wzmożonego nadzoru nad produkcją pierwotną i sprzedażą bezpośrednią w celu zapewnienia wytwarzania i sprzedaży produktów bezpiecznych;
- wzmożonego nadzoru nad sprzedażą środków spożywczych wprowadzanych do obrotu za pośrednictwem stron internetowych.

III. JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

W 2021 roku powiat pilski zamieszkiwało 135,5 tys. mieszkańców, blisko 99 % mieszkańców korzysta z wody dostarczanej przez wodociągi publiczne. Woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia ludności jest ujmowana z ujęć podziemnych czwarto i trzeciorzędowych, zlokalizowanych na terenach oddalonych od zabudowań, w obszarze lokalizacji ujęć nie występują źródła zanieczyszczenia mogące powodować pogorszenie jakości wody, grunty są użytkowane wyłącznie do celów związanych z eksploatacją ujęć wody. Wyznaczone strefy ochrony bezpośredniej są ogrodzone, zagospodarowane, zamykane i oznakowane tablicą informacyjną o ujęciu wody i o zakazie wstępu osób nieupoważnionych, w pojedynczych przypadkach zainstalowany jest monitoring elektroniczny, czujniki dotykowe lub dozór fizyczny. Studnie są szczelnie zamykane pokrywami, wentylacja ujęć zabezpieczona jest w każdym przypadku daszkiem. W powiecie pilskim nie wyznaczono, zgodnie z przyznanymi zezwoleniami wodno - prawnymi stref ochrony pośredniej dla ujęć wody. Urządzenia wodne są na bieżąco konserwowane, studzienki kontrolne utrzymane czysto, włązy i obudowy szczelne w dobrym stanie technicznym.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r., poz. 2028) zbiorowe zaopatrzenie w wodę jest zadaniem własnym gminy.

III.1. Ocena jakości wody

W 2021 roku ocenie podlegała woda z wodociągów publicznych produkujących wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi i wodociągów zakładowych produkujących wodę do celów własnej działalności gospodarczej związanej z m.in. produkcją żywności, przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz na zaopatrzenie budynków służby zdrowia.

Badania próbek wody przeprowadzane były w akredytowanym laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pile lub w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez zarządców wodociągów w akredytowanych laboratoriach, które posiadają zatwierdzenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Na podstawie uzyskiwanych wyników kontroli urzędowej oraz kontroli wewnętrznej jakości wody prowadzonych na bieżąco stwierdza

się, że woda spełnia wszystkie warunki mikrobiologiczne, chemiczne i fizyczne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

III.2. Charakterystyka urządzeń zaopatrujących ludność w wodę

Tabela 7. Liczba nadzorowanych wodociągów

Liczba wodociągów wg MZ-46 za rok 2020	Liczba wodociągów wg MZ-46 za rok 2021	Przybyło	Ubyło	Różnica
43	43	0	0	0
1. Wodociąg publiczny Niezychowo - zmienił grupę produkcji z $100 \leq 1000$ na ≤ 100 31.12.2020r.				
2. Wodociąg publiczny Wysoka Mała - zmienił grupę produkcji z ≤ 100 na $100 \leq 1000$ 31.12.2020r.				
3. Wodociąg publiczny Kotuń - zmienił grupę produkcji z ≤ 100 na $100 \leq 1000$ 31.12.2020r.				

III.2.1. Wodociągi o produkcji 10 000 – 100 000 m³/dobę

Wodociągiem o największej wydajności na terenie powiatu pilskiego jest wodociąg zaopatrujący miasto Piłę. Zaopatruje miasto Piłę oraz osiedla włączone w granice miasta tj.: Osiedle Motylewo i Kalina, jedynie Osiedle Gładyszewo posiada swój własny wodociąg zarządzany przez Miejskie Wodociągi i Kanalizację w Pile.

Tabela 8. Próbkę pobrane do badań w pilskim wodociągu

Zakres badania	Liczba próbek kontroli urzędowej	Liczba próbek kontroli wewnętrznej	Liczba ludności zaopatrywanej w tys.	
			odpowiadającej wymaganiom	nie odpowiadającej wymaganiom
Monitoring grupy A*	36	36	70,375	0
Monitoring grupy B**	4	4		
Nadzór	0	2		

Ocena roczna jakości wody - przydatna do spożycia.

III.2.2. Wodociągi o produkcji poniżej 1000 m³/dobę

W ewidencji 42 wodociągi.

Tabela 9. Próbkę pobrane do badań w tej grupie wodociągów

Zakres badania	Liczba próbek kontroli urzędowej	Liczba próbek kontroli wewnętrznej	Liczba ludności zaopatrywanej w tys.	
			odpowiadającej wymaganiom	nie odpowiadającej wymaganiom
Monitoring grupy A*	147	147	63,345	0
Monitoring grupy B**	36	37		
Nadzór	10	118		

Zarządca wodociągu w każdym przypadku niezwłocznie powiadamiany o stwierdzonym przekroczeniu pojedynczych bakterii coli lub innego parametru, nie stanowiącego zagrożenia dla zdrowia konsumentów podejmował natychmiastowe działania mające na celu poprawę jakości wody, potwierdzeniem skuteczności podjętych działań były wykonane badania w ramach nadzoru sanitarnego. Ogólna ocena roczna – woda zdatna do spożycia.

III.2.3. Inne podmioty zaopatrujące w wodę

W grupie tej ujęto 9 wodociągów.

Tabela 10. Liczba nadzorowanych wodociągów

Liczba wodociągów wg MZ-46 za rok 2020	Liczba wodociągów wg MZ-46 za rok 2021	Przybyło	Ubyło	Różnica
10	9	0	1	0

Tabela 11. Próbki pobrane do badań w tej grupie wodociągów

Zakres badania	Liczba próbek kontroli urzędowej	Liczba próbek kontroli wewnętrznej	Liczba ludności zaopatrywanej w tys.	
			odpowiadającej wymaganiom	nie odpowiadającej wymaganiom
Monitoring grupy A*	15	21	0,03	0
Monitoring grupy B **	3	5		
Nadzór	2	14		

Ogólna ocena roczna jakości wody dobra.

*podstawowy zakres badania wody, zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (parametry objęte monitoringiem parametry grupy A)

**rozszerzony zakres badania wody, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (parametry objęte monitoringiem parametry grupy B)

Podsumowanie

Mieszkańcy korzystający z wody wodociągowej na terenie powiatu pilskiego zaopatrywani są głównie przez podmioty do tego celu powołane, a dostarczana woda spełnia wymogi obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia, co jest wynikiem dobrej współpracy z producentami wody.

Dane dotyczące 4 wodociągów z powiatu pilskiego są corocznie raportowane do komisji Unii Europejskiej. Są to wodociągi publiczne: Piła, Łobżenica, Nowa Wieś Ujska i Wyrzysk, ze względu na wielkość dobowej produkcji wody lub liczbę mieszkańców korzystających z danego wodociągu. Dane te za pośrednictwem Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego trafiają do Narodowego Instytut Zdrowia Publicznego PZH- Państwowego Instytutu Badawczego Warszawie, który przygotowuje informacje dla ministerstw oraz komisji europejskich o jakości wody przeznaczonej do spożycia na terenie Polski. Dane dotyczące wszystkich pozostałych wodociągów raportowane są raz na 3 lata.

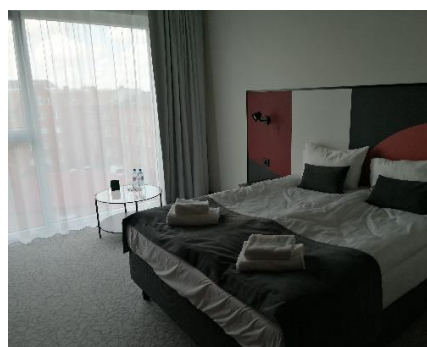
IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK

IV.1. Domy pomocy społecznej

W ewidencji znajduje się 5 obiektów, skontrolowano wszystkie. W ramach działań profilaktycznych personel oraz mieszkańcy DPS podjęli szczepienia ochronne p/COVID-19. W związku z epidemią wirusa SARS-CoV-2 pracownicy Domów Pomocy Społecznej zabezpieczeni są w odzież ochronną: fartuchy jednorazowe, kombinezony ochronne, maseczki ochronne (chirurgiczne, stosowane również maski FFP2), rękawice jednorazowe. We wszystkich Domach Pomocy Społecznej opracowano i wdrożono procedury odwiedzin, uwzględniające aktualną sytuację epidemiczną związaną z transmisją wirusa SARS-CoV-2, m.in. odwiedziny rodzin na terenie obiektu odbywają się w wydzielonym miejscu, zgodnie z wyznaczonym dniem oraz godziną, czas odwiedzin nie może przekraczać 30 minut, wizytę poprzedza wypełnienie oświadczenia, pomiar temperatury ciała oraz obowiązkowa dezynfekcja rąk, dostęp do płynu dezynfekującego o szerokim spektrum działania (wiruso-, bakterio- i grzybobójczym), każda osoba musi używać maseczki ochronnej w sposób prawidłowy, po zakończeniu odwiedzin każdorazowo pomieszczenie jest dezynfekowane (szczególnie powierzchnie dotykowe) oraz wietrzone lub ozonowane. W obecnej sytuacji związanej z COVID-19 spotkania terapii zajęciowej odbywały się indywidualnie. We wszystkich Domach Pomocy Społecznej zapewniono opiekę pielęgniarską. Odpady medyczne gromadzone i oznakowane we właściwy sposób. W większości DPS pranie bielizny i odzieży mieszkańców odbywa się na miejscu, we własnej pralni – jeden z DPS korzysta z usług pralni zewnętrznej. Postępowanie z czystą i brudną bielizną prawidłowe, z zachowanym rozdziałem czasowym obiegu bielizny. Stosowane ogólnodostępne środki piorące oraz o właściwościach dezynfekujących. Wyznaczone miejsca przechowywania środków czystościowych oraz miejsca gromadzenia odpadów komunalnych we właściwym stanie sanitarno-porządkowym. Źródłem zaopatrzenia w wodę są wodociągi publiczne, które pozostają pod stałym nadzorem PPIS w Pile. Nieczystości płynne odprowadzane są do kanalizacji miejskiej. Otoczenie utrzymane we właściwym stanie sanitarno-porządkowym oraz technicznym. W placówkach prowadzone są sukcesywnie prace remontowe oraz naprawcze.

W systemie dwutygodniowym przekazywano raporty dotyczące ilości osób - pensjonariuszy i pracowników, którzy mieli pobierane wymazy w kierunku wirusa SARS-CoV-2. Łącznie wykonano 34 wymazy wśród pensjonariuszy oraz 4 wśród personelu.

IV.2. Hotele – w ewidencji 11, przybyły 2 hotele: Hotel KWANT w Pile wznowił działalność i przekształcił się w hotel robotniczy oraz 1 nowo wybudowany - Hotel Arche w Pile. W 2021 r., kontrolom sanitarnym poddano 7 obiektów. W grupie tej wykonywane były systematycznie kontrole tematyczne związane z przestrzeganiem zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Wszystkie zlokalizowane w miastach, zaopatrzone w wodę bieżącą z wodociągów publicznych; zlokalizowane na wsiach ścieki odprowadzają do zbiorników bezodpływowych, posiadają umowy z uprawnionymi podmiotami na ich wywóz. Posiadają również umowy na odbiór odpadów komunalnych, postępowanie z bielizną brudną i czystą prawidłowe, pranie odbywa się w pralniach własnych lub zewnętrznych; kołdry i poduszki – postępowanie jak z bielizną – najczęściej prane i dezynfekowane 1 x w roku. Zaopatrzenie w środki czystości i dezynfekcyjne wystarczające. Stan sanitarny pokoi hotelowych, ciągów komunikacyjnych, sanitariatów i zaplecza dobry.

Rysunek 3 i 4 Hotel Arche w Pile

IV.3. Motele – 2 zlokalizowane w Pile, skontrolowano 1. Zaopatrzenie w wodę bieżącą z wodociągu publicznego, odprowadzenie do sieci kanalizacyjnej publicznej, posiadają umowy na odbiór odpadów komunalnych. Postępowanie z bielizną brudną i czystą prawidłowe, pranie odbywa się w pralniach zewnętrznych; kołdry i poduszki – postępowanie, jak z bielizną – najczęściej prane i dezynfekowane 1 x w roku, materace są dezynfekowane 1 x w roku. Zaopatrzenie w środki czystości i dezynfekcyjne dostateczne, dodatkowe środki do dezynfekcji rąk ustawiono w miejscach ogólnodostępnych dla klientów i personelu. Stan sanitarny pokoi hotelowych, ciągów komunikacyjnych, sanitariatów i zaplecza dobry. W grupie tej wykonywane były systematycznie kontrole tematyczne związane z przestrzeganiem zasad określonych

w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

IV.4. Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie – w ewidencji 34 obiekty.

W 2021 r. kontrolom sanitarnym poddano 14 obiektów. W grupie tej znajdują się m.in. pokoje hotelowe, ośrodki wypoczynkowe (Malwa w Luchowie), domy pielgrzymia oraz gospodarstwa agroturystyczne. Zaopatrzenie w wodę wodociągową z wodociągów publicznych lub z ujęć własnych - gospodarstwa agroturystyczne. Odprowadzenie nieczystości do kanalizacji publicznej lub do zbiorników bezodpływowych. Odpady komunalne gromadzone w kontenerach lub pojemnikach i usuwane na bieżąco. Obiekty często dostosowane są dla osób niepełnosprawnych. Stan sanitarno-techniczny dobry. W grupie tej wykonywane były systematycznie kontrole tematyczne związane z przestrzeganiem zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

IV.5. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej

W 2021 roku pod nadzorem pozostawały 293 zakłady fryzjersko– kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej. Skontrolowano 26 obiektów w zakresie oceny stanu sanitarno-porządkowego i technicznego pomieszczeń obiektu. Stan sanitarno-porządkowy zakładów dobry. Ponadto w grupie tej wykonywane były systematycznie kontrole tematyczne związane z przestrzeganiem zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Tabela 12. Ilość zakładów w porównaniu z rokiem poprzednim

Typ zakładu	Liczba obiektów w ewidencji stan na 31.12.		Liczba obiektów skontrolowanych		Liczba przeprowadzonych kontroli		
	2020r.	2021r.	2020r.	2021r.	2020r.	2021r.	
Fryzjerskie	110	106	65	0	76	0	
Kosmetyczne	111	106	42	15	48	15	
Odnowy biologicznej	solaria	6	3	4	3	4	3
	siłownie	1	0	1	0	1	0
	fitness club	8	8	5	0	6	0
	gabinety masażu	11	7	1	0	1	0
	Inne: Roletic, fizjoterapia*	1	4	0	2	0	2
Tatuażu	4	0	0	0	0	0	
Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna usługa	58	56	33	6	37	6	
SUMA	310	290	151	26	173	26	

IV.6. Obiekty komunikacji publicznej

Do tej grupy zaliczono dworce i stacje kolejowe, dworce autobusowe.

IV.6.1. Dorce autobusowe – tylko w mieście 2, skontrolowano dworzec pilski, który jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Na parterze budynku znajdują się kasy biletowe oraz poczekalnia dla podróżnych, natomiast na piętrze pomieszczenia biurowe wraz z zapleczem sanitarnym. Przy stanowiskach odjazdowych autobusów ustawiono ławki dla podróżnych oraz zapewniono pojemniki na odpady. Odpady komunalne odbierane na podstawie podpisanej umowy. Stan sanitarno – porządkowy i techniczny dobry.

W związku z występującym zagrożeniem epidemicznym zwiększono częstotliwość dezynfekcji powierzchni dotykowych – poręcze, klamki, przyciski, uchwyty środkami na bazie 70% alkoholu, ustawiono także środki do dezynfekcji rąk dla pasażerów, wywieszono informacje i instrukcje dotyczące zakrywania ust i nosa przy użyciu maseczki ochronnej oraz higieny rąk – dezynfekcja lub rękawiczki.

IV.7. Transport publiczny i specjalistyczne środki transportu

Skontrolowano łącznie 30 środków transportu publicznego, tj:

- 8 autobusów komunikacji miejskiej MZK w Pile; zwracając szczególną uwagę na stosowanie zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii; nie stwierdzano uchybień, pasażerów przewożono zapewniając wymagany dystans, kierowca na każdej pętli dokonywał dezynfekcji części dotykowych – poręczy, uchwytów, przycisków środkami na bazie alkoholu 70 %. Każdy kierowca posiada w autobusie środek do dezynfekcji rąk oraz powierzchni o szerokim spektrum działania. Stan sanitarno –porządkowy i techniczny ocenianych środków transportu dobry. Gruntowne sprzątanie, czyszczenie i dezynfekcja odbywa się po zjeździe z linii na terenie bazy przy ul. Łącznej. Odkurzanie tapicerek odbywa się 2 razy w miesiącu, pranie 1 raz w roku lub częściej w razie potrzeby. Mycie zewnętrzne autobusów odbywa się codziennie na myjni od 16:30 do 24:00. Każdy autobus, który jeździ w trasę w czasie przerwy przechodzi tzw. zamgławianie na bazie obiektu. Dla potrzeb kierowców na pętlach autobusowych ustawiono toalety typu Toy-Toy, są one opróżniane i dezynfekowane przez firmę zewnętrzną 1 x w tygodniu.

Rysunek 5 i 6. autobusy należące do MZK Piła

- 4 autobusy PKS komunikacji międzymiastowej; sprzątanie i dezynfekcja (m. in. uchwyty, przyciski, poręcze) autobusów odbywa się na bieżąco po powrocie z trasy przez zatrudnionego pracownika, na terenie dworca, ten sam pracownik odpowiada również za sprzątanie pomieszczeń biurowych. Autokary zaopatrzone w apteczki pierwszej pomocy oraz worki na odpady komunalne. Mycie zewnętrzne autobusów odbywa się na myjniach automatycznych znajdujących się na terenie głównej bazy PKS przy ul. Przemysłowej Tapicerki foteli w autobusach prane są co najmniej co pół roku. W użyciu środki do dezynfekcji rąk.
- 17 środków transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich; w tym 3 odbiory nowych środków transportu oraz 14 środków transportu skontrolowanych podczas przeprowadzonych kontroli zakładów pogrzebowych oraz ekshumacji nadzorowanych.

Rysunek 7. Środek transportu do przewozu zwłok

- 1 tramwaj wodny Gordalina; jednostka pływająca po rzece Gwda. Rejsy odbywają się w sezonie letnim od 15 maja do 15 września - w bieżącym roku rozpoczęto rejsy 17 czerwca 2021 r. W ofercie MZK jest również czarterowy wynajem Gordaliny. Opracowany jest „regulamin wykonywania usług przewozu osób w żegludze na rzece Gwdzie w rejsach regularnych”. Jednorazowo tramwaj może zabrać 12 pasażerów, przystosowany również dla osób niepełnosprawnych- zapewniony trap. Obowiązują obostrzenia, jak w innych środkach komunikacji publicznej. Nad bezpieczeństwem turystów czuwa kierownik statku oraz marynarz. Gordalina posiada toaletę dla załogi zaopatrzoną umywalkę, miskę ustępową. Opróżnianiem zbiornika zajmuje się wyspecjalizowana firma. W kabinie ustawiony pojemnik

na odpady komunalne. Odpady ze statku zabierane są do kontenerów MZK Piła. Po sezonie tramwaj jest ściągany z wody i przechowywany na terenie MZK.

Rysunek 8 i 9 Tramwaju wodny Gordalina

IV.8. Ustępy publiczne i ogólnodostępne

Ustępy publiczne — ogółem 18 ustępów. Stan sanitarno-porządkowy i techniczny zachowany. Znajdują się tylko w Pile.

IV.8.1. Stałe – skanalizowane – 4 ustępy, skontrolowano 4, przeprowadzono 4 kontrole, stan sanitarny dobry.

IV.8.2. Tymczasowe nieskanalizowane – 14 ustępów (przenośnych kabin sanitarnych), ustawionych na terenach zielonych Piły. Serwisowaniem kabin zajmuje się wyspecjalizowana firma. Opróżnianie toalet odbywa się dwa razy w tygodniu w poniedziałki i piątki (kabiny na parkingu TIR-ów - jeden raz w tygodniu, w poniedziałki). Nieczystości płynne są wypompowywane z pojemnika znajdującego się w kabynie, która jest oczyszczona urządzeniem wysokociśnieniowym, wysuszana i spryskiwana preparatem odkażającym. Po zakończonej dezynfekcji uzupełniany jest papier toaletowy. Stan sanitarno – porządkowy i techniczny dobry, obiekty kontrolowane podczas kontroli obiektów, przy których są ustawione.

IV.8.3. Ustępy ogólnodostępne – 18, głównie w Pile, skontrolowano 5, przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych. Stan sanitarno-porządkowy i techniczny dobry. Przestrzegano zasad dotyczących profilaktyki COVID -19.

IV.9. Kąpieliska śródlądowe

W sezonie kąpielowym w ewidencji znajdowały się 2 kąpieliska raportowane do UE: „Płotki” (działało w okresie od 15 czerwca do 15 września 2020 r.) i „Piaszczyste” (działało w okresie od 15 czerwca do 31 sierpnia 2020 r.), organizatorem kąpielisk jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pile; klasyfikowane są jako doskonałe. Łącznie z kąpielisk zbadano 9 próbek wody: w ramach kontroli urzędowej przed sezonem – 2 próbki; w ramach kontroli wewnętrznej w sezonie – 6 próbek. Jakość wody w kąpieliskach doskonała.

Informacje o jakości wody i infrastrukturze zamieszczane są corocznie w Serwisie kąpieliskowym Głównego Inspektora Sanitarnego oraz na stronie europejskiej: <http://www.eea.europa.eu/themes/water/interactive/bathing/state-of-bathing-waters>

IV.10. Pływalnie

W 2021 roku w ewidencji znajdowały się 3 pływalnie kryte, wszystkie skontrolowano.

IV.10.1. Pływalnia „Relaks” w Kaczorach, ul. Dziembowska 22 - właścicielem jest Urząd Gminy Kaczory. Obiekt był wyłączony z eksploatacji od 24 listopada 2020r. - 01 czerwca 2021r., zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Tabela 13. Liczba pobranych próbek wody

Rodzaj kontroli	Liczba próbek			
	2020 r.		2021 r.	
	bakteriologia	fizykochemia	bakteriologia	fizykochemia
Kontrola urzędowa	6	6	9	6
Kontrola wewnętrzna	55	43	64	57
Razem	61	49	73	63

Wszystkie pobrane próbki spełniały wymogi rozporządzenia.

Tabela 14. Liczba pobranych próbek wody w kierunku Legionella sp.

Rodzaj kontroli	Liczba próbek w kierunku Legionella sp.	
	2020r.	2021r.
Kontrola urzędowa	0	4
Kontrola wewnętrzna	17	27
Razem	17	31

Wszystkie pobrane próbki spełniały wymogi rozporządzenia.

IV.10.2. Park wodny - Centrum Rekreacji Wodnej AQUA-PIL w Pile, który jest właścicielem obiektu. Obiekt był wyłączony z eksploatacji od 24 października 2020 r. – 28 maja 2021 r., zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Tabela 15. Liczba pobranych próbek wody

Rodzaj kontroli	Liczba próbek			
	2020 r.		2021 r.	
	bakteriologia	fizykochemia	bakteriologia	fizykochemia
Kontrola urzędowa	17	0	22	10
Kontrola wewnętrzna	110	74	145	94
Razem	127	74	167	104

Wszystkie pobrane próbki spełniały wymogi rozporządzenia

Tabela 16. Liczba pobranych próbek wody w kierunku Legionella sp.

Rodzaj kontroli	Liczba próbek w kierunku Legionella sp.	
	2020r.	2021r.
Kontrola urzędowa	0	6
Kontrola wewnętrzna	29	34
Razem	29	40

Wszystkie pobrane próbki spełniały wymogi rozporządzenia.

IV.10.3. Basen pływacki w Wyrzysku, którego właścicielem jest Ośrodek Sportu i Rekreacji w Wyrzysku. Obiekt był wyłączony z eksploatacji od 2016 r. – 31 sierpnia 2021 r., ze względu na modernizację obiektu.

Tabela 17. Liczba pobranych próbek wody

Rodzaj kontroli	Liczba próbek			
	2020 r.		2021r.	
	bakteriologia	fizykochemia	bakteriologia	fizykochemia
Kontrola urzędowa	0	0	2	2
Kontrola wewnętrzna	0	0	14	13
Razem	0	0	16	15

Wszystkie pobrane próbki spełniały wymogi rozporządzenia.

Tabela 18. Liczba pobranych próbek wody w kierunku Legionella sp.

Rodzaj kontroli	Liczba próbek w kierunku Legionella sp.	
	2020r.	2021r.
Kontrola urzędowa	0	2
Kontrola wewnętrzna	0	5
Razem	0	7

Wszystkie pobrane próbki spełniały wymogi rozporządzenia.

IV.11. Tereny rekreacyjne – 21, stan bez zmian. Ogółem skontrolowano 4 obiekty, przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych, stan sanitarno-porządkowy i techniczny dobry. Zarejestrowane w tej grupie są m.in. tereny wypoczynkowe z plażami nad dwoma kąpieliskami, przeprowadzono w roku sprawozdawczym 4 kontrole sanitarne. Obiekty w dobrym stanie sanitarnym i technicznym, w związku z epidemią zastosowano dodatkowe procedury higieniczne, zwiększono ilość stosowanych środków dezynfekcyjnych: do rąk – ustawione w wielu punktach na terenie.

IV.11.1. Ośrodek Turystyczno – Wypoczynkowy „Płotki” koło Piły z kąpieliskiem nad jeziorem Płocie, czynny od 15 czerwca do 15 września każdego roku. Na terenie Ośrodka: murowana wiata

z grillem i miejscem na ognisko, boisko do koszykówki, park linowy dla dzieci, ogrodzony plac zabaw dla dzieci, fitness na świeżym powietrzu, 2 boiska do piłki siatkowej plażowej, wypożyczalnia sprzętu wodnego, stacjonarne toalety damskie, męskie i dla niepełnosprawnych, uzupełnione toaletami tymczasowymi typu TOY-TOY oraz 34 domki, w tym 10 prywatnych. Plaża: ratownicy mają do dyspozycji torby ratunkowe, łódź motorową i 2 łódki wiosłowe; plaża bronowana jest 2 razy w tygodniu. Czyszczenia dna dokonali strażacy przed sezonem. Obiekt dobry.

Rysunek 10 i 11. Informacje, dotyczące stanu epidemii w Ośrodku Turystyczno-Wypoczynkowym „Płotki”

IV.11.2. Ośrodek Wypoczynkowy „Piaszczyste” nad jeziorem Piaszczyste zlokalizowane w granicach miasta Piły czynny od 15 czerwca do 31 sierpnia 2021 r. Na terenie kąpieliska plaża strzeżona, wc , boisko do siatkówki plażowej, plac zabaw dla dzieci, wypożyczalnia sprzętu wodnego. W czerwcu 2021 r. oddany został do użytku nowy pomost pływający; stan sanitarno – techniczny dobry.

IV.11.3. Park Miejski im. Stanisława Staszica w Pile jest jednym z najstarszych istniejących parków miejskich w Wielkopolsce. Środkową część zajmuje sztuczny staw z dwiema wyspami, nad stawem wznosi się secesyjna żelazna altana. W parku mieszczą się 2 place zabaw, labirynt z żywopłotu dla dzieci , dwie fontanny. W okresie wiosenno – letnim na terenie parku ustawiono 4 toalety typu TOY-TOY. Obiekt bardzo dobry.

IV.11.4. Park na Wyspie w Pile położony jest na rozległej wyspie otoczonej rzeką Gwdą. Na terenie parku znajduje się plac zabaw dla dzieci. Przez wyspę prowadzą ścieżki spacerowe oraz rowerowe, które są częściowo utwardzone. Na terenie parku w okresie wiosenno – letnim ustawiono 2 toalety typu Toy – Toy. Teren obiektu utrzymany w czystości i porządku.

IV.12. Zakłady pogrzebowe

Liczba zakładów według ewidencji: – 10, skontrolowano 4. Wszystkie samochody oznakowane trwale w sposób wskazujący na ich przeznaczenie. W dowodach rejestracyjnych znajduje się wpis dotyczący przeznaczenia samochodów. We wszystkich środkach transportu kabina kierowcy odizolowana od części przeznaczonej na umieszczenie zwłok albo szczątków ludzkich.auta wyposażone w pasy zabezpieczające przed przesuwaniem się trumny. Podłoga wyłożona materiałem łatwozmywalnym i odpornym na działanie środków dezynfekcyjnych. Na wyposażeniu samochodów znajdują się worki na zwłoki, worki na trumnę oraz rękawice jednorazowe, środki dezynfekcyjne posiadające aktualne daty ważności. Wnętrze środków transportu do przewozu zwłok dezynfekowany jest po każdym przewozie zwłok - zapisy prowadzone na bieżąco. W wyniku kontroli wydano 15 zaleceń pokontrolnych, dotyczących m.in. procedur postępowania z odpadami potencjalnie niebezpiecznymi, kart odbioru odpadów, stosowanych procedur higieniczno-sanitarnych oraz stwierdzono 8 nieprawidłowości w zakresie oceny realizacji przepisów, określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami prac.

Na czas trwania epidemii wirusa SARS-CoV-2 sporządzono procedurę Postępowanie ze zwłokami osób zmarłych z podejrzeniem lub potwierdzeniem zakażenia wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19), która uwzględnia sposób zabezpieczenia personelu medycznego na każdym etapie postępowania ze zwłokami. Pomieszczenia, w których przebywała osoba zmarła jest poddawane zabiegowi zamgławiania, powierzchnie dotykowe – dezynfekowane preparatami o działaniu wirusobójczym.

IV.13. Postępowanie ze szczątkami i zwłokami ludzkimi

Nie stwierdza się uchybień w postępowaniu ze zwłokami i szczątkami, w związku z aktualną sytuacją epidemiczną, wynikającą z transmisji wirusa SARS-CoV-2. W 2021 r., wystawiono 241 decyzji określających warunki ekshumacji (237 decyzji o wyrażeniu zgody na ekshumację oraz 4 decyzje odmawiające) oraz 25 postanowień opiniujących sprowadzenie zwłok z zagranicy (w tym jedno postanowienie prostujące z urzędu decyzję, określającą warunki ekshumacji - oczywisty błąd pisarski).

IV.14. Inne obiekty użyteczności publicznej

W ewidencji 82 obiekty; skontrolowano 18 obiektów, przeprowadzono 18 kontroli sanitarnych.

Tabela 19. Inne obiekty użyteczności publicznej w latach 2020 – 2021

Typ zakładu	Liczba obiektów w ewidencji stan na 31.12.		Liczba obiektów skontrolowanych		Liczba przeprowadzonych kontroli	
	2020r.	2021r.	2020r.	2021r.	2020r.	2021r.
Sklepy medyczne – sprzęt ortopedyczny	5	4	2	0	2	0
Domy kultury i kina	6	7	3	2	3	2
Parkingi przydrożne	5	4	1	4	1	4
Pralnie wodne i chemiczne	5	5	2	0	2	0
Stacje paliw	25	25	24	7	24	7
Stadiony i hale sportowe	7	7	1	0	1	0
Targowiska	5	5	2	0	2	0
Zakłady pogrzebowe	9	10	4	4	4	4
Różne*	15	15	5	1	5	1
SUMA	82	82	44	18	44	18

*Różne to, m.in.:

Laboratoria występujące do PPIS w Pile o zatwierdzenie badań próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, studio tańca, zakłady zajmujące się usuwaniem nieczystości stałych i ciekłych, Miejski Zakład Komunikacji w Pile, Baza PKS w Pile, gdzie dokonuje się generalnego sprzątnięcia autobusów, wymiany pokrowców na zagłówkach itd., Strzelnica Tarcza w Pile. Wystawiono 3 decyzje administracyjne zatwierdzające laboratoria do badania próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, tj: Laboratorium Biochemik w Śmiłowie gm. Kaczory, Laboratorium SGS Sp. z o. o. ul. Na Leszkowie w Pile i Laboratorium Miejskich Wodociągów i Kanalizacji w Pile przy ul. Wałeckiej.

Ponadto w grupie tej wykonywane były kontrole związane z transmisją wirusa SARS-CoV-2 obiektów nieumieszczonych w ewidencji z uwagi na różnorodność prowadzonej działalności (m.in. sklepy odzieżowe, obuwnicze, apteki i inne obiekty, gdzie istniało zagrożenie przeniesienia wirusa SARS-CoV-2). W roku 2021 r. łącznie przeprowadzono 1035 kontroli COVID-19. Wystawiono 20 mandatów karnych, w tym 19 za brak stosowania osłony ust i nosa w postaci maseczki ochronnej i 1 za brak środków dezynfekcyjnych do rąk i powierzchni (20 mandaty przyjęte, łączna kwota wyniosła 1400 zł., 3 osoby odmówiły przyjęcia mandatu karnego, w związku z powyższym PPIS skierował wniosek do sądu o ukaranie; nałożono 1 grzywnę w wysokości 300 zł., natomiast 2 postępowania w trakcie).

Tabela 20. Wybrane obiekty użyteczności publicznej pod stałym nadzorem PPIS w Pile oraz inne obiekty spoza nadzoru PPIS w Pile – kontrole w związku z wystąpieniem stanu epidemii w 2021r.

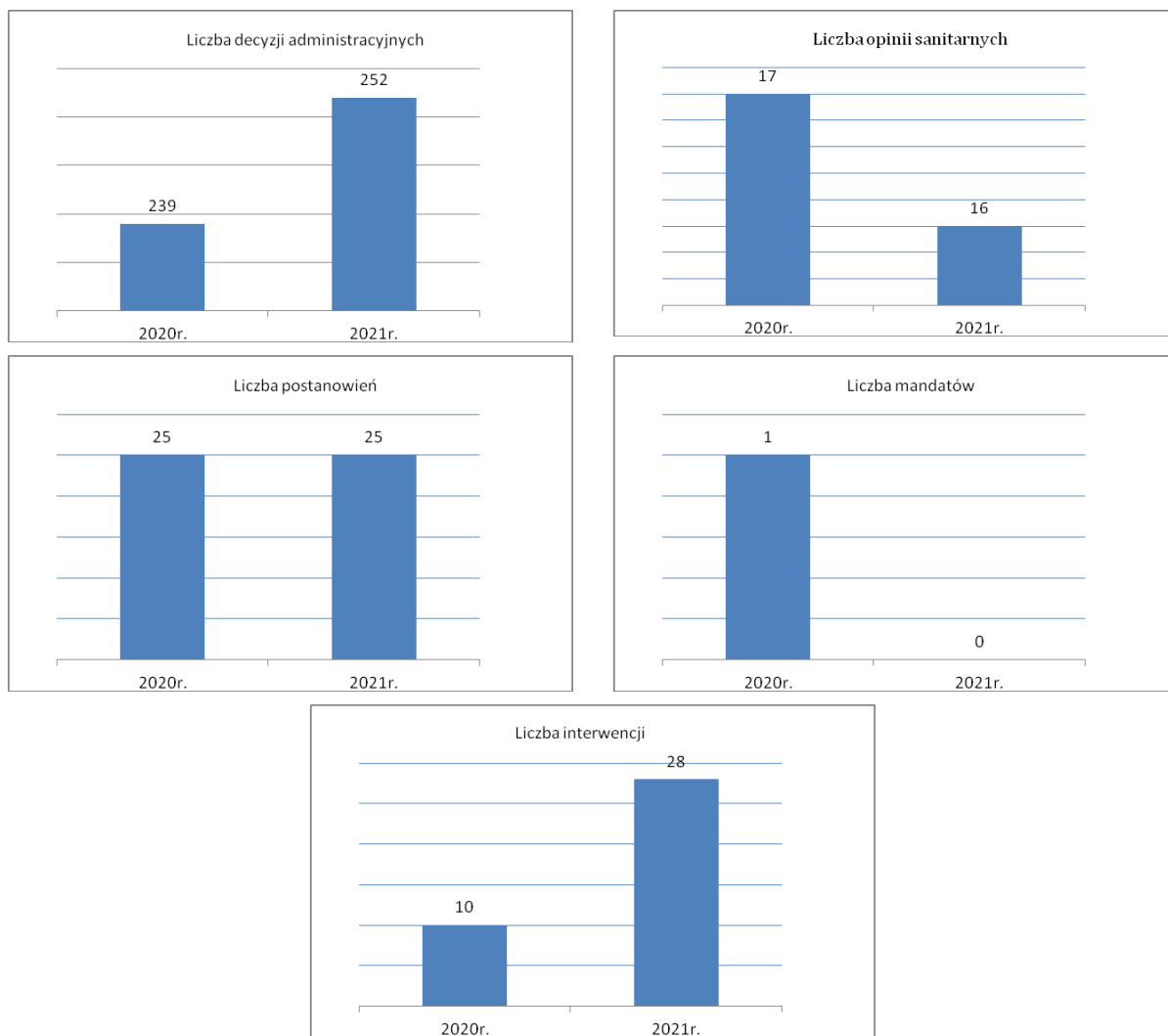
Typ zakładu		Liczba przeprowadzonych kontroli COVID-19	Liczba nałożonych mandatów	Kwota nałożonych mandatów
		2021r.		
Hotele		126	0	0
Motele		29	0	0
Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie		128	0	0 zł
Fryzjerskie		98	4	300 zł
Kosmetyczne		58	4	300 zł
Odnowy biologicznej	solaria	7	1	100 zł
	fitness club	105	0	0 zł
	Inne: roletic, fizjoterapia*	16	0	0 zł
Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna usługa		15	0	0 zł
Transport publiczny	Autobusy komunikacji publicznej	12	0	0 zł
	Samochody do przewozu zwłok i szczątków ludzkich	17	0	0 zł
Stacje paliw		12	1	50 zł
Ustępy publiczne		8	0	0 zł
Ustępy ogólnodostępne		5	0	0 zł
Pływalnie kryte		8	0	0 zł
Dworce autobusowe		1	0	0 zł
Tereny rekreacyjne		4	0	0 zł
Inne obiekty użyteczności publicznej		18	0	0 zł
Obiekty niebędące pod stałym nadzorem		368	10	650 zł
SUMA		1035	20	1 400 zł

IV.15. Interwencje ludności, mieszkańców powiatu pilskiego

W 2021 r. rozpatrywano 28 interwencji złożonych przez mieszkańców powiatu pilskiego, dotyczących m.in.:

- niewłaściwego stanu techniczno-sanitarnego mieszkań, toalety na klatce schodowej, obecności insektów oraz gryzoni, padłych zwłok zwierząt, nieprzyjemnych zapachów – przekazano zgodnie z kompetencją do właściwego rzeczowo organu;
- niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, środkach transportu miejskiego, obecności zanieczyszczeń w piaskownicy, nieprzestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii - przeprowadzono kontrole interwencyjne;
- nieprzyjemnego zapachu i smaku wody zaopatrywanej przez wodociąg publiczny – przeanalizowano badania jakości wody z wodociągu publicznego.

Podsumowanie

Wykres 2. Działania administracyjno – egzekucyjne Sekcji Higieny Komunalnej w 2020 r. i 2021 r.

Decyzje:

- Decyzje określające warunki ekshumacji – 241;
- Decyzje administracyjne, dotyczące stwierdzonych nieprawidłowości – 6;
- Decyzje prolongujące terminy wykonania nakazów – 2;
- Decyzje zatwierdzające laboratorium – 3.

Ponadto:

- W 2021 roku wystawiono 16 opinii sanitarnych, w tym dotyczących: uchwał w zakresie odbioru odpadów, warunków organizacji imprez masowych, warunków technicznych prowadzonej działalności gospodarczej, zmiany prowadzonej działalności, środków transportu.
- W 2021 roku wystawiono 25 postanowień, w tym: 24 opiniujące warunki sprowadzenia zwłok lub prochów z zagranicy oraz 1 prostująca z urzędu decyzję, określającą warunki ekshumacji.

V. STAN SANITARNY PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

V. Stan sanitarny zakładów służby zdrowia

Nadzór sanitarny sprawowany przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Pile nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą wiąże się z oceną warunków, w jakich udzielane są świadczenia profilaktyczno-lecznicze, jednak specyficzna sytuacja spowodowana pandemią i restrykcyjne przestrzeganie zasad bezpieczeństwa pacjentów, personelu medycznego oraz pracowników Inspekcji Sanitarnej spowodowało znaczne ograniczenie ilości kontroli sanitarnych w 2021r. w celu ograniczenia transmisji wirusa SARS-CoV-2. Skontrolowano 96 placówek służby zdrowia prowadzących działalność.

Tabela 21. Podmioty wykonujące działalność leczniczą w latach 2020 - 2021

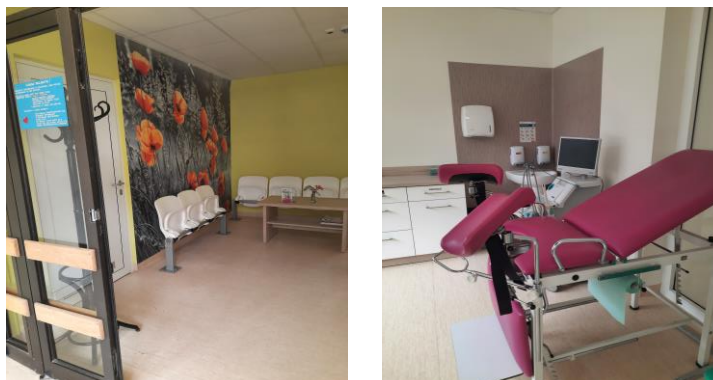
Rodzaj placówki	Liczba obiektów w ewidencji stan na 31.12.		Liczba obiektów skontrolowanych		Liczba obiektów ze stwierdzonym złym stanem higieniczno-sanitarnym	
	2020 r.	2021 r.	2020 r.	2021 r.	2020 r.	2021 r.
Podmioty lecznicze	98	97	18	44	0	5
Praktyki lekarskie	191	179	16	42	0	4
Praktyki pielęgniarские	79	0	4	8	0	0
Inne usługi lecznicze	32	56	2	2	0	0
SUMA	400	332	40	96	0	9

V.1. Zakłady lecznicze prowadzące stacjonarną działalność

Na terenie powiatu działalność lecznicza wykonywana jest w 97 placówkach prowadzonych przez podmioty lecznicze - przedsiębiorstwa; w roku sprawozdawczym skontrolowano 44 obiekty, w 5 stwierdzono zły stan sanitarno-techniczny.

V.1.1. Szpitale – 5 obiektów w ewidencji, skontrolowano 4, przeprowadzając 4 kontrole sanitarne, w 2 obiektach stwierdzono zły stan sanitarno-techniczny. Przeprowadzono m.in. kontrole sanitarne w Szpitalu Specjalistycznym im. Stanisława Staszica w Pile oraz w Szpitalu Powiatowym w Wyrzysku, w wyniku których stwierdzono 62 nieprawidłowości oraz wydano 9 zaleceń pokontrolnych w zakresie oceny stanu sanitarno-porządkowego i technicznego pomieszczeń obiektu oraz oceny realizacji przepisów, określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy. Poprawę stanu

egzekwowano poprzez wszczęcie postępowania administracyjnego i wydanie nakazów w drodze decyzji. Postępowanie z czystą i brudną bielizną oraz odpadami medycznymi i komunalnymi prawidłowe. Otoczenie utrzymane we właściwym stanie sanitarno-porządkowym oraz technicznym.

Rysunek 12 i 13. Oddział Ginekologiczno-Położniczy (Izba Przyjęć) Szpitala Specjalistycznego w Pile

Rysunek 14 i 15 Oddział Chirurgii Dziecięcej Szpitala Specjalistycznego w Pile

Rysunek 16 i 17. Oddział Rehabilitacyjno-Neurologiczny Szpitala Powiatowego w Wyrzysku

V.1.2. Zakład opiekuńczo – leczniczy – w ewidencji 1 obiekt, przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. Obiekt składający się z 3 skrzydeł; według planu skrzydło zakład opiekuńczo – leczniczy, skrzydło hospicjum, skrzydło – hospicjum dla dzieci, obecnie część dziecięca nie jest eksploatowana. Obiekt prowadzony przez Towarzystwo Pomocy Chorym im. Sługi Bożej

Stanisławy Leszczyńskiej. W części centralnej część rehabilitacyjna, (sala gimnastyczna i fizjoterapia) świetlica, gabinet zabiegowy, gabinet lekarski i pielęgniarski, magazyny pościeli, odpadów medycznych i pomieszczenie pro morte. W dwóch skrzydłach łącznie 23 sale z 45 łózkami (część z węzłami sanitarnymi przy pokojach), izolatka ze służą. Na piętrze pomieszczenia administracyjno - biurowe i sala konferencyjna. Catering zapewnia firma z Piły, dostarczając posiłki zgodnie z wymaganą dietą. Stan sanitarno – porządkowy bardzo dobry.

V.2. Zakłady lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

W tej grupie ujęte są przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, medyczne laboratoria diagnostyczne, zakłady rehabilitacji leczniczej i inne – łącznie to 90 obiektów, które są przedsiębiorstwami. Dwa obiekty zmieniły formę organizacyjną- z indywidualnej praktyki lekarskiej- na działalność leczniczą. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile wydał dwie opinie sanitarne, opiniujące pozytywnie ww. pomieszczenia. W roku sprawozdawczym skontrolowano 39 obiektów, w 3 obiektach stwierdzono nieprawidłowości, dotyczące niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego podłogi i listew przypodłogowych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile wydał 3 decyzje administracyjne.

Tabela 22. Działania kontrolno-represyjne w podmiotach wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne w 2021r.

Wyszczególnienie			Liczba urzędzeń i obiektów				
			według ewidencji na 31.12.2021	skontrolowanych			
				ogółem	ze stwierdzonym złym stanem		
		higieniczno-sanitarnym i technicznym	tylko higieniczno-sanitarnym		tylko technicznym		
Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze	ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice	18	7	0	0	0
		Zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne	4	2	0	0	0
		Zakłady rehabilitacji leczniczej	5	0	0	0	0
		Inne ogółem	63	30	3	0	0
	Razem		90	39	3	0	0

V.3. Praktyki lekarskie

Ogółem w ewidencji ujęto 179 placówek, skontrolowano 42. Są to praktyki lekarzy rodzinnych i lekarzy dentyistów oraz praktyki lekarzy specjalistów i dentyistów specjalistów. Stwierdzano 4 uchybienia natury sanitarno-technicznej, wydano 2 decyzje nakazujące

doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-technicznego podłogę oraz listwy przypodłogowe. W przypadku 2 obiektów postępowanie administracyjno-egzekucyjne w toku.

Tabela 23. Działania kontrolno-represyjne wykonane w podmiotach leczniczych, wykonujących praktykę lekarską w 2021r.

Wyszczególnienie		Liczba urządzeń i obiektów				
		według ewidencji na 31 XII	skontrolowanych			
			ogółem	ze stwierdzonym złym stanem		
		higieniczno-sanitarnym i technicznym		tylko higieniczno-sanitarnym	tylko technicznym	
Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową	Indywidualne praktyki lekarskie ogółem	68	24	2	0	0
	Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie ogółem	111	18	2	0	0
	Razem	179	42	4	0	0

V.4. Praktyki pielęgniarские

W ewidencji zarejestrowano 81 praktyki pielęgniarские, skontrolowano 8 gabinetów pielęgniarских. Stan sanitarno-techniczny dobry.

V.5. Inne obiekty świadczące usługi medyczne

W ewidencji 33 obiekty, skontrolowano 2 działalności. W grupie tej znajdują się placówki zajmujące się rehabilitacją, badaniem słuchu, optyczne, zakłady rtg i rtg zębów, poradnie dietetyczne. Stan sanitarno-porządkowy i techniczny dobry.

Podsumowanie

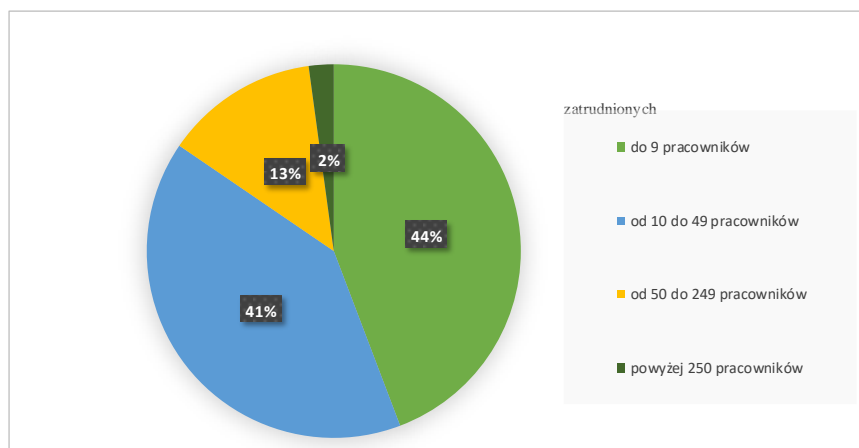
Mając na uwadze wydane przez Ministra Zdrowia rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, nastąpiła zmiana zakresu obowiązków i priorytetów w działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W dużym stopniu zrezygnowano z bieżącej działalności kontrolnej, mając na uwadze ograniczenie transmisji wirusa SARS-CoV-2, co z kolei zdeterminowało ograniczenie liczby przeprowadzonych kontroli sanitarnych w 2021 r. w zakresie oceny stanu sanitarnoporządkowego i technicznego pomieszczeń obiektów, będących pod stałym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile.

VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY ORAZ NADZÓR NAD CHEMIKALIAMI

VI.1. Bieżący nadzór sanitarny

Pod nadzorem Sekcji Higieny Pracy na koniec roku 2021 znajdowało się 511 obiektów, w których zatrudnionych było 19681 pracowników. Ewidencja podmiotów gospodarczych obejmuje zakłady, w których pracownicy pracują w ekspozycji lub w narażeniu na czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy, bądź zakłady prowadzące działalność w zakresie obrotu chemikaliami.

Wykres 3. Zakłady pracy w zależności od ilości zatrudnionych osób

Ogółem skontrolowano 72 obiekty, w których zatrudnionych było 7897 pracowników. Łącznie przeprowadzono 117 kontroli sanitarnych, w tym 69 kontroli przeprowadzono w ramach bieżącego nadzoru, 41 rekontroli – sprawdzenie wykonania nakazów decyzji lub wykonania zaleceń wydanych podczas kontroli, 7 interwencji na wnioski osób skarżących lub na wnioski innych organów.

Wykonano również 336 kontroli w zakresie sprawdzenia przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, w tym w 62 obiektach będących w ewidencji Sekcji Higieny Pracy (zakłady pracy), pozostałe kontrole wykonano w obiektach użyteczności publicznej (sklepy, hotele, siłownie itp.).

VI.2. Postępowanie administracyjne

W 2021r. wydano ogółem 9 decyzji administracyjnych, w tym 8 decyzji (49 nakazów) nakazujących usunięcie nieprawidłowości oraz 1 decyzję o odmowie prolongaty terminu wykonania nakazu. Wydane nakazy w decyzjach dotyczyły:

- przeprowadzenia badań i pomiarów występujących w środowisku pracy czynników szkodliwych dla zdrowia – 5 nakazów,
- założenia oraz prowadzenia w sposób systematyczny rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia oraz karty badań i pomiarów tych czynników – 3 nakazy,
- zapewnienia aktualnej oceny ryzyka zawodowego dla stanowisk pracy – 7 nakazów,
- zapewnienia właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń pracy oraz zaplecza socjalno-sanitarnego – 8 nakazów,
- w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin – 9 nakazów,
- w zakresie czynników rakotwórczych – 6 nakazów,
- w zakresie czynników biologicznych – 6 nakazów,
- zapewnienia instrukcji bhp na stanowiskach pracy – 2 nakazy;
- przedstawienia zaświadczeń z przeprowadzonych badań lekarskich profilaktycznych stwierdzających brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na określonym stanowisku pracy dla wszystkich pracowników – 3 nakazy.

Podczas kontroli sprawdzających, stwierdzono wykonanie nakazów decyzji jak również zaleceń pokontrolnych z wyjątkiem 2 decyzji.

Wystawiono 2 upomnienia dotyczące nie wykonania nakazów decyzji na:

1. Zakład produkcji drzewnej [PKD 16.24z] – decyzja z 2017 r. (podwójnie prolongowana w 2017 r. i 20218 r.) - zapewnić pomieszczenia higienicznosanitarne – szatnię dla pracowników.
2. Zakład produkcji spożywczej [PKD 10.73z] – decyzja z 2021r. - zapewnić aktualną ocenę ryzyka zawodowego dla stanowiska pracownik fizyczny- pracownik produkcji; zaprowadzić rejestr czynników szkodliwych dla zdrowia oraz karty badań i pomiarów dla stanowiska pracy: operator wilka.

Wystawiono 2 tytuły wykonawcze oraz 2 postanowienia o nałożeniu grzywny:

1. Zakład produkcji drzewnej [PKD 16.24z] – decyzja z 2017 r. (podwójnie prolongowana w 2017 r. i 20218 r.) - zapewnić pomieszczenia higienicznosanitarne – szatnię dla pracowników – na kwotę 7000 zł – zakład wykonał nakaz decyzji i na wniosek zakładu grzywna została umorzona.
2. Zakład produkcji spożywczej [PKD 10.73z] – decyzja z 2021r. - zapewnić aktualną ocenę ryzyka zawodowego dla stanowiska pracownik fizyczny- pracownik produkcji;

zaprowadzić rejestr czynników szkodliwych dla zdrowia oraz karty badań i pomiarów dla stanowiska pracy: operator wilka – na kwotę 2000 zł. – z terminem wykonania do 15.01.2022 r.

Ogółem wydano 3 postanowienia: 2 postanowienia o nałożeniu grzywny i 1 postanowieniu o umorzeniu grzywny w celu przymuszenia.

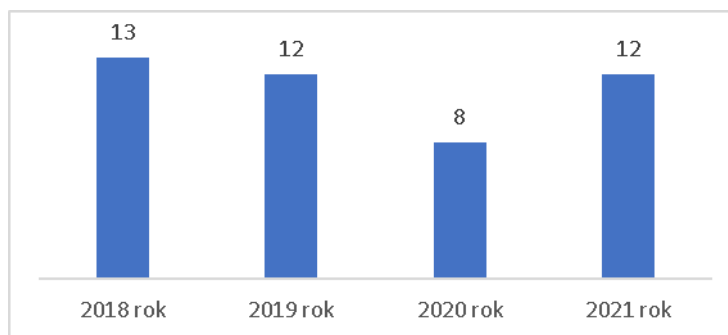
VI.3. Choroby zawodowe, ocena narażenia zawodowego

W 2021 roku zgłoszono 26 podejrzeń chorób zawodowych. Zgłoszeń dokonały podmioty medyczne oraz zakłady pracy jak i osoby indywidualne (emeryci, rolnicy). Przeprowadzono 27 postępowań w sprawie chorób zawodowych zakończonych sporządzeniem karty oceny narażenia zawodowego. Postępowania prowadzone były w celu wydania decyzji w sprawie choroby zawodowej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile oraz na wnioski Wielkopolskiego Centrum Medycyny Pracy w Poznaniu, Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Rzeszowie i w Bydgoszczy. W ramach postępowań przeprowadzono 3 wizytacje w zakładach pracy.

Wydano łącznie 20 decyzji w sprawie chorób zawodowych, w tym 9 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 11 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Wystawiono 12 kart stwierdzenia choroby zawodowej po uprawomocnieniu się decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej (4 decyzje wydane w 2020 roku i 8 decyzji z 2021 roku), które przesłano do Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

Tabela 24. Stwierdzone choroby zawodowe w 2021 roku

Jednostki chorobowe	Nr choroby zawodowej	Wykonywany zawód	Ilość przypadków
Przewlekłe choroby narządu głosu wywołane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: Niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią	15.3	nauczyciel	5
Choroby skóry. Alergiczne kontaktowe zapalenie skóry	18.1	fryzjerka	1
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie okołostawowe barku	19.4	lekarz stomatolog	1
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej	19.5	lekarz stomatolog	1
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: Zespół cieśni w obrębie nadgarstka	20.1	fryzjerka	1
		lekarz stomatolog	1
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa. Wirusowe zapalenie wątroby WZW typu B	26	lekarz	1
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa. Borelioza		monter sieci i instalacji gazowych	1

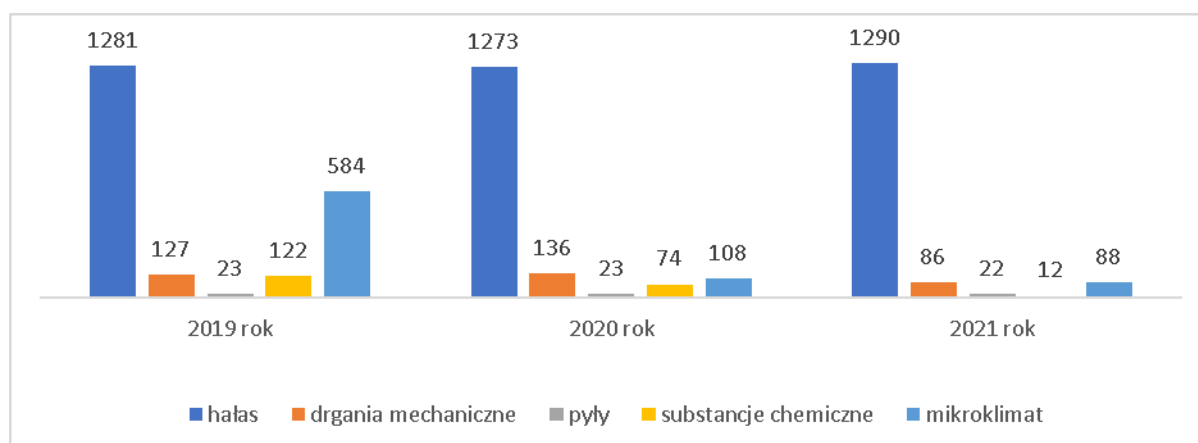

Wykres 4. Liczba chorób zawodowych stwierdzonych w powiecie pilskim w latach 2018-2021

VI.4. Występujące przekroczenia normatywów higienicznych

Na koniec 2021 roku w ewidencji obiektów znajdowało się 68 zakładów pracy, w których występowały przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń lub/i natężeń (NDS, NDN) czynników szkodliwych. Łącznie w przekroczeniach pracowało 1314 osób.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 26 zakładów, w których stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych. We wszystkich skontrolowanych zakładach pracownicy są poinformowani o występujących przekroczeniach oraz stosowane są ochrony zbiorowe lub indywidualne.

Wykres 5. Liczba osób pracujących w przekroczeniach NDS i NDN w latach 2019-2021 z podziałem na poszczególne czynniki

Przekroczenia normatywów higienicznych w środowisku pracy dotyczą głównie przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu, charakteryzowanego jako poziom ekspozycji na hałas odniesiony do 8-godzinnego czasu pracy. Ogółem w narażeniu na hałas powyżej 85 dB pracuje 1290 osób. Strefy, gdzie występuje hałas, są oznakowane znakami informującymi o występującym zagrożeniu. We wszystkich zakładach stosowane są zabezpieczenia pracowników przed nadmiernym hałasem, głównie indywidualne ochrony słuchu. Ponadto w części zakładów stosowane są rozwiązania techniczne takie jak ekrany ochronne, ściany i kabiny dźwiękochłonne. Pracownicy są informowani o zagrożeniach związanych z występowaniem hałasu.

W narażeniu na czynniki chemiczne pracuje 12 osób. W porównaniu z rokiem 2020 nastąpił znaczący spadek ilości osób pracujących w przekroczeniu normatywów higienicznych. Przekroczenia dotyczą: manganu pochodzącego z procesów spawania - w narażeniu pracują 2 osoby, ditlenku azotu pochodzącego z procesu spawania - w narażeniu pracują 2 osoby, dwutlenku siarki pochodzącego z procesu produkcji pracują 2 osoby oraz 3 osoby w narażeniu na benzynę i toluen wydzielający się podczas procesu drukowania. We wszystkich zakładach stosowane są rozwiązania techniczne: wentylacja mechaniczna ogólna i/lub miejscowa. Pracownicy są informowani o występujących przekroczeniach normatywów higienicznych.

W przypadku narażenia na drgania mechaniczne, mikroklimat gorący i pyły ilość osób pracujących w przekroczeniach utrzymuje się na tym samym poziomie co w roku ubiegłym. Wszyscy pracownicy mają odpowiednio dobrane środki ochrony zbiorowej i indywidualnej.

VI.5. Kontrole interwencyjne

Ogółem w 2021 roku wpłynęło 16 skarg lub wniosków. Skargi w zakresie higieny pracy dotyczyły 5 zakładów – przeprowadzono 5 kontroli oraz na wniosek Urzędu Celnego w Gdyni przeprowadzono 2 kontrole w 1 podmiocie, który importuje substancje chemiczne. Cztery skargi zostały przekazane do instytucji właściwych do załatwienia sprawy. Sześć skarg dotyczyło nie przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Przeprowadzone kontrole interwencyjne związane ze skargami lub wnioskami dotyczyły:

1. Brak ochron indywidualnych dla pracowników wykonujących pracę z mieszaninami niebezpiecznymi w firmie zajmującej się utrzymaniem czystości w zakładzie. Przeprowadzona kontrola nie potwierdziła nieprawidłowości, warunki pracy są dostosowane do rodzaju wykonywanych zadań i zakresu obowiązków, i nie naruszają przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.
2. Brak wietrzenia pomieszczeń przeznaczonych na pobyt dzieci oraz nieprawidłowej wentylacji. Skarga nie potwierdziła się.
3. Nieprawidłowej temperatury – zbyt wysokiej w pomieszczeniach pracy oraz złych warunków higienicznych przy dystrybutorach z wodą. Skarga potwierdziła się, zakład podjął działania przed kontrolą sanitarną, gdyż została ona zgłoszona przez pracowników poprzez elektroniczny system zgłaszania zdarzeń potencjalnie wypadkowych.
4. Brak zapewnienia pomieszczeń higienicznosanitarnych dla pracowników. W wyniku zebranych informacji, stwierdzono że niedogodności z dostępem pomieszczeń higienicznosanitarnych są chwilowe (trwa remont pomieszczeń) i zakład dołożył wszelkich starań, aby zniwelować niedogodności do minimum.

5. Domniemanego niestosowania się do określonych ograniczeń, nakazów i zakazów, obowiązujących w związku z wystąpieniem stanu epidemii, w związku z brakiem przekazywania przez zakład informacji o osobach podejrzanych o zakażenie wirusem SARS-COV-2, którym miały styczność ze źródłem zakażenia (bezpośredni lub pośredni kontakt ze źródłem zakażenia) tj. z zakażonymi pracownikami wirusem SARS-COV-2. Skarga nie potwierdziła się.
6. Nieprawidłowości dotyczących importu z poza UE (Chiny) niebezpiecznej substancji chemicznej – benzokainy. Przeprowadzono dwie kontrole sanitarne, w wyniku których nie stwierdzono nieprawidłowości.

W zakresie działań przeciwepidemicznych związanych ze stanem epidemii wpłynęło 6 skarg. Przeprowadzono 2 kontrole, w przypadku 4 skarg wystosowano pisma do zakładów pracy przypominające o aktualnie obowiązujących zasadach epidemicznych.

VI.6. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi

Ogółem w ewidencji zakładów na koniec 2021 roku znajdowało się 85 zakładów, w których 1040 pracowników pracuje przy substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, w tym 530 kobiet.

Tabela 25. Czynniki rakotwórcze w poszczególnych rodzajach działalności

Lp.	Czynnik rakotwórczy	Rodzaj działalności
1	Pyły drewna	36 Zakładów zajmujące się obróbką drewna
2	Benzen	23 Stacje paliw
		3 Laboratoria zakładowe
3	Epichlorohydryna	1 Zakład produkcji sprzętu oświetleniowego – produkcja podzespołów elektronicznych
		1 Laboratorium zakładowe
4	Chromianu potasu	4 Laboratoria zakładowe
5	Fenoloftaleina	1 Laboratorium zakładowe
6	WWA (wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne)	1 Zakład produkcji sprzętu oświetleniowego – produkcja podzespołów elektronicznych
7	Bezwodnik kwasu chromowego	1 Zakład branży metalowej (cynkownia),
8	Związki niklu	1 Zakład branży metalowej (spawanie)
9	Promieniowanie jonizujące	1 Laboratorium zakładowe
		1 Zakład inżynierii zajmujący się poszukiwaniem złóż naturalnych
		6 Zakładów opieki zdrowotnej
10	Formaldehyd	1 Zakład mięsny
		1 Zakład - chów i hodowla drobiu
11	Prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy	1 zakład - odzysk surowców z materiałów segregowanych – stłuczki szklanej
12	Prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla	2 zakłady - konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, transport drogowy

Kontrolą objęto 31 zakładów, w których przeprowadzono łącznie 52 kontrole. Przeprowadzone kontrole nie wykazały przekroczeń normatywów higienicznych dotyczących czynników rakotwórczych. W wyniku przeprowadzonych kontroli w 3 zakładach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi. Wystawiono 3 decyzje, w których ujęto łącznie 6 nakazów, 3 nakazy z zakresu zaprowadzenia rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami o działaniu rakotwórczym i 3 nakazy dotyczyły przekazania właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach o działaniu rakotwórczym.

W 2021 roku wpłynęło 3 zgłoszenia dotyczące planowanych prac polegających na zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest, w których łącznie wskazano 41 adresów obiektów (lokalizacji budynków) z terenie powiatu pilskiego. Zgłoszenia dotyczyły demontażu i odbioru materiałów zawierających azbest z posesji prywatnych lub zakładów. Prace wykonywały firmy posiadające pozwolenie na prace z azbestem.

VI.7. Nadzór nad czynnikami biologicznymi

W ewidencji podmiotów gospodarczych znajduje się 305 zakładów pracy, w których uwzględniono w ocenie ryzyka zawodowego dla danych stanowisk pracy, narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne należące do grupy 2 (np. wirus grypy, wirus opryszczki, laseczka tężca) i/lub 3 zagrożenia (np. gruźlica, WZW typu B, wirus Sars-CoV-2). Przeprowadzono łącznie 90 kontroli w 55 zakładach pracy z zakresu nadzoru nad czynnikami biologicznymi. W skontrolowanych zakładach, w kontakcie ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi pracowało 2007 osób, w tym 1179 osób (2020 r. - 195 osób) w narażeniu na czynniki biologiczne zaliczane do 3 grupy zagrożenia. W porównaniu z rokiem 2020 nastąpił znaczący wzrost ilości pracowników narażonych na działanie czynnika biologicznego należącego do 3 grupy zagrożenia, spowodowane jest to tym, iż w ocenie ryzyka zawodowego uwzględniono narażenia na wirusa Sars-CoV-2.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w dwóch zakładach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie nadzoru nad czynnikami biologicznymi. Wystawiono 2 decyzje, w których ujęto łącznie 6 nakazów. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: brak rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia, brak rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia, brak instrukcji postępowania w razie narażenia na szkodliwy czynnik biologiczny zakwalifikowany do 3 grupy zagrożenia. W pozostałych skontrolowanych zakładach przestrzegane były przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy. Pracownicy byli wyposażeni w odzież ochronną i w razie

konieczności środki ochrony indywidualnej. Pracownicy byli szkoleni z zakresu biologicznych szkodliwości zawodowych.

VI.8. Nadzór nad stosowaniem, obrotem i produkcją substancji w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach (w tym nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 oraz produktami biobójczymi)

Pod nadzorem znajduje się 446 obiektów, które stosują w działalności zawodowej, produkują lub importują substancje chemiczne i ich mieszaniny, bądź wyroby zawierające chemikalia. Biorąc pod uwagę "główną funkcję" podmiotu, w ewidencji znajdują się 304 obiekty, które stosują w działalności zawodowej substancje chemiczne i ich mieszaniny, 131 obiektów wprowadzających do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny - są to hurtownie, markety, stacje paliw i inny handel detaliczny, 5 formulatorów (4 wytwórnie betonu, 1 wytwórnia środków myjąco-dezynfekujących), 3 importerów oraz 3 producentów etanolu (gorzelnie). Ogółem przeprowadzono 87 kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym 50 kontroli u stosujących, 25 kontroli u dystrybutorów, 4 kontrole u formulatorów i 4 kontrole u producentów (w gorzelniach).

W wyniku przeprowadzonych kontroli w 2021 roku stwierdzono naruszenie przepisów w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin u 3 podmiotów. Wystawiono 3 decyzje, w których ujęto 6 nakazów z zakresu substancji chemicznych i ich mieszanin tj. 3 nakazy dotyczące zapewnienia aktualnego spisu stosowanych substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie i 3 nakazy w zakresie zapewnienia aktualnych karty charakterystyki dla wszystkich stosowanych substancji i mieszanin oraz zapewnienia pracownikom dostęp do kart charakterystyki tych substancji i mieszanin.

Produkty biobójcze są wprowadzane do obrotu w 104 obiektach (hurtownie, sklepy, stacje paliw). Przeprowadzono 2 kontrole u dystrybutorów produktów. W wyniku kontroli nie zakwestionowano i nie wycofano z obrotu żadnego produktu biobójczego.

Jedna kontrola związana była realizacją wspólnotowego projektu REACH-EN-FORCE-9 (REF-9) zorganizowanego przez Forum, działającego przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach. Zakres niniejszego projektu obejmował sprawdzenie zgodności z rozporządzeniem WE nr 1907/2006 REACH (Nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów), wprowadzania do obrotu i stosowania wszystkich substancji podlegających procedurze udzielania zezwoleń (załącznik XIV do REACH). Z racji tego, iż na terenie powiatu pilskiego nie ma zidentyfikowanych firm, które mają aktywne zezwolenia (otrzymały decyzje dotyczących zezwoleń), bądź stosują lub wprowadzają do obrotu substancje

bez stosownego zezwolenia, kontrolę przeprowadzono u podmiotu stosującego substancję - chromian (VI) potasu (Nr WE: 232-140-5, Nr CAS: 7789-00-6) z załącznika XIV do REACH, która jest stosowana wyłącznie do zastosowań zwolnionych z obowiązku uzyskania zezwolenia. Zakład stosuje substancję jako odczynnik chemiczny do badań naukowych i rozwojowych w laboratorium. Dane zastosowanie substancji to jest zwolnione z obowiązku uzyskania zezwolenia na podstawie art. 56 ust. 3 REACH.

W ramach nadzoru nad stosowaniem w działalności zawodowej prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3, w ewidencji znajduje się 18 zakładów stosujących prekursory narkotyków:

- prekursory narkotyków kategorii 2: bezwodnik kwasu octowego w zakładzie produkcji skrobi ziemniaczanej oraz nadmanganian potasu w hucie szkła do uzdatniania wody oraz w 4 laboratoriach analitycznych do przeprowadzania analiz laboratoryjnych;
- prekursory kategorii 3: kwas solny do produkcji preparatów skrobiowych, w trawialni przy procesie produkcji krat i mat stalowych, przy produkcji środków czyszczących i myjących; kwas siarkowy przy produkcji alkoholu etylowego, przy produkcji sprzętu oświetleniowego, jak również przy produkcji środków czyszczących i myjących; metyloetyloketon przy produkcji sprzętu oświetleniowego; ponad to prekursory kategorii 3 stosowane są jako odczynniki chemiczne w 11 laboratoriach analitycznych przyzakładowych i badawczych - kwas solny, kwas siarkowy, metyloetyloketon, eter etylowy, aceton, toluen, piperydyna.

W 2021 roku przeprowadzono 6 kontroli w zakładach pracy, gdzie stosowane są prekursory narkotyków. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Na terenie powiatu pilskiego brak jest wprowadzających do obrotu prekursorów narkotyków kategorii 2. W przypadku kategorii 3 jest 1 dystrybutor, który wprowadza do obrotu aceton – hurtownia farb i lakierów.

VI.9. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

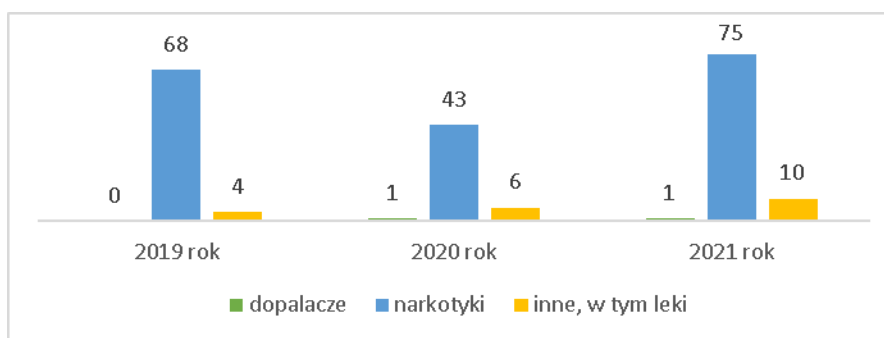
Od połowy roku 2021 nadzór nad obiektami wprowadzającymi do obrotu produkty kosmetyczne został przekazany do Sekcji Higieny Pracy. Przeprowadzono 4 kontrole w obiektach zajmujących się obrotem hurtowym i detalicznym produktami kosmetycznymi. Kontrole te zostały przeprowadzone w ramach powiadomienia o umieszczeniu notyfikacji, dotyczącej obecności w obrocie produktów kosmetycznych (w sieci ogólnopolskiej), uznanych za stwarzające zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów. Nie stwierdzono w obrocie handlowym notyfikowanego produktu.

VI.10. Nadzór nad przestrzeganiem zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych

W 2021 roku nie prowadzono kontroli w zakresie przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych, z powodu braku informacji o podmiotach

prawnych i fizycznych działających na terenie powiatu pilskiego, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie, że wytwarzają lub wprowadzają do obrotu środki zastępcze.

W ramach współpracy z ośrodkami opieki zdrowotnej, w zakresie monitorowania podejrzeń zatruc środków psychoaktywnymi, w 2021 roku otrzymywano 58 informacji o zatruciach ze Szpitala Specjalistycznego w Pile. Zgłoszenia podejrzeń zatruc środkami psychoaktywnymi, dotyczyły łącznie 80 osób. Były to zatrucia głównie substancjami psychoaktywnymi objętymi ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii: kannabinolami, amfetaminą, metamfetaminą oraz w pojedynczych przypadkach również MDMA. Przypadki zatrucia lekami psychotropowymi (benzodiazepinami, morfiną) i innymi lekami odnotowano dziesięciokrotnie. Stwierdzono również jeden przypadek podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi tzw. dopalaczami. Zgłoszonych przypadków śmiertelnych wywołanych zażyciem substancji psychoaktywnych w roku 2021 nie było.

Wykres 6. Porównanie liczby zgłoszonych zatruc dopalaczami, narkotykami i innymi środkami w latach 2019-2021

Prowadzono także współpracę z Komendą Powiatową Policji w Pile, do której przekazywane są informacje o zgłoszeniach przypadków zatruc substancjami psychoaktywnymi, otrzymanymi ze Szpitala Specjalistycznego w Pile. W roku 2020 roku wysłano łącznie 57 zawiadomień.

Sekcja Higiena Pracy zajmuje się prowadzeniem i aktualizowaniem systemu monitorowania informacji o „dopalaczach” SMIOD. W systemie raportowane są na bieżąco wszelkie informacje i dokumenty dotyczące realizacji zadań w zakresie kontroli przestrzegania przepisów zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych m. in. decyzji, wyników badań kwestionowanych produktów i dokumentacji toczących się postępowań. Ponadto do systemu są także wpisywane informacje o podejrzeniach zatruc substancjami psychoaktywnymi.

W ramach nadzoru nad nielegalnym handlem środkami zastępczymi nie odnotowano przypadku wytwarzania lub wprowadzania do obrotu środków zastępczych (handlu w sklepie

stacjonarnym). W obszarze przestrzegania prawa dotyczącego środków zastępczych prowadzona jest stała współpraca z organami ścigania i Służbami Celno-Skarbowymi.

VI.11. Promocja zdrowia

Na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pile zostały umieszczone informacje dotyczące realizowanej kampanii pt.: „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy. Dźwigaj z głową”. Informacja mówiła o głównych przesłaniach kampanii na lata 2020–2022 oraz zostały umieszczone linki do materiałów promocyjnych w formie elektronicznej znajdujących się na stronach koordynatorów. Na poziomie ogólnoeuropejskim kampanię koordynuje Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA), a w Polsce prowadzi ją Centralny Instytut Ochrony Pracy–Państwowy Instytut Badawczy.

W ramach realizacji działań z zakresu środków zastępczych (SZ) i nowych substancji psychoaktywnych (NSP), traktowanych jako szeroko rozumiany obszar zdrowia publicznego, zamieszczono na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pile komunikat: „Raport dotyczący zatruć środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną za 2020 rok”. Poinformowano, iż raport został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej i zamieszczono link z dostępem do raportu.

Prowadzona była również ocena przestrzegania przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W czasie kontroli w 65 zakładach wypełniono kwestionariusz oceny przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. We wszystkich zakładach był przestrzegany zakaz palenia tytoniu na stanowiskach pracy, w tym w 2 zakładach pracownicy palący tytoń mogli korzystać z palarni. W czasie kontroli zwracano uwagę na szkodliwość palenia tytoniu, szczególnie w tych zakładach, gdzie w środowisku pracy występują szkodliwe czynniki rakotwórcze, chemiczne, biologiczne.

Podsumowanie

1. Liczba zakładów będących w ewidencji Sekcji Higieny Pracy w porównaniu z rokiem ubiegłym utrzymuje się na tym samym poziomie. Zakłady, w których występują przekroczenia NDS (najwyższych dopuszczalnych stężeń) i NDN (najwyższych dopuszczalnych natężeń) zmalała z 79 zakładów w roku 2020 do 68 zakładów w 2020 roku, liczba pracowników pracujących w narażeniu na czynniki szkodliwe w porównaniu do roku ubiegłego utrzymuje się na tym samym poziomie, z wyjątkiem narażenia na substancje chemiczne – ilość pracowników narażonych znacząco spadła.

2. Rodzaj jak i wielkość narażenia na występujące w środowisku pracy czynniki rakotwórcze w ciągu ostatnich lat nie uległa zmianie.
3. Zakłady pracy stosujące w swojej działalności chemikalia, jak również w podmioty wprowadzające do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny posiadają wiedzę o konieczności posiadania aktualnych kart charakterystyki oraz prawidłowego oznakowania opakowań stosowanych i wprowadzanych do obrotu chemikaliów.
4. Liczba rozpoznawanych i stwierdzanych przypadków chorób zawodowych utrzymuje się na tym samym poziomie co w roku ubiegłym. Liczba decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej utrzymuje się również na tym samym poziomie.

VII. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO - WYCHOWAWCZYCH

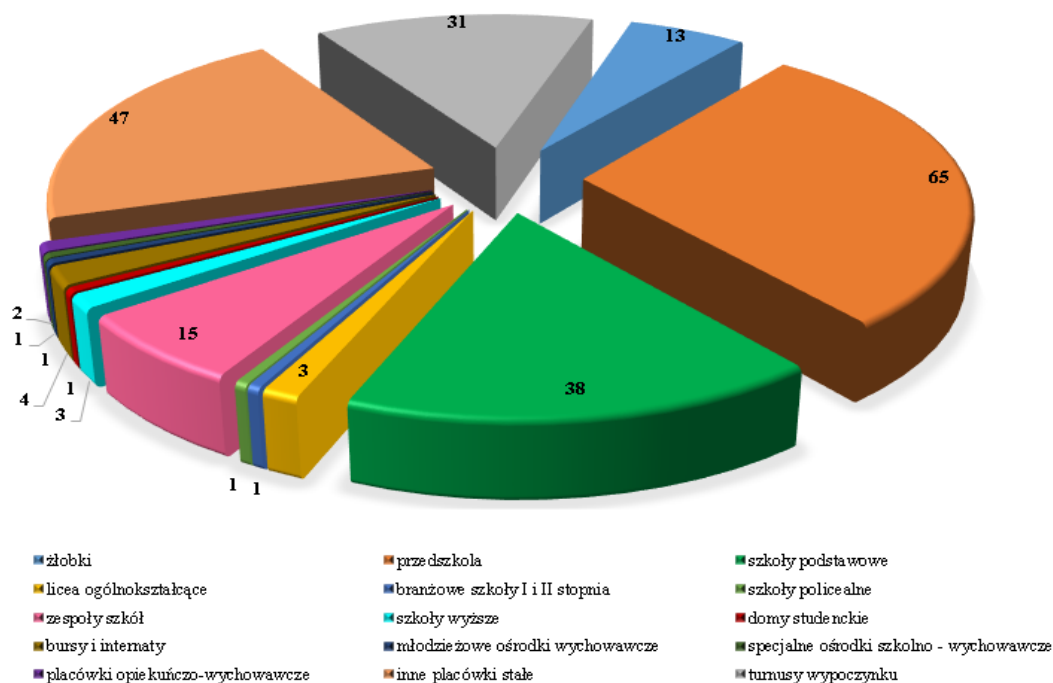
VII.1. Informacje wstępne

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego. Zadania i zakres działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ochronie zdrowia publicznego określone są ustawowo między innymi poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w obiektach edukacji, opieki, wychowania dzieci i młodzieży, w tym w szkołach, przedszkolach, innych formach wychowania przedszkolnego, placówkach oświatowo-wychowawczych, w żłobkach, klubach dziecięcych, a także w szkołach wyższych oraz obiektach wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.

W roku 2021 na terenie powiatu pilskiego Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży pełniła nadzór nad 195 placówkami nauczania i wychowania, w tym: 13 placówkami świadczącymi usługi z zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (żłobki); 65 przedszkolami, w tym 4 przedszkolami specjalnymi; 38 szkołami podstawowymi, w tym 1 specjalną; 3 liceami ogólnokształcącymi; 1 branżową szkołą I i II stopnia; 1 szkołą policealną; 15 zespołami szkół (w strukturę których wchodzi przedszkola, szkoły podstawowe, licea ogólnokształcące, technika, branżowe szkoły I i II stopnia, szkoły specjalne, szkoły policealne); 3 uczelniami wyższymi – 2 publicznymi, 1 niepubliczną; 1 domem studenckim, 4 bursami i internatami; 1 młodzieżowym ośrodkiem wychowawczym; 1 specjalnym ośrodkiem szkolno-wychowawczym; 2 placówkami opiekuńczo-wychowawczymi; 27 placówkami wsparcia dziennego, 1 młodzieżowym domem kultury, 14 pozaszkolnymi placówkami specjalistycznymi (szkołami językowymi, szkołą muzyczną, kołami prowadzącymi zajęcia techniczne i kreatywne); 2 placami zabaw dla dzieci zlokalizowanymi w centrach handlowych, oraz 3 boiskami Orlik zlokalizowanym przy szkołach podstawowych.

Łącznie w ramach nadzoru sanitarnego przeprowadzono 136 kontroli, w tym: 105 kontroli w placówkach stałych oraz 31 kontroli turnusów wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży na terenie powiatu pilskiego, ujętych w elektronicznej bazie wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej. Do bazy wypoczynku MEN w roku 2021 zgłoszono 47 turnusów wypoczynku. W kontrolowanych stałych placówkach nauczania i wychowania w roku 2021 uczyło się i przebywało łącznie 14096 dzieci i młodzieży, a z zimowego i letniego

wypoczynku skorzystało 936 uczestników. Liczbę placówek objętych nadzorem w 2021 r. wraz z danymi liczbowymi przedstawia wykres nr 7.

Wykres nr 7. Placówki stałe oraz zorganizowane turnusy wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie powiatu pilskiego objęte nadzorem w 2021 roku

Na terenie powiatu pilskiego w 2021 r. występowały placówki, w których stwierdzono niewłaściwy stan techniczny, w związku z tym wszczęto postępowania administracyjne. Łącznie wydano 3 decyzje nakazujące usunięcie nieprawidłowości w wyznaczonym terminie. Dodatkowo wydano 3 decyzje prolongujące termin wykonania nakazów prawomocnych decyzji WPWIS, PPIS w Pile z lat ubiegłych w 2 przedszkolach publicznych, 1 zespole szkół.

Nieprawidłowości dotyczyły:

- niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego zewnętrznych schodów betonowych prowadzących na boisko szkolne z bieżnią – powierzchnia nierówna, zapadnięta, z ubytkami;
- niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego podłogi w szatni przeznaczonej dla dwóch oddziałów przedszkolnych – nierówna, miejscowo wybrzuszona i starta, trudna do utrzymania w czystości, częściowo zapadnięta;
- niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego nawierzchni betonowej tarasu przyległego do pomieszczeń pobytu oddziałów przedszkolnych oraz prowadzących do niego schodów - nierówna, popękana z zagłębieniami i ubytkami;
- niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego zewnętrznej nawierzchni betonowej placu znajdującego się od frontu budynku szkoły – nawierzchnia częściowo nierówna, popękana, z ubytkami, wybrzuszeniami i zagłębieniami.

VII.2. Funkcjonalność i stan techniczny budynków

Na terenie powiatu pilskiego pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile pozostają szkoły publiczne i niepubliczne wszystkich szczebli nauczania. Budynki, w których prowadzona jest działalność oświatowo-wychowawcza są w pełni przystosowane do tego celu. W większości placówek podobnie jak w latach ubiegłych przeprowadzono między innymi remonty sal dydaktycznych, bloków żywieniowych, bloków sportowych, zaplecza sanitarnego oraz inne prace konserwatorsko-porządkowe w celu poprawy komfortu nauki i pracy.

VII.3. Wodociągi i kanalizacja

Wszystkie placówki na terenie powiatu posiadają podłączenie do wodociągu publicznego. W roku 2021 nieczystości płynne w placówkach kontrolowanych odprowadzono do kanalizacji centralnych. Na terenie powiatu pilskiego nie występują placówki posiadające w swej strukturze sanitariaty zewnętrzne. Nadzorowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile placówki nauczania i wychowania posiadają dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody w sanitariatach, wszystkie obiekty posiadają sanitariaty zlokalizowane w budynkach dydaktycznych. W 2021 r. na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że 11 placówkach oświatowych nie zachowano standardów dostępności do urządzeń sanitarnych, ilość uczniów przypadających na miskę ustępową/umywalkę wynosi średnio od 2 do 4 osób ponad przyjętą normę, norma zgodnie z § 84 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2019 r. poz. 1065 z późn.zm.) wynosi: co najmniej 1 umywalka na 20 osób, co najmniej 1 miska ustępowa i 1 pisuar na 30 chłopców oraz 1 miska ustępowa na 20 dziewcząt.

VIII.4. Infrastruktura do prowadzenia zajęć WF

Spośród 37 skontrolowanych pod kątem infrastruktury szkół, 35 placówek posiada infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w postaci sali zastępczej lub rekreacyjnej z boiskiem sportowym, szkolnego zespołu sportowego (z zapleczem higieniczno-sanitarnym) z boiskiem lub bez boiska. Część z placówek, korzysta z infrastruktury do prowadzenia zajęć w-f poza placówką – sali gimnastycznych innych placówek, hal sportowych, stadionów i boisk gdzie w godzinach przedpołudniowych są programowo realizowane zajęcia z wychowania fizycznego. Szczegółową sytuację w zakresie korzystania przez szkoły z infrastruktury do realizacji zajęć wychowania fizycznego przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 26. Zestawienie warunków do realizacji wychowania fizycznego w poszczególnych rodzajach szkół na terenie powiatu pilskiego w roku 2021

Rodzaj placówki	Liczba placówek skontrolowanych	Liczba placówek posiadających									brak infrastruktury do prowadzenia zajęć w-f
		tylko			salę gimnastyczną z boiskiem	salę zastępczą/rekreacyjną z boiskiem	salę gimnastyczną i salę zastępczą/rekreacyjną		szkolny zespół sportowy		
		salę gimnastyczną	salę zastępczą/rekreacyjną	boisko			z boiskiem	bez boiska	z boiskiem	bez boiska	
Szkoły podstawowe	25	1	2	-	2	1	-	-	18	-	1
Licea ogólnokształcące	2	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-
Zespoły szkół	10	-	1	-	1	1	1	-	5	-	1
OGÓLEM	37	1	3	-	4	2	1	-	23	1	2

Niezależnie od posiadanej infrastruktury uczniowie szkół korzystają dodatkowo z obiektów poza własną placówką tj. z hal sportowych, boisk sportowych ORLIK, basenu.

VII.5. Opieka medyczna w szkołach

Analizując warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach i placówkach, spośród skontrolowanych 36 obiektów, gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej posiadają wszystkie placówki z czego 29 do własnej dyspozycji, 3 wspólnie z inną placówką w tym samym obiekcie. W 3 szkołach opieka zdrowotna zapewniona jest w pomieszczeniach zastępczych, zlokalizowanych na terenie placówki, a w 1 placówce poza jej terenem. Liczba szkół organizujących opiekę stomatologiczną wynosi 19, w tym w 2 placówkach gabinet stomatologiczny istnieje na terenie szkoły, w pozostałych gabinet stomatologiczny zlokalizowany jest poza terenem szkoły – są to gabinety działające w ramach kontraktu z NFZ.

Stan sanitarno-techniczny oraz porządkowy pomieszczeń, w których realizowana jest opieka zdrowotna nad uczniami nie budzi zastrzeżeń.

VII.6. Ocena warunków środowiska szkolnego

W roku 2021 wzorem lat poprzednich przeprowadzono kontrole w zakresie procesów nauczania wychowania, dotyczące zapewnienia uczniom możliwości pozostawiania podręczników i przyborów szkolnych, posiadania certyfikatów na meble edukacyjne i sprzęt sportowy oraz oceny tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych. W roku 2021 nie dokonano oceny dostosowania stanowiska pracy ucznia do zasad ergonomii.

Dokonano ocen tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych: zwracano uwagę na fakt, czy zajęcia rozpoczynają się o stałej porze, czy różnica pomiędzy dniami jest nie większa niż

1 godzina oraz czy różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia jest nie większa od 1 godziny.

W roku 2021 oceniono rozkłady zajęć lekcyjnych w 18 szkołach i 278 oddziałach, nieprawidłowości stwierdzono w 5 szkołach i 23 oddziałach - zajęcia nie rozpoczynały się codziennie o stałej porze, różnica godzin lekcyjnych pomiędzy poszczególnymi dniami tygodnia często przekraczała 1 godzinę, uczniowie byli nierównomiernie obciążeni zajęciami z uwzględnieniem zróżnicowania zajęć oraz ich zdolności psychomotorycznych. Dyrektorzy szkół odpowiadający za tworzenie planów lekcji zdają sobie sprawę z przepisów regulujących kryteria higienicznego rozkładu zajęć, zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach

W zakresie posiadania przez szkoły i placówki sprzętu sportowego 41 skontrolowanych w 2021 roku posiada sprzęt sportowy z certyfikatami, z czego:

- 32 placówki posiadają sprzęt sportowy w całości posiadający certyfikaty (100%), 2 placówki powyżej 50 %, 4 placówki do 50 %, 3 placówki do 25 % certyfikowanego sprzętu sportowego,

W zakresie posiadania przez szkoły i placówki certyfikowanych mebli edukacyjnych 44 skontrolowane w 2021 roku posiadają meble z certyfikatami, w tym:

- 40 placówek posiada wyłącznie certyfikowane meble edukacyjne (100%), 3 placówki powyżej 50%, a 1 placówka poniżej 25 % mebli zakupionych po 1997 r.

We wszystkich skontrolowanych w 2021 roku placówkach zapewnia się uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w indywidualnych szafkach uczniowskich lub wyznaczonych miejscach w salach lekcyjnych.

W szkołach z terenu powiatu piłskiego prowadzony jest przede wszystkim jednozmianowy system nauki, dyrektorzy wykazują starania, aby plany lekcji były sporządzane z zachowaniem zasad higieny. Zdarza się, że uczniowie szczególnie klas I – III szkoły podstawowej podzieleni są w tygodniu nauki, w taki sposób, że część klas przychodzi do szkoły na pierwszą godzinę lekcyjną, natomiast pozostałe klasy przychodzą maksymalnie trzy godziny później, jednak lekcje w całej szkole trwają do tej samej godziny popołudniowej. W jednej placówce na terenie miasta Piły nadal lekcje w klasach I–III szkoły podstawowej odbywają się w systemie zmianowym, takie przesunięcie czasowe spowodowane jest większą ilością oddziałów w stosunku do liczby sali lekcyjnych.

W 2021 roku wykonano oznaczenia fizyczne w zakresie pomiarów temperatury wody przy umywalkach dla dzieci oraz otoczenia w salach pobytu dzieci i młodzieży w okresie grzewczym, również w trakcie trwania wypoczynku zimowego - ogółem wykonano 271 pomiarów, zmierzono

także powierzchnie i wysokości sal pobytu na potrzeby kontroli, odległości miejsc gromadzenia odpadów od okien i drzwi pomieszczeń przeznaczonych na pobyt, szerokość otworów drzwiowych, odległości pomiędzy monitorami w pracowniach komputerowych łącznie dokonano 253 takich pomiarów. Łącznie w 2020 roku wykonano 524 oznaczenia fizyczne.

VII.7. Dożywianie dzieci i młodzieży

W roku 2021 prowadzono ocenę dożywiania uczniów w szkołach. Dane liczbowe w zakresie liczby uczniów korzystających z różnych form dożywiania w porównaniu z rokiem 2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 27. Dożywianie uczniów w szkołach w latach 2020-2021

Rok	PROWADZENIE DOŻYWIANIA W SZKOŁACH								Liczba uczniów korzystających z posiłków dofinansowywanych
	Wydawanie ciepłych posiłków				Organizowanie śniadań		Podawanie napoju		
	Liczba skontrolowanych placówek	Liczba uczniów korzystających ogółem	w tym korzystających:		Liczba placówek	Liczba korzystających	Liczba placówek	Liczba korzystających	
			Z obiadów pełnych	Z posiłków jednodaniowych					
2020	13	1720	1720	-	8	229	10	2037	414
2021	25	5061	4490	571	15	427	20	3695	702

Na 25 skontrolowanych w tym zakresie szkół, ciepłe posiłki, przygotowywane na miejscu zapewniało 17 placówek oświatowych, do 6 posiłki były dowożone w formie cateringu, a w 2 przypadkach spożywane poza placówką – łącznie z ciepłych posiłków korzystało 5061 dzieci i młodzieży. Śniadania organizowano w 15 placówkach, z których korzystało łącznie 427 dzieci. Napoje ciepłe i zimne poza napojami podawanymi do posiłków, zapewniało 20 placówek i korzystało z nich 3695 dzieci. Z posiłków dofinansowywanych w roku 2021 korzystało łącznie 702 dzieci i młodzieży. Dodatkowo, podobnie do lat ubiegłych uczniowie klas I-V szkół podstawowych uczestniczyli w programie „Mleko” oraz „Owoce i warzywa w szkole” (dotyczy roku szkolnego 2020/2021).

VII.8. Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach

Substancje chemiczne i ich mieszaniny jako wyposażenie pracowni chemicznych w roku 2021 posiadało 13 szkół. W pracowniach znajdowały się aktualne spisy posiadanych substancji chemicznych, wymagane karty charakterystyki, substancje niebezpieczne były właściwie oznakowane i przechowywane. W widocznych miejscach znajdowały się instrukcje bhp oraz apteczki z podstawowymi materiałami do udzielania pierwszej pomocy, sale zajęć wyposażono w umywalki z bieżącą ciepłą i zimną wodą. Nieprawidłowości w kontrolowanym

obszarze nie stwierdzono. Uczniowie nie mieli bezpośredniego kontaktu z substancjami i preparatami chemicznymi, gdyż wszystkie doświadczenia wykonywane były przez nauczycieli chemii lub przedstawiane z wykorzystaniem filmów instruktażowych.

VII.9. Ocena warunków do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania

Kontrolowane w 2021 roku przez organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej placówki nauczania i wychowania zapewniały właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów. Przeprowadzono kontrole 79 obiektów, podczas których zwracano uwagę na dostęp bieżącej zimnej i ciepłej wody, wyposażenie sanitariatów w środki higieny osobistej oraz stan higieniczny i techniczny węzłów sanitarnych. Placówki posiadały podłączenie do sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej, w 11 szkołach nie zapewniono standardów dostępności do urządzeń sanitarnohigienicznych, co oznacza iż na jedną miskę ustępową, pisuar, umywalkę przypadała ponadnormatywna ilość uczniów z podziałem na kobiety i mężczyzn.

VII.10. Wypoczynek dzieci i młodzieży

Wszystkie skontrolowane w roku 2021 turnusy wypoczynku zimowego i letniego zostały zgłoszone do elektronicznej bazy wypoczynku MEN. Skontrolowano 1 turnus wypoczynku zimowego oraz 30 turnusów wypoczynku letniego, w których uczestniczyło łącznie 936 dzieci i młodzieży, wszystkie to półkolonie w miejscu zamieszkania, odbywające się w cyklach 5 dniowych od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 do 16:00. Placówki, w których wypoczywały dzieci i młodzież zostały przygotowane właściwie oraz zapewniały bezpieczne warunki pobytu. Organizatorami wypoczynku były stowarzyszenia, uczniowskie kluby sportowe, osoby fizyczne i prawne. Dla uczestników organizowane były zajęcia odbywające się zarówno na terenie obiektów zgłoszonych jako miejsca odbywania wypoczynku: sportowe, językowe, muzyczne, plastyczne, taneczne, ekologiczne, informatyczne, programistyczne, gry i zabawy kreatywne oraz poza terenem tych obiektów – park linowy, park wodny, sala zabaw i trampoliny w obiekcie zamkniętym, kino, kąpielisko strzeżone, kręgielnia. Kontrole prowadzone były wspólnie z Sekcją Higieny Żywności i Żywienia oraz Sekcją Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia oraz przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Pile.

W czasie wypoczynku nie odnotowano wypadków, urazów, chorób czy zatruc pokarmowych. Organizatorzy wypoczynku zapewnili opiekę medyczną i wychowawczą. Zajęcia prowadzone były pod okiem wychowawców - nauczycieli lub instruktorów. Wszystkim uczestnikom zapewniono ciepłe posiłki w większości w formie cateringu. Ogółem z dożywiania skorzystało 936 uczestników, w tym 90 z posiłków dofinansowywanych.

Sekcja Higieny Żywności i Żywienia przeprowadziła 14 kontroli warunków w jakich prowadzone jest żywienie uczestników, wydała jedno zalecenie pokontrolne, dotyczące

zwiększenia porcji owoców i/lub warzyw podawanych uczestnikom. Warunki sanitarne wydawania posiłków oraz organizacja miejsc spożywania posiłków pod kątem zapewnienia prawidłowych warunków w związku z epidemią COVID-19 nie budziły zastrzeżeń. Na wszystkich turnusach pozostawiono materiały informacyjne – ulotki i plakaty - dotyczące: profilaktyki chorób odkleszczowych, bezpiecznych wakacji - wpływu nadmiernej ekspozycji ciała na promienie słoneczne, bezpiecznego pobytu nad wodą, w lesie, w górach. Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przygotowała i przeprowadziła łącznie 21 zajęć edukacyjnych dla uczestników wypoczynku, poruszających tematykę bezpiecznego wypoczynku, z czego 10 z udziałem przedstawicieli Komendy Powiatowej Policji w Pile.

W ramach nadzoru nad wypoczynkiem zwracano uwagę na dodatkowe zabezpieczenia zmniejszające ryzyko zakażenia wirusem SARS-CoV-2 zgodne z wytycznymi Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Edukacji Narodowej wydanymi dla organizatorów wypoczynku w 2021 r., między innymi na procedury zapobiegawcze, mające na celu minimalizację ryzyka zachorowania na COVID-19 oraz postępowanie w przypadku podejrzenia zakażenia koronawirusem tj. przeszkolenie kadry wypoczynku oraz uczestników i ich rodziców z zasad bezpieczeństwa i procedur w okresie pandemii, zapewnienie środków do dezynfekcji (rąk i powierzchni) oraz przestrzeganie właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej (w tym: zapewnienie ciepłej wody, mydła, ręczników jednorazowych, papieru toaletowego, odpowiedniej ilości umywalek i oczek ustępowych – zgodnie z informacją zawartą w zgłoszeniu). Przygotowanie skontrolowanych placówek w większości nie budziło zastrzeżeń: kierownicy wypoczynku opracowali i wdrożyli procedury bezpieczeństwa, zapobiegające szerzeniu się zakażenia wirusem SARS-CoV-2 (pomieszczenia w których odbywały się zajęcia były regularnie wietrzone, zapewniono bieżącą – średnio co godzinę lub częściej w razie potrzeby – dezynfekcję powierzchni dotykowych między innymi: klamek, stołów, materiałów edukacyjnych), zapewniono niezbędne, o szerokim spektrum działania (wiruso-, bakterio-, grzybobójczym) i w wystarczającej ilości środki do utrzymania higieny w obiekcie, w widocznych miejscach widoczne były instrukcje prawidłowego zakładania i zdejmowania maseczek i rękawic ochronnych, a przy punktach wodnych do mycia rąk oraz stanowiskach dezynfekcji - prawidłowego mycia i dezynfekcji rąk. Opiekunowie dzieci i uczestnicy wypoczynku zostali zapoznani z wdrożonym i obowiązującym regulaminem wypoczynku letniego podczas trwania epidemii. Do placówek przyjmowane były wyłącznie dzieci zdrowe, nie mające kontaktu z osobą chorą bądź przebywającą na kwarantannie. Dzieciom przychodzącym na wypoczynek mierzona była (za pisemną zgodą rodziców/opiekunów) temperatura ciała, rodzice/opiekunowie nie wchodzili na teren placówek, wyznaczono miejsca izolacji osób podejrzanych o zachorowanie na COVID-19. Ponadto, przeprowadzając kontrole,

zwracano uwagę na stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, warunki do prowadzenia żywienia, dokumentację do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu oraz formę zapewnienia opieki medycznej uczestnikom wypoczynku. W przypadku niespełniania któregoś z kryteriów zawartych w wytycznych przeciwepidemicznych dla organizatorów wypoczynku letniego wydano zalecenia w trybie pilnym, celem natychmiastowego ich uzupełnienia, zalecenia wykonano. Jeżeli chodzi o wytyczne dotyczące powierzchni co najmniej 4 m² przypadającej na uczestnika podczas prowadzenia zajęć w pomieszczeniu, pouczono organizatorów o dostosowaniu ilości uczestników w stosunku do metrażu pomieszczeń w sposób spełniający ten warunek. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości higieniczno-sanitarnych oraz technicznych.

W skontrolowanych placówkach wypoczynku zapewniono uczestnikom prawidłowe warunki pobytu, w tym: wypracowano procedury przeciwdziałające zakażeniu koronawirusem, zapewniono możliwość prawidłowego utrzymania higieny osobistej, prowadzenia zajęć rekreacyjnych, wyżywienia, opieki medycznej. W czasie trwania wypoczynku nie wpłynęła żadna interwencja ani skarga dotycząca niewłaściwych warunków sanitarnych w użytkowanych obiektach. Obiekty, w których wypoczywały dzieci i młodzież były właściwie przygotowane, nie odnotowano nieprawidłowości sanitarno-higienicznych, wypoczynek letni przebiegał prawidłowo i bezpiecznie.

Porównanie ilości turnusów i liczby uczestników wypoczynku zimowego i letniego w roku 2020 i 2021 zestawiono w tabeli nr 28.

Tabela nr 28. Ilość turnusów i liczba uczestników wypoczynku zimowego i letniego w roku 2020 i 2021

Rodzaj placówek	Rok 2020		Rok 2021	
	liczba turnusów skontrolowanych	Liczba uczestników wypoczynku	liczba turnusów skontrolowanych	Liczba uczestników wypoczynku
wypoczynek zimowy	20	1011	1	36
wypoczynek letni	24	445	30	900
RAZEM	44	1456	31	936

VII.11. Interwencje

W roku 2021 bezpośrednio do Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE w Pile wpłynęło 7 informacji, dotyczących nieprzestrzegania prawidłowych warunków higienicznosanitarnych na terenie objętych nadzorem placówek, były to w większości telefoniczne bądź listowne skargi anonimowe, a dotyczyły:

- temperatury w pomieszczeniu poniżej 18°C w trakcie matur odbywających się w dniach 04-06.05.2021 r.; temperatura otoczenia na zewnątrz w tym dniu, w którym wpłynęła skarga i w trakcie poprzedzającego weekendu wynosiła 25°C, przeprowadzono rozmowę telefoniczną z dyrektorem placówki i poinformowano o wartości minimalnej temperatury

wewnątrz sal lekcyjnych, zgodnie z § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych *szkołach* i placówkach, która wynosi 18°C. Dyrektor placówki oświadczył, iż zna zapis powyższego paragrafu i temperatura w pomieszczeniach gdzie odbywały się egzaminy nie była niższa niż dopuszczalna;

- nieprawidłowego składowania odpadów, niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego pojemników na odpady; przeprowadzono kontrolę sanitarną w trybie natychmiastowym, zalecono: wyznaczyć miejsce składowania odpadów w odległości minimum 10 m od okien i drzwi budynku z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi oraz placu zabaw dla dzieci/ terenu rekreacyjnego, (w trakcie kontroli - wskazano punkt w zacienionym miejscu), dostosować pojemności urządzeń do składowania odpadów lub częstotliwości wywozu odpadów w zależności od rodzaju i ilości wytwarzanych przez podmiot odpadów; zwrócono uwagę na prawidłową segregację wytwarzanych odpadów, powiadomiono gminę;
- niestosowania się do obowiązkowego zakrywania nosa i ust w czasie pandemii COVID - 19 przez rodziców przyprowadzających dzieci, poinformowano, że zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U.2021.861), na terenie placówki oświatowej obowiązuje nakaz stosowania osłony ust i nosa, chyba że kierujący placówką postanowi inaczej, natomiast egzekwowaniem tego nakazu od osób fizycznych zajmuje się policja;
- niestosowania się do obowiązku zasłaniania ust i nosa przez personel obiektu przeznaczonego dla dzieci, niewłaściwy stan sanitarny na terenie obiektu – brak dezynfekcji powierzchni dotykowych w części poczekalni, przeprowadzono kontrolę sanitarną, która wykazała brak stosowania osłony ust i nosa przez personel w trakcie obsługi, nałożono mandat karny;
- nieprzestrzegania wyznaczonego limitu osób przebywających jednocześnie w sali zabaw, przeprowadzono kontrolę sanitarną, która nie wykazała nieprawidłowości we wskazanym obszarze, pouczone, iż zgodnie z § 10 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii przed wejściem do obiektów i placówek informuje się o limicie osób oraz podejmuje środki zapewniające jego przestrzeganie;
- niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych w placówce, kontrola sanitarna wykazała, że w parterowej części budynku, trwał remont/adaptacja pomieszczeń przeznaczonych na placówkę. Według informacji placówka przygotowawana była zgodnie z projektem opracowanym przez biuro architektoniczne oraz posiadała uzgodnienie rzeczoznawcy do spraw ppoż oraz rzeczoznawcy do spraw sanitarno-higienicznych, po zakończeniu prac

- związanych z adaptacją pomieszczeń, właściciel zobowiązał się złożyć wniosek do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile, celem uzyskania właściwej opinii uzgadniającej spełnienie wymagań higieniczno – sanitarnych w placówce;
- nieprzestrzegania wytycznych dla placówek oświatowych w czasie pandemii COVID-19 - łączenie kilku grup po godzinie 15:00, brak dezynfekcji dywanów oraz złe przechowywanie pościeli, przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

VII.15. Współpraca z innymi sekcjami, instytucjami i mediami

W roku 2021 Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży współpracowała z sekcjami Higieny Żywności i Żywienia, Sekcją Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia oraz Sekcją Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego. W zakresie wspólnych kontroli z:

- Sekcją Higieny Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku – przeprowadzono ogółem 65 kontroli w szkołach lub placówkach posiadających bloki żywieniowe lub miejsca wydawania posiłków oraz bloków żywieniowych w miejscach zorganizowanego wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży, w roku sprawozdawczym podczas bieżących kontroli wydano zalecenia do jadłospisów dekadowych w: 1 punkcie wydawania posiłków w żłobku o zwiększenie porcji produktów nabiałowych oraz owoców i warzyw, w 2 punktach wydawania posiłków w szkołach podstawowych o zwiększenie porcji ryby, w 2 punktach wydawania posiłków w niepublicznych przedszkolach gdzie zalecono zwiększenie porcji ryby oraz owoców i warzyw, w 1 bloku żywieniowym w internacie zalecono zwiększenie porcji ryby oraz zmniejszenie ilości potraw smażonych w ciągu tygodnia. Ponadto prowadzono postępowanie administracyjne: wydano decyzję nakazującą na blok żywieniowy publicznego przedszkola, która obejmowała doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-technicznego ściany oraz sufity w pomieszczeniach bloku żywieniowego (kuchni właściwej, pomieszczeniu obróbki wstępnej warzyw i jaj, w dwóch pomieszczeniach wydawalni posiłków, w dwóch pomieszczeniach zmywalni naczyń, w magazynie środków spożywczych),;
- Sekcją Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przeprowadzono 51 kontroli obiektów stałych oraz wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży;
- Sekcją Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego 4 kontrole sprawdzające warunki techniczne w nowo oddanych placówkach – żłobkach, przedszkolach.

W roku 2021 wzorem lat ubiegłych Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży współpracowała z Komendą Powiatową Policji w Pile, Urzędami Miast i Gmin, a przede wszystkim dyrektorami szkół, współpraca polegała przede wszystkim na konsultacji i poradnictwie w związku z obecną sytuacją epidemiczną.

Ponadto na bieżąco przekazywano organom oraz osobom fizycznym prowadzącym placówki aktualne materiały, dotyczące funkcjonowania w trakcie epidemii, powyższe informacje umieszczano równie na stronie internetowej powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej. Współpraca z mediami w 2021 r. polegała na przesłaniu lokalnym mediom (prasa, lokalny portal internetowy) informacji dotyczących oceny warunków sanitarno-higienicznych wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży oraz działań podejmowanych przez organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej w celu zapewnienia jego prawidłowego przebiegu.

Podsumowanie

- Organy prowadzące placówki oświatowe dbając o bezpieczne i higieniczne warunki pobytu dzieci i młodzieży w ramach posiadanych środków finansowych dokonują sukcesywnych remontów, w tym modernizacji, bieżących napraw i konserwacji pomieszczeń, ich wyposażenia, zakupu i wymiany zużytego wyposażenia.
- Na podniesienie standardu technicznego oraz poprawę warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach wpływ mają podejmowane prace naprawczo - remontowe, realizowane także dzięki regularnym kontrolom organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz decyzjom Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, nakazującym podjęcie działań naprawczych.
- Z końcem grudnia 2021 r. upływały terminy wykonania nakazów decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile z lat ubiegłych dążących do poprawy stanu sanitarno – technicznego obiektów. Część nakazów prawomocnych decyzji zostało zrealizowanych.
- W trakcie kontroli sanitarnych zwracano uwagę na wdrożone procedury, dotyczące minimalizowania szerzenia się zakażenia koronawirusem - przygotowanie placówki w nawiązaniu do aktualnej sytuacji epidemicznej.
- Zgodnie z § 18 ust. 2a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1604), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile wydał 514 opinii (512 pozytywnych, 2 negatywne), dotyczących zawieszenia zajęć w placówkach na czas oznaczony w przypadku, gdy w związku z aktualną sytuacją epidemiczną mogło być zagrożone zdrowie uczniów.

VIII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Zakres działania w dziedzinie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego określa ustawa z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r., poz. 195). Zadania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w 2021 r. obejmowały w szczególności:

1. opiniowanie miejscowych planów zagospodarowanie przestrzennego;
2. uczestniczenie w postępowaniu w sprawie oddziaływania na środowisko inwestycji mogących znacząco pogorszyć stan środowiska;
3. uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, dotyczącej budowy i zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych (obiekty przemysłowe, obiekty służby zdrowia, użyteczności publicznej, oświaty i wychowania, obiekty nauki, obiekty usługowe);
4. uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych różnego przeznaczenia;
5. wydawanie opinii o spełnieniu wymagań obowiązujących przepisów w lokalach żłobków, przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych i innych placówek oświatowych; zakładów kosmetycznych, fryzjerskich i odnowy biologicznej oraz innych lokali usługowych;
6. uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
7. udzielanie zainteresowanym (inwestorom, projektantom, itp.) wyjaśnień w zakresie obowiązujących przepisów i wymagań sanitarnohigienicznych;
8. współpraca z organami administracji państwowej i lokalnej oraz innymi organami inspekcji.

Podczas realizacji swoich zadań skupiano się przede wszystkim na ochronie zdrowia ludzi poprzez egzekwowanie wymogów higieniczno-zdrowotnych oraz higieny środowiska dla ww. kierunków działania.

W 2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile wydał 7 opinii sanitarnych dotyczących uzgodnienia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych pomieszczeń

przeznaczonych m.in. na: obiekty produkcji i obrotu artykułami spożywczymi, niepubliczne przedszkole:

- 1 opinię sanitarną stwierdzającą spełnienie wymagań pod względem higienicznym i zdrowotnym pomieszczeń przeznaczonych na Niepubliczne Przedszkole „Złota Rybka” z siedzibą w Pile;
- 4 opinie sanitarne z zastrzeżeniami dotyczącymi pomieszczeń przeznaczonych na działalność z danego zakresu, zastrzeżenia dotyczyły przede wszystkim: wentylacji pomieszczeń sanitarnych; wentylacji pomieszczeń przeznaczonych na usługi oraz pomieszczeń przeznaczonych na pracę bądź inne zastrzeżenia wynikające z rodzaju danej działalności;
- 2 opinie odmawiające uzgodnienia dokumentacji projektowej ponieważ stwierdzono szereg nieprawidłowości oraz niespełnienie warunków wynikających z przepisów szczególnych, które dyskwalifikowały projektowane pomieszczenia na prowadzenie w nich danej działalności.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile uzgodnił w 2021 r.:

- 1 dokumentację projektową dotyczącą projektu budowlanego inwestycji pn.: budowa punktu zlewnego w m. Dobrzyca. Dokumentacja została uzgodniona pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, spełniała bowiem wymagania określone obowiązującymi przepisami;
- wydał opinię pod względem spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych oraz przydatności lokalu przeznaczonego na komorę przeładunkową, zlokalizowaną przy ul. Przemysłowej w Pile.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile sprawując zapobiegawczy nadzór sanitarny w 2021 roku uczestniczył w 16 kontrolach obiektów zgłoszonych do użytkowania. Wydano 16 opinii sanitarnych pod względem spełniania wymagań higienicznych i zdrowotnych oraz zgodności z przedłożoną dokumentacją a także obowiązującymi przepisami.

W 2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile przeprowadził:

- kontrole dotyczące spełnienia wymagań określonych w przepisach w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, przepisach o ochronie środowiska, przepisach o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i przepisach techniczno-budowlanych, zapewniających bezpieczne i higieniczne warunki nauki i pracy szkół niepublicznych z uprawnieniami szkół publicznych;
- 1 kontrolę dotyczącą spełnienia wymagań określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (Dz. U. z 2017 r., poz. 2166) obiektu Hotel Arche w Pile.

Ponadto wydano:

- zaświadczenie w formie opinii sanitarnej stwierdzającego, że pomieszczenia firmy Vataha A.W. Mielniczuk spółka jawna, zlokalizowane na Placu Zwycięstwa 11/1a, 64-920 Piła, przeznaczone na sklep myśliwski, spełniają wymagania określone w przepisach sanitarnych w zakresie obrotu materiałami wybuchowymi, bronią i amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym;
- opinię sanitarną dotyczącą spełnienia wymagań określonych w przepisach w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, przepisach o ochronie środowiska, przepisach o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i przepisach techniczno-budowlanych, zapewniających bezpieczne i higieniczne warunki nauki i pracy dla dodatkowych pomieszczeń niepublicznej Szkoły Języków Obcych;
- opinię sanitarną dotyczącą budowy zbiornika bezodpływowego na nieczystości ciekłe o pojemności do 10 m³ na działce nr 45 obręb 38 Piła przy al. Poznańskiej;
- opinię sanitarną dotyczącą pomieszczeń Parafii Rzymskokatolickiej w Pile;
- wydano 3 decyzje stwierdzające spełnienie wymagań sanitarno-lokalowych przez pomieszczenia przeznaczone na placówki pobytu dla dzieci – żłobki;
- wydano 26 postanowień rozpatrujących w sposób milczący zawiadomienie o zakończeniu budowy.

Wszystkie obiekty budowlane realizowane były na podstawie opracowanej i uzgodnionej dokumentacji projektowej. Uzgodnienia dokonywane były głównie przez rzeczoznawcę d/s sanitarnohigienicznych. Wszystkie obiekty posiadały decyzję o pozwoleniu na budowę wydaną przez stosowny urząd. Obiekty realizowane były zgodnie z założeniami projektowymi uzgodnionymi przez rzeczoznawcę d/s higienicznych i zdrowotnych lub przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 2373) Państwowi Powiatowi Inspektorzy Sanitarni wypowiadają się w formie opinii sanitarnej co do obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz uzgodnienia warunków higienicznych i zdrowotnych przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W 2021 roku wydano ogółem 96 opinii sanitarnych w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym:

- opinie sanitarne stwierdzające konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, które podają zakres raportu o oddziaływaniu inwestycji na środowisko;
- 77 opinii sanitarnych proponuje odstąpić od konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko;
- 15 opinii dotyczyło uzgodnienia warunków higienicznych i zdrowotnych przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W 2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile wydał 128 postanowień odnośnie uzgodnienia warunków zabudowy, na terenie dla którego brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla danej inwestycji. 23 postanowienia dotyczyły uzgodnienia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych lokalizacji inwestycji celu publicznego. Postanowienia wydane jako pozytywne, we wszystkich 128 rozpatrywanych przypadkach.

W 2021 r. analizie i ocenie poddano 34 wnioski dotyczące zaopiniowania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz 25 wniosków dotyczących uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego danej gminy. Łączna liczba wydanych opinii wynosi 59.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 ze zm.) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile wydał 25 opinii sanitarnych ustalających zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla danej gminy. Wydane opinie nie posiadały zastrzeżeń, przedłożona dokumentacja uzgodniona została bez zastrzeżeń.

W roku 2021 wydano ogólnie 24 decyzje płatnicze, które w rozumieniu art. 104 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.) należy traktować jako decyzję. Wydane decyzje płatnicze oraz rachunki dotyczyły opłat za wykonywane czynności w pionie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, a mianowicie: 17 rachunków wraz z decyzją płatniczą za czynności związane z kontrolą obiektu/pomieszczeń w związku z dopuszczeniem go/ich do użytkowania i 7 rachunków wraz z decyzją płatniczą za uzgodnienie projektu technologicznego/budowlanego.

Ponadto w 2021 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile wydał 3 decyzje dotyczące ustawienia tymczasowych, nieskanalizowanych ustępów publicznych w postaci przenośnych kabin sanitarnych na skanalizowanych terenach publicznych miasta Piły.

Tabela 29. Liczba opinii, postanowień, decyzji i pism w latach 2020-2021

Wyszczególnienie		2020 r.	2021 r.
Ogółem uzgodniono i zaopiniowano w drodze decyzji, postanowień i opinii sanitarnych,		379	393
w tym w drodze opinii sanitarnej:	dokumentacje projektowe	12	8
	projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	19	34
	konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko	13	4
	odstąpienie od konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko	50	77
	kontrole obiektów budowlanych w związku z dopuszczeniem ich do użytkowania	3	16
	dotyczące innych spraw	4	9
	dokumentacja dotycząca środowiskowych uwarunkowań inwestycji	11	15
	uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	30	25
w drodze postanowienia:	warunki zabudowy dla terenów, dla których brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	140	128
	projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	0	0
	dotyczące innych spraw	0	0
	milczące załatwienie sprawy	34	26
w drodze decyzji:	decyzje opłatowe	24	24
	decyzja odbiorowa	5	3
	dotyczące innych spraw	2	3
pisma	współpraca urzędy miejskie, gminne, starostwo, inne instytucje	13	8
	współpraca interesanci	14	4
	współpraca z innymi instytucjami	0	1
	współpraca z własnymi jednostkami PSSE, WSSE,	5	8

IX. ODDZIAŁ LABORATORYJNY

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pile wykonuje badania laboratoryjne zgodnie z wymaganiami systemu zarządzania określonymi w normie PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02. Wysokie kompetencje personelu do wykonywania ważnych wyników analiz potwierdza Certyfikat Akredytacji nr AB 616 wydany przez Polskie Centrum Akredytacji oraz pozytywne wyniki uzyskiwane w krajowych i międzynarodowych badaniach biegłości. Wykaz badań akredytowanych znajduje się w Zakresie Akredytacji Laboratorium Badawczego nr AB 616, wydanie 21 z dnia 13 kwietnia 2021 r.

W 2021r. Laboratorium potwierdziło kompetencje techniczne do wykonywania badań poprzez udział w badaniach biegłości zorganizowanych przez:

1. LGC – Wielka Brytania /UKAS 0001/ - dla oznaczeń wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych.
2. LGC – Wielka Brytania /UKAS 0001/ - dla oznaczeń mikrobiologicznych wody pitnej (bakterie grupy coli, Escherichia coli, enterokoki, ogólna liczba mikroorganizmów w 36 °C i 22°C, Legionella sp., Clostridium perfringens, Pseudomonas aeruginosa).
3. Eurofins OBiKŚ Polska Sp. z o.o. /PT 011/ - dla oznaczeń fizykochemicznych wody (pH, przewodność, barwa, mętność, wapń, magnez, żelazo ogólne, mangan, twardość ogólna, utlenialność, chlorki, jon amonowy, azotany, azotyny, cyjanki wolne, siarczany).
4. Centralny Ośrodek Badań Jakości w Diagnostyce Mikrobiologicznej – Program POLMICRO/SSE 2021 - dla identyfikacji szczepów bakteryjnych (obecność pałeczek Salmonella i Shigella).

IX.1. Laboratorium Badania Wody i Gleby

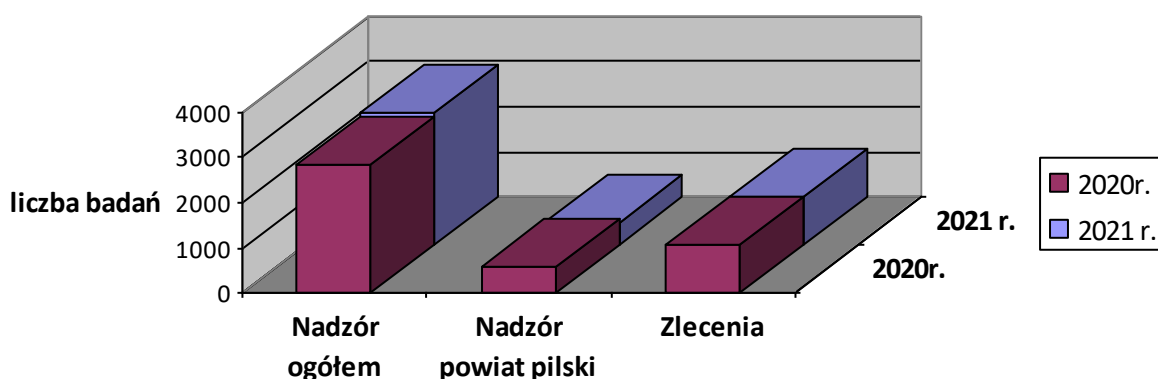
W ramach nadzoru sanitarnego i zapobiegawczego pełnionego przez Państwową Inspekcję Sanitarną w obszarze zadań realizowanych z zakresu zdrowia publicznego oraz w ramach działalności usługowej wykonywano badania próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody z pływalni i z kąpielisk oraz miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpielii.

Badania próbek wody ramach nadzoru sanitarnego i zapobiegawczego wykonywano dla Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych w Pile, Chodzieży, Czarnkowie, Międzychodzie, Wągrowcu i Złotowie.

Wykonano 4024 badania, co stanowi 2,7 % wzrost ogólnej ilości badań w stosunku do roku ubiegłego. Niewielki wzrost badań nastąpił zarówno w części nadzorowej - ok. 3,0 %, jak i usługowej - ok. 1,7%. W ramach nadzoru sanitarnego przeprowadzono 2941 badań próbek wody, a na zlecenie 1083 badania. Szczegóły dotyczące ilości poszczególnych rodzajów badań przedstawia poniższa tabela oraz wykres.

Tabela 30. Badania laboratoryjne przeprowadzone w roku 2020 i 2021

	Ilość badań wykonanych					
	W ramach nadzoru				Na zlecenia	
	dla PSSE: Pila, Chodzież, Czarnków, Międzychód, Wągrowiec, Złotów		dla PSSE Pila			
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Chemiczne	489	527	46	23	187	210
Fizyczne	1035	1061	239	137	330	298
Mikrobiologiczne	1330	1353	286	351	548	575
Ogółem:	2854	2941	571	511	1065	1083

Wykres 8. Badania laboratoryjne przeprowadzone w latach 2020 - 2021

IX.2. Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii

Wykonywano laboratoryjne badania sanitarno-epidemiologiczne, zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2021 r., poz. 2069 z późn. zm.). Badania wykonywane były w ramach nadzoru epidemiologicznego pełnionego przez Państwową Inspekcję Sanitarną dla Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych w Pile, Chodzieży, Czarnkowie, Międzychodzie i Złotowie. W ramach działalności usługowej prowadzono badania kału do celów sanitarno-epidemiologicznych oraz badania skuteczności sterylizacji. Dodatkowo wykonywano badania

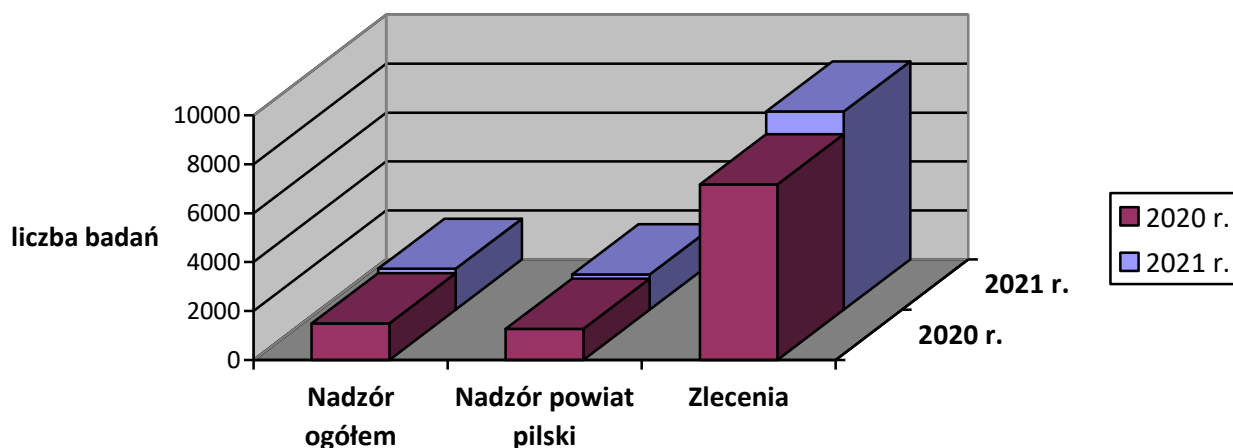
skuteczności sterylizacji na potrzeby kontroli wewnętrznej Oddziału Laboratoryjnego PSSE w Pile. Zanotowano wzrost ilości badań wykonywanych z nadzoru oraz na zlecenia w odniesieniu do roku ubiegłego. Ogółem wykonano 9766 badań, co stanowi 12,8 % wzrost ilości badań. W ramach nadzoru wykonano 1410 badań w kierunku obecności pałeczek Salmonella, Shigella (13,5 % wzrost), 259 badań skuteczności sterylizacji w ramach kontroli wewnętrznej (5,7% wzrost) oraz 8097 badań na zlecenia (13,0 % wzrost).

Szczegóły dotyczące ilości poszczególnych rodzajów badań w porównaniu do roku ubiegłego przedstawia poniższa tabela oraz wykres.

Tabela 31. Badania laboratoryjne przeprowadzone w 2020 i 2021 roku

Rodzaj badań	Ilość badań wykonanych					
	W ramach nadzoru				Na zlecenia	
	dla PSSE: Pila, Chodzież, Czarnków, Międzychód, Złotów		dla PSSE w Pile			
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Badania w kierunku skuteczności sterylizacji	245*	259*	245*	259*	479	543
Badania w kierunku obecności pałeczek Salmonella , Shigella	1242	1410	1023	1185	6689	7554
Ogółem:	1487	1669	1268	1444	7168	8097

*badania przeprowadzone w ramach kontroli wewnętrznej w Oddziale Laboratoryjnym

Wykres 9. Badania laboratoryjne przeprowadzone w latach 2020 -2021

X. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Działalność z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia podejmowana przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Pile ukierunkowana była na kształtowanie właściwych postaw i zachowań prozdrowotnych w celu umocnienia zdrowia jednostki i społeczeństwa na terenie powiatu pilskiego. Realizowane przedsięwzięcia oparto o wytyczne Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Poznaniu oraz potrzeby środowiska lokalnego. W 2021 roku działania z zakresu profilaktyki nikotynowej, profilaktyki zażywania substancji psychoaktywnych, profilaktyki HIV/AIDS, profilaktyki nadwagi i otyłości, profilaktyki chorób nowotworowych oraz promocji zdrowia zostały ograniczone w związku z trwaniem w kraju stanu epidemii.

X.1. Realizacja programów edukacyjnych o zasięgu krajowym

W 2021 roku realizowano pięć programów edukacyjnych o zasięgu krajowym, inicjowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny: Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS, Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”, Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”, Program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”, Program edukacyjny „Ars, czyli jak dbać o miłość?”.

X.1.1. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS

Podejmowane działania mają na celu wzrost poziomu wiedzy na temat wirusa HIV i choroby AIDS u ogółu społeczeństwa oraz zmiany postaw, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za własne zdrowie i życie. Proponowane przedsięwzięcia ukierunkowane są również na ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV poprzez promowanie anonimowego i bezpłatnego testowania w kierunku HIV w Punktach Konsultacyjno-Diagnostycznych na terenie całego kraju.

X.1.1.1. Akcja informacyjno - edukacyjna „Bezpieczne Walentynki 2021”

W ramach akcji opracowano informację „Bezpieczne Walentynki 2021” oraz prezentację multimedialną pt. „Profilaktyka HIV/AIDS i chorób przenoszonych drogą płciową”. Opracowane materiały oraz materiały Krajowego Centrum ds. AIDS takie jak quiz „Sprawdź co wiesz

o HIV/AIDS i innych chorobach przenoszonych drogą płciową!”, broszura „Zakażenia przenoszone drogą płciową” oraz 5 plakatów laureatów konkursu „Nie daj szansy AIDS” przesłano do 15 szkół ponadpodstawowych powiatu pilskiego oraz do 10 redakcji lokalnych mediów (Gazety, Tygodnika, Radia i TV). Wszystkie informacje przesłane do szkół i lokalnych mediów zamieszczono również na stronie internetowej i na portalu społecznościowym Facebook PSSE w Pile. Odnotowano 89 odsłon na stronie internetowej i 392 odsłony na portalu społecznościowym Facebook. Łącznie w działaniach wzięło udział 506 osób.

X.1.1.2. Międzynarodowy Dzień Pamięci o Zmarłych na AIDS

Celem corocznej akcji jest zwiększenie świadomości społeczeństwa o HIV/AIDS oraz upamiętnienie wszystkich osób, które odeszły z powodu choroby AIDS. W 2021 r. dzień ten przypadł na 16 maja. Na stronie internetowej PSSE w Pile zamieszczono informację, która jest krótkim apelem do osób młodych, które często żyją w przeświadczeniu, że HIV ich nie dotyczy. Zostały tam również zamieszczone materiały dotyczące podstawowych informacji na temat HIV/AIDS oraz najbliższego Punktu Konsultacyjno - Diagnostycznego i aktualnej sytuacji epidemiologicznej. Dzień ten jest też okazją do ukazania problemów dotyczących osób zakażonych, które często są dyskryminowane i wobec których łamane są prawa człowieka.

X.1.1.3. Światowy Dzień AIDS - 01 grudnia 2021 r.

Celem tego dnia jest uwrażliwienie społeczeństwa na problem zakażeń wirusem HIV oraz solidaryzowanie się z ludźmi dotkniętymi tą chorobą. Do wszystkich szkół ponadpodstawowych powiatu pilskiego przesłano informacje o obchodach Światowego Dnia AIDS wraz z opracowaną krzyżówką tematyczną, która w kreatywny i przyjemny sposób pomaga przyswajać wiedzę. Zaproszono do włączenia się w działania na rzecz poszerzania wiedzy młodzieży z zakresu profilaktyki zakażeń HIV i choroby AIDS, zachęcono do przeprowadzenia w szkołach działań edukacyjno - informacyjnych. Na stronie internetowej PSSE w Pile została zamieszczona informacja dotycząca Światowego Dnia AIDS, krzyżówka edukacyjna oraz informacja o XXVIII Konferencji „Człowiek żyjący z HIV w rodzinie i społeczeństwie” organizowanej przez Polską Fundację Pomocy Humanitarnej „Res Humanae”.

X.1.1.4. Inne działania z zakresu profilaktyki HIV/AIDS

Włączono się w realizację XIX wojewódzkiego konkursu na infografikę pt. „Nie daj szansy AIDS”. Zadanie konkursowe polegało na wykonaniu przez uczniów infografiki przedstawiającej informacje z jednej wybranej grupy tematycznej w dowolnym programie graficznym. Pierwsza grupa tematyczna miała dotyczyć znaczenia terminów HIV, AIDS oraz choroby przenoszone drogą płciową (STD), druga dróg zakażenia wirusem HIV, trzecia sytuacji, w których dochodzi do zakażenia HIV, a czwarta praw i obowiązków osoby żyjącej z HIV. Adresatami konkursu byli

uczniowie szkół ponadpodstawowych. Regulamin konkursu „Nie daj szansy AIDS” przesłano do 15 szkół ponadpodstawowych powiatu pilskiego, zamieszczono na stronie internetowej oraz portalu społecznościowym Facebook PSSE w Pile. W etapie szkolnym wzięło udział 180 uczniów. Na etap powiatowy wpłynęły prace 22 uczniów z 6 szkół ponadpodstawowych. Wyłoniono laureatów konkursu I, II, III miejsca oraz przyznano dwa wyróżnienia. Nagrody dla laureatów zostały ufundowane przez PSSE w Pile. Praca laureatki I miejsca uczennicy Agaty Martenka z Zespołu Szkół Budowlanych w Pile przesłana została na etap wojewódzki do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Poznaniu, w którym reprezentantka zdobyła wyróżnienie.

I miejsce – Agata Martenka

II miejsce – Paulina Sobieszczyk

III miejsce – Oliwia Ciepłuch

Rysunek 18 Prace konkursowe „Nie daj szansy AIDS”

Rozpropagowano Ogólnopolski Konkurs na komiks dotyczący problematyki HIV/AIDS. Działanie zainicjowane zostało przez Krajowe Centrum ds. AIDS. Regulamin konkursu przesłano do 16 szkół ponadpodstawowych powiatu pilskiego. Adresatami konkursu byli uczniowie, którzy w dniu ogłoszenia konkursu ukończyli 16 lat. Celem konkursu było zwiększenie świadomości ogółu społeczeństwa na temat HIV/AIDS w tym między innymi na temat testów w kierunku HIV, upowszechnienie informacji w zakresie leczenia antyretrowirusowego, postępowania poekspozycyjnego, upowszechnianie adresów i numerów kontaktowych do organizacji i instytucji

pomocowych, na przykład Telefonu Zaufania, strony internetowej Krajowego Centrum ds. AIDS. Informacja o konkursie zamieszczona została na stronie internetowej PSSE w Pile oraz na portalu społecznościowym Facebook. Realizowano działania informacyjne pod hasłem „Czy wiesz, że...”, które są kontynuacją kampanii profilaktycznej HIV/AIDS z 2020 r. Na stronie internetowej oraz na portalu społecznościowym Facebook PSSE w Pile zamieszczono informacje dotyczące kampanii, Europejskiego Tygodnia Testowania w kierunku HIV w dniach 22-29 listopada 2021r., plakaty graficzne. Zaproszenie do włączenia się w realizację kampanii przesłano do 15 szkół ponadpodstawowych powiatu pilskiego. Zorganizowano jedno szkolenie w ramach Projektu „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - Kontra HIV”. Celem projektu jest uzyskanie przez młodzież aktualnej wiedzy na temat HIV/AIDS, nabycie umiejętności podejmowania świadomych decyzji zmniejszających ryzyko zakażenia wirusem HIV i szerzenia chorób przenoszonych drogą płciową. Uzyskana podczas spotkania wiedza zgodnie z ideą edukacji rówieśniczej ma być przekazywana kolegom, znajomym w środowisku szkolnym. W ramach szkolenia przeprowadzono wykład na podstawie prezentacji multimedialnej, ćwiczenia problemowe i ankietyzację dotyczącą poziomu wiedzy uczniów przed i po szkoleniu. Działaniem edukacyjnym objęto 19 uczniów klasy I technikum w Zespole Szkół Technicznych w Pile.

Rysunek 19 i 20 Szkolenie „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia- Kontra HIV” w Zespole Szkół Technicznych w Pile

X.1.2. Program edukacyjny „Trzymaj Formę !”

Celem programu jest edukacja młodzieży szkolnej i ich rodzin w zakresie kształtowania nawyków zdrowotnych poprzez promocję aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. Program adresowano do młodzieży szkół podstawowych (klasy V – VIII) i ich rodziców. W powiecie pilskim w roku szkolnym 2020/2021 do Programu przystąpiło 9 szkół podstawowych. Szkoły zgłosiły się poprzez formularz rejestracyjny. Informację z realizacji programu sporządziło 6 szkół. Programem objęto 1407 uczniów, 17 nauczycieli oraz 87 rodziców. W roku szkolnym 2020/2021 szkoły otrzymały Certyfikaty uczestnictwa w programie. Program realizowano w oparciu o materiały z lat ubiegłych i materiały zamieszczone na stronie internetowej programu edukacyjnego.

X.1.3. Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”

Program adresowany jest do uczniów klas IV szkół podstawowych. Jego celem jest opóźnianie i zapobieganie inicjacji tytoniowej oraz zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów w zakresie zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów. W roku szkolnym 2020/2021 program realizowano w 9 szkołach podstawowych powiatu pilskiego. Działaniami programowymi objęto 249 uczniów klas IV szkół podstawowych, 115 rodziców i 9 nauczycieli. Program zawiera sześć scenariuszy zajęć do realizacji z uczniami oraz przewiduje organizację dwóch spotkań z rodzicami. W trakcie cyklu zajęć dzieci przeprowadzają wywiady z osobami niepalącymi, liczą koszty jakie generuje palenie papierosów, pracują w grupach przy tworzeniu antyreklamy dla papierosów. Materiały do programu udostępnione były przez Główny Inspektorat Sanitarny w wersji elektronicznej na stronie internetowej.

Rysunek 21 Materiały do programu „Bieg po zdrowie”

X.1.4. Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”

W roku szkolnym 2020/2021 w ogólnopolskim programie wzięło udział 10 placówek przedszkolnych. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Zorganizowano 3 narady inauguracyjne program dla 5 nowych nauczycieli realizujących program. Podczas narad omówiono cel i główne założenia programowe, metodykę realizacji programu, zachęcono nauczycieli do obejrzenia webinarium #po1profilaktyka. Nauczyciele realizujący program w 8 przedszkolach przeszkoleni zostali podczas zeszłorocznej edycji programu. Łącznie na terenie powiatu pilskiego program realizowało 10 przedszkoli, w tym dwa przedszkola po raz pierwszy. Działaniami edukacyjnymi objęto 347 dzieci i 184 rodziców. Przeprowadzono 4 wizytacje wraz z oceną realizacji programu, co stanowi 40% wszystkich placówek przedszkolnych realizujących program. Podczas roku szkolnego rozdysponowano 279 szt. broszur „Skąd się biorą produkty ekologiczne” do 8 placówek przedszkolnych. Dwie placówki wykorzystały materiały otrzymane w poprzedniej edycji.

X.1.5. Program edukacyjny „Ars, czyli jak dbać o miłość?”

Głównym celem programu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez młodzież szkół ponadpodstawowych. W realizacji VIII edycji programu wzięło udział 8 szkół ponadpodstawowych: 2 szkoły branżowe, 2 licea i 4 technika. Na realizację programu w dwóch szkołach poświęcono od 8 do 10 godzin lekcyjnych w pozostałych do 6 godzin lekcyjnych. Działaniami edukacyjnymi objęto 426 uczniów. Realizacja programu odbyła się w oparciu o dostępne materiały informacyjno-edukacyjne przekazane do szkół w poprzednich edycjach oraz na podstawie materiałów zamieszczonych na stronie internetowej.

X.2. Realizacja programów edukacyjnych o zasięgu wojewódzkim

W 2021 roku realizowano trzy programy edukacyjne o zasięgu wojewódzkim: Program edukacyjny „Wybierz Życie - Pierwszy Krok”, Program „Mamo, Tato – co Wy na to?” oraz Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”.

X.2.1. Program edukacyjny „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Program skierowany jest głównie do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu profilaktyki pierwotnej raka szyjki macicy i innych skutków zakażeń HPV. W roku szkolnym 2020/2021 do realizacji programu przystąpiły 3 szkoły ponadpodstawowe z terenu powiatu pilskiego. Edukacją objęto 328 uczniów 100 rodziców i 4 nauczycieli. Szkolni koordynatorzy programu prowadzili tematyczne pogadanki i pokazy prezentacji multimedialnych, quizy, realizowano scenariusze zajęć zawarte w poradniku dla nauczyciela, zamieszczano informacje na stronach internetowych i portalach społecznościowym Facebook szkół. Szkoły realizowały program w oparciu o materiały przekazane w latach ubiegłych /zakładki dla uczniów, scenariusze zajęć, plakaty, prezentacja multimedialna/.

X.2.2. Program „Mamo, Tato – co Wy na to?”

Program kierowany jest do dzieci 5 - 6 letnich, ich rodziców i opiekunów. W roku szkolnym 2020/2021 programem objęto 33 przedszkola i 16 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych. Celem ogólnym Programu jest zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów dzieci 5 - 6 letnich na specyfikę ich rozwoju, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy. Celem Programu jest również podniesienie poziomu wiedzy osób dorosłych na temat wybranych elementów rozwoju dzieci, budowanie relacji pełnych wzajemnego szacunku i poczucia bezpieczeństwa oraz uświadomienie rodzicom roli jaką odgrywają w rozwoju własnego dziecka. Pomocą do realizacji treści programowych są odblaski - puzzle i broszura dla dzieci oraz rodziców, która zawiera

zagadnienia związane ze zdrowiem psychicznym, higieną jamy ustnej, żywieniem dzieci w wieku przedszkolnym, prawidłowym rozwojem mowy, szczepieniami ochronnymi i chorobami pasożytniczymi. Dla kadry pedagogicznej przygotowano prezentację multimedialną oraz list do dyrektorów i nauczycieli przedszkolnych zapraszający do udziału w Programie. Programem objęto 947 dzieci w wieku 5 - 6 lat oraz 970 rodziców, łącznie 1917 osób.

Rysunek 22. Logo programu edukacyjnego „Mamo, Tato - co Wy na to?”

W jedenastu placówkach odbyły się indywidualne narady dla 14 nauczycieli wychowania przedszkolnego. Podczas narad przekazano informacje o programie oraz materiały dydaktyczne (broszury „Mamo, Tato...” i puzzle - odblaski). Podczas 10 wizytacji w placówkach przedszkolnych udzielano poradnictwa i instruowano nauczycieli o sposobie wykorzystania materiałów.

X.2.3. Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”

Celem programu jest wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. W roku szkolnym 2020/2021 do realizacji programu przystąpiło 18 przedszkoli i 9 oddziałów zerowych w szkołach podstawowych. Adresatami programu były dzieci w wieku przedszkolnym oraz ich rodzice i opiekunowie. W ramach realizacji programu odbyło się 11 narad z 11 przedszkolnymi koordynatorami programu. Podczas narad omówiono założenia programowe, metodykę realizacji, materiały edukacyjne i sposób ich wykorzystania. W pozostałych placówkach koordynatorzy korzystali z ramowych założeń realizacji programu uzyskanych w poprzednich edycjach programu. Łącznie działaniami objęto 900 dzieci przedszkolnych i 490 rodziców. Przeprowadzono 2 wizytacje w przedszkolach wraz z oceną realizacji Przedшкольного Programu Edukacji Antytytoniowej.

Rysunek 23. Logo Programu przedszkolnej edukacji antytytoniowej pt. „Czyste powietrze wokół nas”

W roku szkolnym 2020/2021 ze względu na zaistniałą sytuację epidemiologiczną nie organizowano zajęć edukacyjnych w placówkach przedszkolnych. Wszystkim przedszkolnym koordynatorom przekazano materiały do realizacji treści programowych. Łącznie wydano 583 sztuki kserokopii kart pracy (kolorowanka - smok Dinek, 8 plakatów, ramki z napisem „Proszę, nie pal przy mnie”, „Znajdź 10 różnic”, labirynt, kwiatek) dla dzieci oraz 593 ulotki dla rodziców (98 ulotek „Wiesz o tym?”, 98 ulotek „Palenie uzależnia”, 64 ulotki „Pamiętaj!”, 327 ulotek „Nie zawsze wędzone trzyma dłużej” oraz 6 ulotek „Palenie zabija”).

X.3. Realizacja interwencji nieprogramowych

X.3.1. Profilaktyka palenia tytoniu

Celem działań jest zwiększenie odsetka osób, które nigdy nie wypaliły żadnego papierosa, zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy (aktywne i bierne palenie) oraz edukacja w zakresie szkodliwości używania e-papierosów. Każdego roku w dniu 31 maja przypada Światowy Dzień bez Tytoniu. Informację o obchodach i przesłaniu Światowego Dnia Bez Tytoniu 2021 przygotowaną przez PSSE w Pile przesłano do 34 szkół podstawowych i 15 szkół ponadpodstawowych na terenie powiatu pilskiego w celu rozpowszechnienia i podjęcia działań edukacyjnych w szkołach. Wiadomości zawarte w informacji dotyczyły ochrony młodzieży przed manipulacjami branży tytoniowej oraz zapobieganie używaniu tytoniu i nikotyny. Informacja o Światowym Dniu Bez Tytoniu zamieszczona została również na stronie internetowej i portalu społecznościowym Facebook PSSE w Pile. Zorganizowano w Zespole Szkół Gastronomicznych w Pile dwa spotkania edukacyjne z uczniami. Podczas zajęć wyjaśniono definicje uzależnienia, omówiono konsekwencje palenia tytoniu i e-papierosów: zdrowotne /choroby jakie są wywoływane przez tytoń i nikotynę/, ekonomiczne /kalkulacja kosztów/, społeczne /problem biernego palenia/. Przedstawiono sposoby walki z nałogiem nikotynowym. W spotkaniach wzięło udział ogółem 38 osób. Przeprowadzono etap powiatowy wojewódzkiego konkursu „Palić, nie palić – oto jest pytanie?” dla uczniów klas V szkół podstawowych. Zadaniem konkursowym było samodzielne przygotowanie prezentacji multimedialnej promującej zdrowy styl życia wolny od nałogu palenia papierosów i inhalowania e-papierosami. Na etap powiatowy nadesłano 7 prac z 6 szkół podstawowych. W etapie szkolnym uczestniczyło 85 uczniów. Praca Martyny Łuczak ze Szkoły Podstawowej Nr 4 w Pile zajęła I miejsce w etapie powiatowym konkursu i została wysłana do Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Poznaniu na etap wojewódzki. Uczniowie w etapie powiatowym konkursu otrzymali dyplomy oraz nagrody ufundowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile.

Realizowano działania w ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia, który przypadał w dniu 18 listopada 2021r. Jego celem jest organizowanie przedsięwzięć promujących styl życia wolny od dymu tytoniowego. Przeprowadzono zajęcia edukacyjne w placówkach oświatowych.

Podczas zajęć przekazano informację o akcji Światowy Dzień Rzucania Palenia, Omówiono konsekwencje zdrowotne palenia tytoniu oraz wdychania dymu nikotynowego, negatywny wpływ e – papierosów na organizm człowieka. Przedstawiono cykl uzależnienia od nikotyny, korzyści wynikające z rzucenia palenia oraz metody rzucania palenia. Zachęcano uczniów do dyskusji na temat uzależnienia od papierosów, jak i samej akcji. Wykonywano ćwiczenie dotyczące kosztów palenia tytoniu. Zorganizowano zajęcia w trzech placówkach oświatowych: w Zespole Szkół w Starej Łubiance zorganizowano 2 spotkania w których uczestniczyło 34 uczniów, w Zespole Szkół Ekonomicznych w Pile, odbyły się 4 spotkania w których uczestniczyły 224 osoby, a w Zespole Szkół Gastronomicznych w Pile zorganizowano 3 spotkania dla 92 osób. Ogółem w zajęciach edukacyjnych uczestniczyło 350 osób.

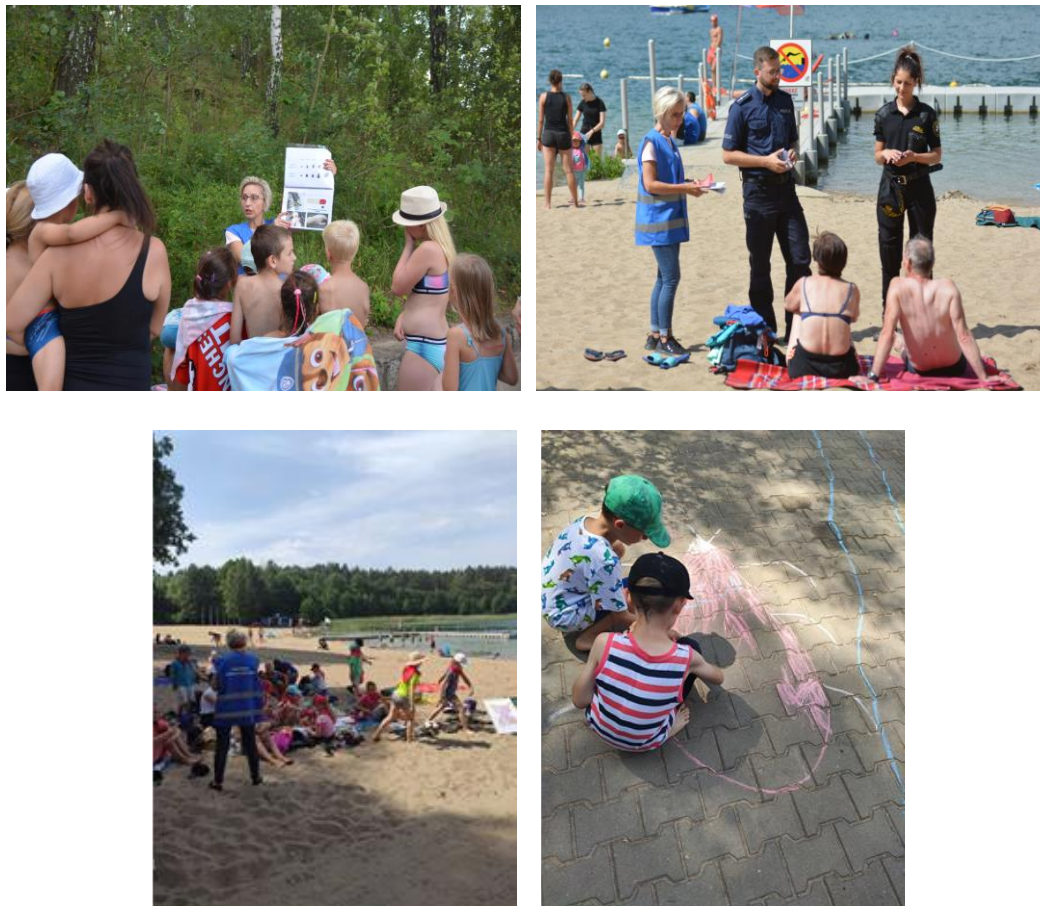

Rysunek 24 i 25. Zajęcia edukacyjne w Zespole Szkół Ekonomicznych w Pile

X.3.2. Akcja „Mały kleszcz - duży problem”

Celem akcji jest profilaktyka chorób odkleszczowych poprzez edukację społeczeństwa w zakresie zagrożeń zdrowotnych wywołanych przez kleszcze. Przeprowadzono w obiektach wypoczynku letniego pogadanki dla dzieci i młodzieży w których uczestniczyły 163 osoby. Podczas pogadanek omówiono zagrożenia zdrowotne przenoszone przez kleszcze oraz zasady prawidłowego usuwania kleszcza z ciała człowieka i zasady prawidłowego ubioru do lasu. Zorganizowano dwie akcje profilaktyczne na plaży nad Jeziorem Płocie w Pile. Podczas akcji „Mały kleszcz - duży problem. Bezpieczne wakacje” w dniu 21.06.2021r. zorganizowano zajęcia edukacyjne i tematyczny konkurs rysunkowy dla 45 uczniów klasy I i II Szkoły Podstawowej Nr 2 w Pile. Podczas akcji „Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą” w dniu 31.07.2021 r. prowadzono zajęcia edukacyjno – plastyczne rozmowy indywidualne, dystrybucję tematycznych ulotek. Odbiorcami działań były osoby wypoczywające na plaży nad jeziorem Płocie, ogółem 75 osób. Akcje profilaktyczne były współorganizowane z Komendą Powiatową Policji w Pile. Celem akcji była edukacja w zakresie zagrożeń zdrowotnych przenoszonych przez kleszcze oraz informacja jak bezpiecznie usunąć kleszcza z ciała człowieka. Podczas Akcji „Lato 2021” w obiektach wypoczynku letniego prowadzono także zajęcia edukacyjne. W trakcie zajęć

edukacyjnych omawiano cechy charakterystyczne kleszczy, występowanie w przyrodzie, zasady prawidłowego usuwania kleszcza z ciała człowieka. Podczas spotkań wykorzystywano plansze pokazowe oraz prezentacje multimedialne, dzieci otrzymywały kolorowanki z wizerunkiem kleszcza. Ogółem zorganizowano zajęcia edukacyjne w 12 obiektach, w zajęciach uczestniczyło 361 osób.

Rysunek 26. Akcje profilaktyczne nad jeziorem Płocie

Prowadzono dystrybucję ulotek do 30 placówek wypoczynku letniego, ogółem wydano 63 ulotki „Mały kleszcz – duży problem”, 63 ulotki „Czasu nie cofniesz” oraz 35 kart pracy /własne opracowanie/. Materiały przekazano kierownikom wypoczynku wraz z poradnictwem. Prowadzono dystrybucję plakatów opracowanych we współpracy z wydziałem Grafiki i Komunikacji Wizualnej UAM w Poznaniu dot. zagrożeń związanych z kleszczami i chorobami odkleszczowymi. Plakaty przekazywano podczas Akcji „LATO 2021”, zajęć edukacyjnych i wizytacji z zakresu oświaty zdrowotnej oraz do gabinetów lekarzy POZ: ogółem wydano 64 plakaty Kleszcz OUT, 64 plakaty „Najczęstsze choroby przenoszone przez kleszcze”, 64 plakaty „Mały kleszcz – duży problem”. Zamieszczono na stronie internetowej PSSE w Pile i w serwisie społecznościowym Facebook 4 infografiki dotyczące kleszczy opracowane przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz materiały Kampanii społecznej pn. „Bezpieczne wakacje-przepis GIS”.

X.3.3. Akcja „Lato 2021”

Podczas Akcji „Lato 2021” prowadzono działania edukacyjne w obiektach, w których przebywały dzieci i młodzież, brano również udział w akcjach profilaktycznych. Zorganizowano 5 pogadank i 13 zajęć edukacyjnych. W trakcie spotkań omówiono: zasady bezpiecznego wypoczynku nad wodą, w górach, w lesie oraz w mieście, zasady postępowania w czasie upałów, zasady zdrowego odżywiania, profilaktykę chorób odkleszczowych oraz profilaktykę palenia tytoniu. W pogadankach uczestniczyły ogółem 163 osób, a w zajęciach edukacyjnych 406 osób.

Rysunek 27. Spotkania edukacyjne podczas Akcji LATO 2021

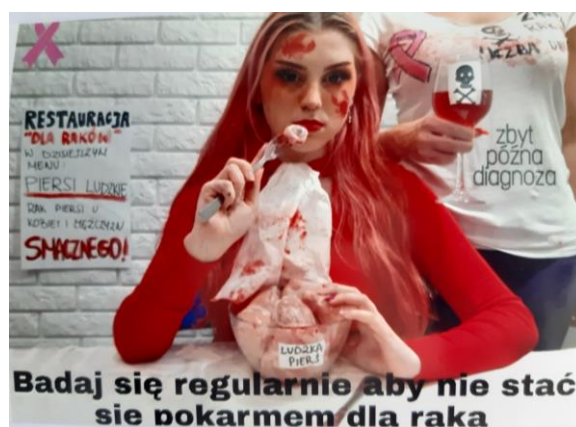
Prowadzono poradnictwo zdrowotne i dystrybucję materiałów edukacyjnych /plakaty, ulotki/ na temat profilaktyki nikotynowej, bezpiecznego opalania, profilaktyki chorób odkleszczowych. Materiały przekazano do 30 placówek wypoczynku letniego dzieci i młodzieży. Podczas akcji „Lato 2022” wzięto udział w dwóch akcjach profilaktycznych na plaży nad Jeziorem Płocie w Pile. Akcje profilaktyczne były współorganizowane z Komendą Powiatową Policji w Pile. W akcjach wzięło udział 120 osób. Ich celem było przekazanie informacji na temat bezpieczeństwa podczas wakacji.

X.3.4. Profilaktyka chorób nowotworowych

Celem działań jest informacja w zakresie epidemiologii chorób nowotworowych, czynników ryzyka i objawów chorobowych w przebiegu raka piersi i w zakresie profilaktyki nowotworów złośliwych skóry. Grupę docelową działań stanowili uczniowie szkół ponadpodstawowych, nauczyciele oraz mieszkańcy powiatu pilskiego. We wrześniu 2021r. zorganizowano konkurs dla uczniów szkół ponadpodstawowych pod hasłem „Pamiętaj o profilaktyce – chroń Siebie i Najbliższych”. Zadanie konkursowe polegało na wykonaniu fotografii, która zachęca kobiety do dbania o własne zdrowie i wykonywania badań profilaktycznych w kierunku chorób nowotworowych gruczołu piersiowego. Na etap powiatowy konkursu wpłynęło 11 prac z 5 szkół ponadpodstawowych. Komisja wyłoniła laureatów: I miejsce zajęła Paulina Jagła z Zespołu Szkół Technicznych w Pile, II miejsce otrzymała Martyna Płotka z Zespołu Budowlanych w Pile, a III miejsce zajął Dominik Wolański z Zespołu Szkół Technicznych w Pile.

I miejsce – Paulina Jagła

II miejsce – Martyna Płotka

III miejsce – Dominik Wolański

Rysunek 28 Prace konkursowe „Pamiętaj o profilaktyce-chroń Siebie i Najbliższych”

W październiku 2021r. zorganizowano Powiatowe Obchody Dnia Zdrowia Piersi. Honorowy Patronat nad obchodami objął Starosta Pilski i Prezydent Miasta Piły. W sali widowiskowej Młodzieżowego Domu Kultury „Iskra” w Pile odbyła się akademie okolicznościowa przygotowana przez uczniów z Zespołu Szkół przy Teatralnej w Pile. Przedstawiono rys historyczny Powiatowych Obchodów Dnia Zdrowia Piersi od 2006r. Podsumowano także w trakcie uroczystości powiatowy konkurs „Pamiętaj o profilaktyce – chroń Siebie i Najbliższych” oraz wręczono nagrody laureatom konkursu. W holu przed salą widowiskową przygotowano wystawę prac nadesłanych na konkurs. W obchodach uczestniczyli: zaproszeni goście, uczniowie szkół ponadpodstawowych powiatu pilskiego, nauczyciele, członkinie Stowarzyszenia Pilski Klub Amazonek i Stowarzyszenia Europa Donna w Pile, ogółem 115 osób.

Rysunek 29 Powiatowe Obchody Dnia Zdrowia Piersi

Prowadzono dystrybucję materiałów Ogólnopolskiego programu profilaktyki nowotworów skóry i edukacji społeczeństwa w makroregionie zachodnim „ABCD samokontrola znamion”, którego koordynatorem na terenie województwa wielkopolskiego jest Wielkopolskie Centrum Onkologii. W ramach Programu wydano ulotki, plakaty i broszury zachęcające do wykonywania badań profilaktycznych do 4 placówek służby zdrowia oraz podczas dwóch akcji profilaktycznych „LATO 2021”.

X.3.5. Światowy Dzień Zdrowia

W roku 2021 zgodnie z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia obchodzone Światowy Dzień Zdrowia pod hasłem "Budowanie sprawiedliwszego i zdrowszego świata dla wszystkich". Zamieszczono na stronie internetowej i w serwisie społecznościowym Facebook informację o Światowym Dniu Zdrowia 2021. Informację o interwencji zamieszczono także w opracowanych Przedsięwzięciach edukacji zdrowotnej rekomendowanych przez PSSE w Pile na rok szkolny 2020/2021 dla szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych. Przesłano do 34 szkół podstawowych i 15 szkół ponadpodstawowych powiatu pilskiego materiały dotyczącą Światowego Dnia Zdrowia obchodzonego pod hasłem "Budowanie sprawiedliwszego i zdrowszego świata dla wszystkich". Materiały zostały opracowane przez PSSE w Pile na podstawie strony WHO. Konkurs prowadzony był on - line w aplikacji umożliwiającej dokumentowanie odpowiedzi na kolejne wyzwania związane ze zdrowym stylem życia.

X.3.6. Profilaktyka chorób zakaźnych

Prowadzono edukację społeczeństwa poprzez informację i kształtowanie zachowań, ograniczających liczbę zachorowań na choroby zakaźne. Działania edukacyjne dotyczyły promocji szczepień ochronnych oraz informacji w zakresie dróg zakażeń wirusem SARS-CoV-2 i choroby COVID-19. Promowano zasadę DDM /dystans, dezynfekcja, maseczka/ jako środek zapobiegawczy przeciwko szerzeniu się zakażeń wirusem SARS-CoV-2. Przeprowadzono 8 pogadanek w placówkach oświatowych, wzięło w nich udział 206 osób. Przekazano podczas spotkań materiały informacyjne dotyczące korzyści płynących ze szczepień przeciwko COVID-19. Promowano Kampanię Ministerstwa Zdrowia #SzczepimySię zachęcającą do szczepień przeciwko Covid-19. Przekazano rekomendację Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile w sprawie powszechnych szczepień przeciwko COVID-19 do Starostwa Powiatowego w Pile, Urzędów Miast i Gmin powiatu pilskiego, Komendy Powiatowej Policji w Pile, Komendy Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej w Pile, Straży Miejskiej w Pile w celu udostępnienia i rozpowszechnienia wśród mieszkańców powiatu pilskiego.

Rysunek 30 Plakat Kampanii #SzczepimySię

Materiały kampanii #SzczepimySię zostały także przekazane do innych instytucji: Miejskiego Zakładu Komunikacji w Pile w celu wyświetlenia ich na ekranach w autobusach miejskich w Pile,

Regionalnego Centrum Kultury "Fabryka Emocji" w Pile w celu wyświetlenia na banerze multimedialnym znajdującym się na RCK w Pile, do Zarządu Targowiska Miejskiego "Tarpil" Sp. z o.o. w Pile w celu ogłoszenie informacji w radiowęźle targowiska, do Dziekana Dekanatu Pilskiego w celu rozpowszechnienia materiałów kampanii w podległych dekanatowi 11 parafiach, do 30 zakładów pracy w celu rozpowszechnienia informacji wśród pracowników i zachęcenie ich do szczepień ochronnych oraz do lokalnych mediów. Materiały Kampanii #SzczepimySię /plakaty, ulotki, spoty, filmy, informacje/ były także regularnie zamieszczane na stronie internetowej i portalu społecznościowym Facebook PSSE w Pile.

X.3.7. Kampania informacyjna „Wybieraj Bezpieczną Żywność” #EUChooseSafeFood

Celem kampanii jest zwiększenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności w Unii Europejskiej oraz zachęcenie do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. Kierowana jest ona do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i młodych rodziców w wieku 25-45 lat. Kampania realizowana jest przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) we współpracy z Głównym Inspektoratem Sanitarnym (GIS). Kluczowym przesłaniem kampanii jest zachęcenie obywateli do dokonywania świadomych i pewnych wyborów żywieniowych. W ramach kampanii zrealizowano akcję edukacyjną, która kierowana była głównie do rodziców dzieci szkolnych i przedszkolnych. Zorganizowano dwa webinary pt. „Wybieraj bezpieczną żywność” dla rodziców dzieci przedszkolnych, łącznie wzięło w nich udział 19 osób oraz jedno spotkanie informacyjno-edukacyjne dla kadry pedagogicznej w Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile, wzięło w nim udział 7 osób. Zorganizowane webinary i spotkanie w CDN w Pile urozmaicone było prezentacjami ekspertów z Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH - Państwowego Instytutu Badawczego oraz Krajowego Punktu Koordynacyjnego EFSA. Organizatorzy kampanii opracowali 5 filmów zawierających przesłanie kampanii oraz infografikę, która dotyczy czterech zagadnień: Akrylamid w żywności, Zanieczyszczenia w łańcuchu żywnościowym, Bezpieczne rozmrażanie żywności i Bezpieczeństwo mięsa w Europie. Informację o kampanii zamieszczono na stronie internetowej PSSE w Pile i na portalu społecznościowym Facebook oraz przesłano do 51 przedszkoli i 19 szkół podstawowych i do 10 redakcji lokalnych mediów.

Rysunek 31 Materiały informacyjne opracowane w ramach Kampanii „Wybieraj Bezpieczną Żywność” #EUChooseSafeFood

X.3.8. Rządowa kampania - Profilaktyka 40 PLUS

Włączono się w promocję rządowej kampanii „Profilaktyka 40 PLUS”, która ma na celu objęcie świadczeniobiorców od 40 roku życia profilaktyczną diagnostyką w zakresie najczęściej występujących problemów zdrowotnych. Informację o kampanii wraz z linkami do materiałów informacyjnych (plakatów, ulotek, spotu TV i radiowego oraz infografiki) zamieszczono na stronie internetowej PSSE w Pile i na portalu społecznościowym Facebook oraz przesłano do Starostwa Powiatowego w Pile, Urzędu Miasta Piły oraz do ośmiu pozostałych urzędów miast i gmin powiatu pilskiego w celu rozpropagowania w społeczeństwie.

X.4. Inne przedsięwzięcia

Przeprowadzono 33 wizytacje. Podczas wizytacji oceniano w placówkach edukacyjnych stopień realizacji programów edukacyjnych.

Tabela 32. Wizytacje przeprowadzone w roku 2020 i 2021

	Rok 2020	Rok 2021
Liczba wizytacji	27	33
Ocena realizacji programu „Czyste powietrze wokół nas ”	4	3
Ocena realizacji programu „Bieg po zdrowie”	1	2
Ocena realizacji programu „Skąd się biorą produkty ekologiczne”	4	3
Ocena realizacji programu „Mamo, Tato – co Wy na to?”	10	14
Ocena realizacji działań z zakresu profilaktyki HIV/AIDS	1	1
Ocena realizacji programu „Trzymaj Formę!”	7	3
Ocena realizacji programu „Ars, czyli jak dbać o miłość?”	-	2
Ocena realizacji programu „ Wybierz Życie – Pierwszy Krok ”	-	3

Pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia realizowali zadania nałożone na PSSE w Pile w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 (wywiady epidemiczne, informacja społeczeństwa na temat zasad odbywania kwarantanny i izolacji, praca w systemie EWP, praca w systemie SEPIS). Współuczestniczyli w czynnościach kontrolnych prowadzonych przez inne komórki PSSE w Pile.

X.5. Współpraca PSSE w Pile z mediami

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile współpracował z redakcjami lokalnych gazet, portali internetowych, telewizji i radia. Prowadzono monitoring informacji przekazanych i opublikowanych w lokalnych mediach. Ukazał się 1 artykuł prasowy. Udzielono 2 wywiady w telewizji lokalnej oraz 3 wywiady dla radia. Przekazano do lokalnych mediów 6 pakietów informacyjnych. Zamieszczono 17 informacji na stronach internetowych regionalnych portali informacyjnych.

Na stronie PSSE w Pile zamieszczano informacje dotyczące bieżących działań Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pile. Tematyka informacji :

- Informacje publikowane w ramach Kampanii Ministerstwa Zdrowia #Szczepimy Się.
- Informacje dotyczące możliwości zarejestrowania się na badania w kierunku COVID-19.
- Informacja dotycząca Domowej Opieki Medycznej.
- Szczepienia przeciwko grypie na sezon 2020/2021.
- Wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego dla organizatorów ruchu pielgrzymkowego podczas epidemii COVID-19 w Polsce.
- List Ministra Zdrowia do dyrektorów szkół, pedagogów, rodziców w sprawie wykonywania szczepienia przeciwko SARS-CoV-2 wśród nieletnich uczniów w wieku od 12 do 15 roku życia.
- Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych obowiązujące od 1 września 2021 r.
- Zalecenia organizacyjne dotyczące szczotkowania zębów u dzieci w przedszkolach w okresie epidemii koronawirusa SARS-CoV-2.
- Wytyczne MRiRW i GIS dla producentów rolnych zatrudniających cudzoziemców przy pracach sezonowych w związku z rozprzestrzenianiem się SARS-CoV-2.
- Dobra praktyka w postępowaniu z żywymi rybami będącymi przedmiotem sprzedaży detalicznej.
- Akcja informacyjno - edukacyjna „Bezpieczne Walentynki 2021”.
- Światowy Dzień AIDS 2021.
- Międzynarodowy Dzień Pamięci o Zmarłych na AIDS.
- Regulamin i podsumowanie konkursu „Nie daj szansy AIDS”.
- XIX wojewódzki konkurs na infografikę pod tytułem „Nie daj szansy AIDS”
- Ogólnopolski konkurs na „KOMIKS dotyczący HIV/AIDS” – regulamin.
- Europejski Tydzień Testowania w kierunku HIV 22-29 listopada 2021.
- Kampania społeczna „Czy wiesz, że...”
- Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach.
- Kampania informacyjna „Wybieraj bezpieczną żywność”.
- Gdzie można spotkać kleszcza ? Infografika Głównego Inspektoratu Sanitarnego
- Światowy Dzień Zdrowia 2021.
- Światowy Dzień bez Tytoniu 2021.
- Światowy Dzień Rzucania Palenia 2021.
- Zasady bezpieczeństwa podczas upałów. Promienie słoneczne bywają niebezpieczne.

- Program Profilaktyki Nowotworów Skóry – materiały.
- Program „Profilaktyka 40 plus” – informacja.
- Czas na grzybobranie. Zasady bezpiecznego zbierania grzybów.
- Dyżury grzyboznawcy/klasyfikatora grzybów w PSSE w Pile.
- Bezpieczna uprawa owoców i warzyw.
- Przedsięwzięcia edukacji zdrowotnej rekomendowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Pile na rok szkolny 2021/2022 dla przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych.
- Ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”
- Realizacja „Programu „Mamo, Tato co Wy na to?”.
- Regulamin i podsumowanie etapu powiatowego konkursu „Palić, nie palić - oto jest pytanie?”.
- Regulamin i podsumowanie konkursu „Pamiętaj o profilaktyce – chroń Siebie i Najbliższych”.

ZAKOŃCZENIE

W 2021 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (PPIS) w Pile kontynuował wykonywanie zadań związanych ze sprawowaniem zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, prowadzeniem działalności zapobiegawczej, przeciwepidemicznej oraz oświatowo-zdrowotnej.

Realizację ustawowych obowiązków Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu pilskiego wynikających w szczególności z ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2021 r. poz. 195) zapewniała Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna (PSSE) w Pile (stacja nadzorowo - laboratoryjna).

Jednak głównym wyzwaniem, z jakim przyszło się mierzyć pracownikom Państwowej Inspekcji Sanitarnej była pandemia związana z wirusem SARS-Cov-2. Pandemia w Polsce spowodowała, że praca organów PIS skierowana została głównie na zwalczanie epidemii i minimalizowanie jej skutków. Wszystkie działania w tym zakresie skutkowały zwiększonymi obowiązkami.

Kontynuowano procedury, wytyczne i zalecenia dotyczące działań zapobiegawczych i ograniczających ryzyko zakażenia wirusem SARS-CoV-2 oraz strategii nadzoru nad zachorowaniami. Realizowano obowiązki wynikające z Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Państwowa Inspekcja Sanitarna powiatu pilskiego w 2021 roku:

- przeprowadziła 13705 kontroli sanitarnych (w tym kontrole, wizytacje, wywiady),
- pobrała do badań 2638 próbek,
- w ramach nadzoru sanitarnego i na zlecenie wykonano ogółem 12765 badań w tym: 12707 badań laboratoryjnych oraz 58 badania wykonane przez sekcję higieny dzieci i młodzieży.

Ogółem wydano:

– 748 decyzji administracyjnych, w tym:

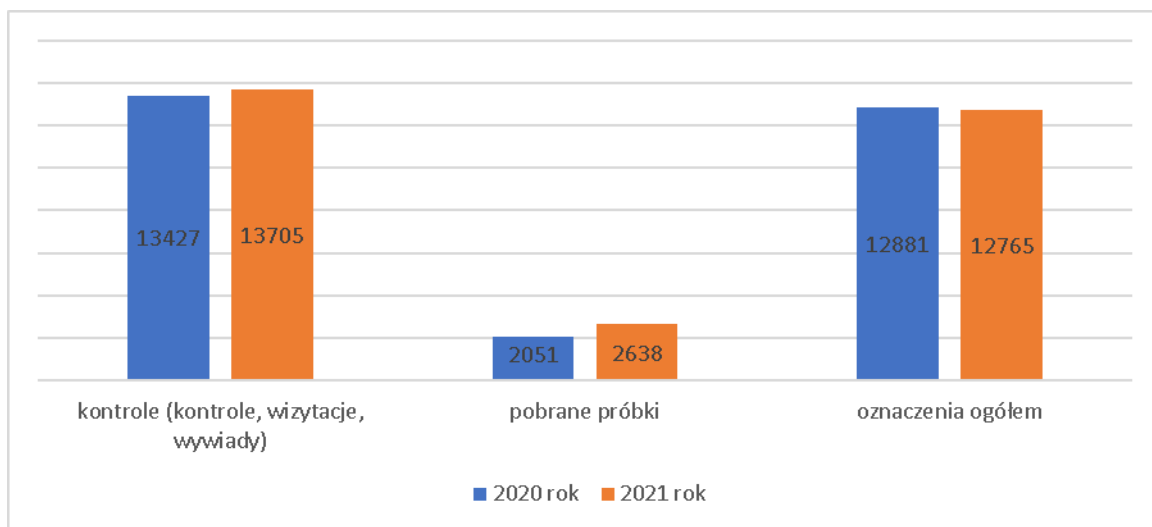
- * 584 merytorycznych,
- * 164 płatniczych,

– 182 postanowień,

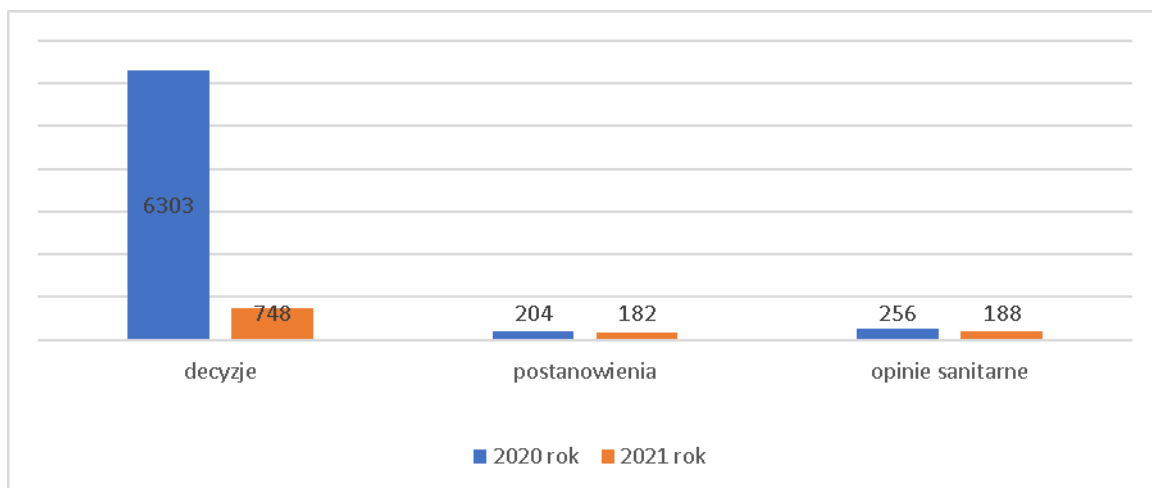
– 2 tytuły wykonawcze

– przeprowadzono 9134 wywiady epidemiczne w związku ze zgłoszeniem chorób zakaźnych oraz 27 postępowań w związku ze zgłoszeniem chorób zawodowych.

Nałożono 136 mandatów karnych na kwotę 16650,- zł. oraz 3 kary pieniężne na kwotę 15500,-zł.

Wykres 10. Wykonane kontrole, pobrane próbki oraz wykonane oznaczenia w latach 2020 - 2021

Wykres 11. Postępowanie administracyjne przeprowadzone w latach 2020 - 2021

Reasumując, stan sanitarny powiatu pilskiego przedstawia się:

1. Czynnikiem wpływającym na stan sanitarny i sytuację epidemiologiczną powiatu pilskiego było, m.in. wystąpienie /ogłoszenie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.
2. Efektem wydania przez Ministra Zdrowia w dniu 13 marca 2020 r. rozporządzenia w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego oraz w dniu 20 marca 2020 r. rozporządzenia w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii nastąpiła zmiana zakresu obowiązków i priorytetów w bieżącej działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej ograniczono działalność kontrolną mając na uwadze ograniczenie transmisji wirusa SARS-CoV-2.
3. Nastąpił *wzrost* ogólnej liczby zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne, z uwagi na znaczny wzrost zachorowań na COVID-19 i ospę wietrzną.
4. W roku 2021 zarejestrowano 18 niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP) po szczepieniu szczepionką przeciw COVID-19 (2020 r. - 2 NO po szczepionkach Infanrix HEXA i BEXERO).
5. Do PSSE w Pile w 2021r. podobnie jak w 2020 r. żaden z podmiotów leczniczych nie zgłosił dzieci, których rodzice uchylają się od obowiązku szczepień ochronnych. Wobec powyższego w rejestrze prowadzonym przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Pile znajduje się, analogicznie jak w roku 2020 ogółem 45 dzieci zamieszkałych na terenie powiatu pilskiego, których rodzice lub opiekunowie prawni w liczbie 56 osób, uchylają się od obowiązkowych szczepień ochronnych.
6. Porównując lata 2020-2021 nastąpiło pogorszenie stanu sanitarnego w następujących ocenionych grupach zakładów, tj. w magazynach hurtowych, sklepach spożywczych, w tym super i hipermarketach, u producentów pierwotnych, w tym rolniczy handel detaliczny. Należy dodać, iż wysoka procentowość obiektów o złym stanie sanitarnym w zakładach garmazeryjnych i u producentów pierwotnych i rolniczym handlu detalicznym dotyczy wyłącznie niewielkiej ilości sklasyfikowanych zakładów z ogólnej liczby nadzorowanych obiektów.
7. Mieszkańcy korzystający z wody wodociągowej na terenie powiatu pilskiego zaopatrywani są głównie przez podmioty do tego celu powołane, a dostarczana woda spełnia wymogi obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia, co jest wynikiem dobrej współpracy z producentami wody.
8. Stan sanitarno-techniczny obiektów użyteczności publicznej ulega systematycznej poprawie, jednak rok sprawozdawczy z uwagi na sytuację epidemiczną kraju był specyficzny, ilość

kontroli była mniejsza niż w latach poprzednich, często były to kontrole tematyczne związane z rozprzestrzeniającą się epidemią COVID-19.

9. Liczba zakładów, w których występują przekroczenia NDS (najwyższych dopuszczalnych stężeń) i NDN (najwyższych dopuszczalnych natężeń) zmalała z 79 zakładów w roku 2020 r. do 68 zakładów w 2021 r. Liczba pracowników pracujących w narażeniu na czynniki szkodliwe w porównaniu do roku ubiegłego utrzymuje się na tym samym poziomie, z wyjątkiem narażenia na substancje chemiczne - ilość pracowników narażonych znacząco spadła.
10. Rodzaj jak i wielkość narażenia na występujące w środowisku pracy czynniki rakotwórcze w ciągu ostatnich lat nie uległa zmianie.
11. Zakłady pracy stosujące w swojej działalności chemikalia, jak również podmioty wprowadzające do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny posiadają wiedzę o konieczności posiadania aktualnych kart charakterystyki oraz prawidłowego oznakowania opakowań stosowanych i wprowadzanych do obrotu chemikaliów.
12. Liczba rozpoznawanych i stwierdzanych przypadków chorób zawodowych utrzymuje się na tym samym poziomie co w roku ubiegłym. Liczba decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej utrzymuje się również na tym samym poziomie.
13. Organy prowadzące placówki oświatowe dbając o bezpieczne i higieniczne warunki pobytu dzieci i młodzieży w ramach posiadanych środków finansowych dokonują sukcesywnych remontów, w tym modernizacji, bieżących napraw i konserwacji pomieszczeń, ich wyposażenia, zakupu i wymiany zużytego wyposażenia.
14. W trakcie kontroli sanitarnych zwracano uwagę na wdrożone procedury, dotyczące minimalizowania szerzenia się zakażenia koronawirusem - przygotowanie placówki w nawiązaniu do aktualnej sytuacji epidemicznej. Zgodnie z § 18 ust. 2a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1604), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile wydał 514 opinii (512 pozytywne, 2 negatywne), dotyczących zawieszenia zajęć w placówkach na czas oznaczony w przypadku, gdy w związku z aktualną sytuacją epidemiczną mogło być zagrożone zdrowie uczniów.
15. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pile współpracował z redakcjami lokalnych gazet, portali internetowych, telewizji i radia. Prowadzono monitoring informacji przekazanych i opublikowanych w lokalnych mediach. Ukazało się 1 artykuł prasowy. Udzielono 2 wywiadów w telewizji lokalnej oraz 3 wywiadów dla radia. Przekazano do lokalnych mediów 6 pakietów informacyjnych. Zamieszczono 17 informacji na stronach

internetowych regionalnych portali informacyjnych. Na stronie PSSE w Pile zamieszczano informacje dotyczące bieżących działań Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pile.

Do najważniejszych zadań wymagających dalszych skutecznych działań ze strony Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy:

1. Monitorowanie sytuacji epidemicznej.
2. Kontynuowanie działań w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 oraz zwalczania skutków epidemii COVID-19.
3. Wzmożenie nadzoru nad:
 - wykonawstwem szczepień ochronnych i oceny wpływu ich prowadzenia na sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych objętych Programem Szczepień Ochronnych, zwłaszcza wieku dziecięcego, jak również w zakresie osób uchylających się od obowiązkowych szczepień;
 - jakością wody produkowanej przez przedsiębiorstwa wodociągowe i podmioty produkujące wodę dla mniejszych grup ludności, co pozwoli na szybkie wykrycie zanieczyszczeń wody i podjęcie natychmiastowych działań naprawczych;
 - obiektami sezonowymi zlokalizowanymi na trasach turystycznych;
 - znakowaniem środków spożywczych oraz znakowania suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i środków spożywczych wzbogaconych;
 - nad jakością mikrobiologiczną i chemiczną środków spożywczych, przedmiotów użytku, produktów kosmetycznych;
 - wzmożeniem nadzoru nad sprzedażą środków spożywczych oraz chemikaliów wprowadzanych do obrotu za pośrednictwem stron internetowych;
 - warunkami pracy w zakładach produkcyjnych, w których stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych (najwyższych dopuszczalnych stężeń oraz najwyższych dopuszczalnych natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia);
 - obiektami użyteczności publicznej.
4. Kontynuowanie realizowanych zadań w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego poprzez:
 - kontrolę przestrzegania wymagań sanitarno-higienicznych i zdrowotnych na etapie opiniowania dokumentacji,
 - udział w ocenie oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, w celu wyeliminowania uciążliwości i zagrożeń dla życia ludzi związanych z nowopowstającymi obiektami oraz

w dopuszczeniu do eksploatacji nowouruchomionych, modernizowanych, przebudowanych obiektów,

– uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

5. Kontynuowanie działań w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia poprzez inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.

Opracowano w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pile